

Karty przedmiotów – rok akademicki 2024/2025

1. Psychologia zdrowia	2
2. Prawo w praktyce pielęgniarskiej.....	6
3/36 Zarządzanie w pielęgniarstwie	10
4. Dydaktyka medyczna	15
5. Pielęgniarstwo wielokulturowe	19
6. Język angielski	22
7. Farmakologia i ordynowanie produktów leczniczych	26
8. Pielęgniarstwo epidemiologiczne	30
9/40 Endoskopia/pracownia endoskopowa.....	34
10. Poradnictwo w pielęgniarstwie.....	38
11. Koordynowana opieka zdrowotna	42
12. Promocja zdrowia i świadczenia profilaktyczne	45
13. Opieka i edukacja terapeutyczna w niewydolności krążenia i zaburzeń rytmu.....	49
14. Opieka i edukacja terapeutyczna w nadciśnieniu tętniczym	53
15. Opieka i edukacja terapeutyczna w niewydolności oddechowej.....	57
16. Opieka i edukacja terapeutyczna w leczeniu nerkozastępczym	61
17. Opieka i edukacja terapeutyczna w cukrzycy.....	65
18. Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach nowotworowych	69
19. Opieka i edukacja terapeutyczna w ranach przewlekłych i przetokach.....	73
20. Opieka i edukacja terapeutyczna w bólu	77
21. Opieka i edukacja terapeutyczna w leczeniu żywieniowym	81
22. Opieka i edukacja terapeutyczna w tlenoterapii ciągłej i wentylacji mechanicznej	85
23. Opieka i edukacja terapeutyczna w zaburzeniach układu nerwowego	88
24. Opieka i edukacja terapeutyczna pacjenta w zaburzeniach zdrowia psychicznego.....	91
25. Podstawy diabetologii	94
26.1 Gerontologia i organizacja opieki geriatrycznej	97
26.2 Prewencja chorób sercowo-naczyniowych.....	101
27. Pielęgowanie pacjenta w warunkach leczenia uzdrowiskowego.....	104
28. Diagnostyka laboratoryjna w pielęgniarstwie	108
29.1 Język migowy	112
29.2 Język migowy zaawansowany.....	116
30. Badania naukowe w pielęgniarstwie	119
31. Statystyka medyczna	124
32. Informacja naukowa	128
33. Praktyka pielęgniarska oparta na dowodach naukowych	131
34. Pielęgniarstwo w perspektywie międzynarodowej.....	135
35. Seminarium dyplomowe.....	138
37. Edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych	142
38. Opieka onkologiczna.....	147
39. Wentylacja mechaniczna długoterminowa w opiece stacjonarnej i domowej.....	150
41. Podstawowa opieka zdrowotna	153

1.

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu/modułu:	Psychologia zdrowia
Nazwa angielska:	Health psychology
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Akademia Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	dr Beata Miedzińska mgr Małgorzata Gorzelak
Status przedmiotu	Obowiązkowy

I. FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
2	20	15	-	-		35	3

II. CEL PRZEDMIOTU

C1 – Zapoznanie studenta z wiedzą psychologiczną dotyczącą postępowania z człowiekiem zdrowym i chorym, uwarunkowań zaburzeń w zachowaniu oraz powrotu do zdrowia, roli stresu, możliwości pomocy, a także kształtowanie wrażliwości na problemy człowieka w sytuacji choroby, jak również czynniki natury psychologicznej sprzyjające zachowaniu i odzyskiwaniu zdrowia.

III. WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza i umiejętności z zakresu przedmiotów objętych programem kształcenia studiów I stopnia z bloku Nauk społecznych i humanistycznych (Psychologia, Socjologia, Zdrowie publiczne) oraz Podstaw pielęgniarstwa i Nauk z zakresu opieki specjalistycznej.

IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

A.W1 –modele i podejścia stosowane w psychologii zdrowia;

A.W2 –wsparcia psychologicznego i społecznego w zdrowiu i chorobie;

A.W3 –teorie stresu psychologicznego, zależności pomiędzy stresem, a stanem zdrowia oraz inne psychologiczne determinanty zdrowia;

A.W4–podejście salutogenetyczne podmiotowych uwarunkowań optymalnego stanu zdrowia i podejście patogenetyczne uwarunkowane chorobą;

A.W5 –procesy adaptacji człowieka do życia z przewlekłą chorobą i uwarunkowania tych procesów.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

A.U1 –wskazywać rolę wsparcia społecznego i psychologicznego w opiece nad osobą zdrową i chorą;

A.U2 – wskazywać metody radzenia sobie ze stresem.

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K.S2 –formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;

K.S5–ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne.

V. TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć: WYKŁAD		Liczba godzin
Semestr 2		
Wykl.1	Przedmiot i zadania psychologii zdrowia. Wybrane koncepcje zdrowia i choroby. Modele i podejścia stosowane w psychologii zdrowia.	3
Wykl.2	Zagadnienia rozwoju psychicznego ze wskazaniem specyfiki funkcjonowania psychicznego i społecznego w różnych etapach życia oraz różnych sytuacjach i ukazaniem możliwości wsparcia.	3
Wykl.3	Wpływ choroby na stan psychiczny pacjenta. Zmiany stanu psychicznego, jako skutek chorób. Teorie stresu, rola stresu, zależność między stresem a stanem zdrowia. Inne psychologiczne determinanty zdrowia.	3
Wykl.4	Psychologiczne aspekty niepełnosprawności, chorób przewlekłych, nieuleczalnych i zagrażających życiu. Procesy adaptacji do życia z chorobą przewlekłą.	3
Wykl.5	Reakcje emocjonalne spowodowane chorobą i kształtowanie postaw wobec własnej choroby.	3
Wykl.6	Czynniki wzmacniające prozdrowotne zachowania pacjenta. Błędy jatrogenne w postępowaniu z pacjentem (rodzaje, przyczyny, skutki).	3
Wykl.7	Podsumowanie wykładów.	2
Suma godzin		20
Forma zajęć: ĆWICZENIA		Liczba godzin
Semestr 2		
Ćwicz. 1	Psychologiczne uwarunkowania relacji zespołu leczącego z człowiekiem chorym.	2
Ćwicz. 2	Psychologiczne podstawy współpracy personelu medycznego.	2
Ćwicz. 3	Rola, znaczenie i sposoby wsparcia psychologicznego oraz społecznego w zdrowiu i chorobie.	2
Ćwicz. 4	Metody radzenia sobie ze stresem – aspekty praktyczne.	2
Ćwicz. 5	Interwencje psychologiczne. Formy terapii psychologicznej.	2
Ćwicz. 6	Podejście psychologiczne w promocji zdrowia i kształtowaniu postaw prozdrowotnych.	2
Ćwicz. 7	Postępowanie w sytuacjach kryzysowych.	2
Ćwicz. 8	Podsumowanie ćwiczeń.	1
Suma godzin		15
VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Prezentacje multimedialne	
2	Opisy rzeczywistych przypadków klinicznych (źródła: czasopisma, dokumentacja medyczna, praktyka własna)	
3	Testy oceny psychologicznej (wzory)	
VII. METODY DYDAKTYCZNE		
1	Wykład informacyjny	
2	Dyskusja dydaktyczna	
3	Praca w grupie	
4	Technika aktywizująca do wyboru	
5	Analiza przypadku	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1.	Odpowiedzi ustne	
F2.	Aktywność podczas zajęć (udział w dyskusji, przygotowanie prezentacji)	
F3.	Analiza przypadku klinicznego/opracowanie planu działania	
F4.	Obserwacja studenta metodą 360°	
P1.	Egzamin pisemny – test	

IX OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA					
Forma aktywności					Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)					
Wykłady					20
Ćwiczenia					15
Ćwiczenia kliniczne					-
Seminaria					-
Zajęcia praktyczne					-
Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)					
Praktyka zawodowa					-
Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji					10
Przygotowanie do zajęć					20
Przygotowanie do egzaminu					10
SUMA GODZIN					75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU					3
X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA					
Literatura podstawowa: Heszen-Celińska I., Sęk H.: Psychologia zdrowia, Warszawa Wyd. Naukowe PWN 2020					
Literatura uzupełniająca: Sęk H. Wprowadzenie do psychologii klinicznej, dodruk cyfrowy Warszawa: Wydawnictwo Naukowe „Scholar” 2012					
XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI					
Efekty uczenia się	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
A.W1	C1	W 1	1,2,3	1,2,3,4,	F1, F2, F3, F4
A.W2		W 2, Ćw. 3			
A.W3		W 3			
A.W4		W 3, W 4, W 5, W 6			
A.W5		W 4			
A.U1		W2, Ćw. 3			
A.U2		Ćw. 4			
K2		W 1, W 5, W 6 Ćw. 1 -7			
K5		W 1, W 6 Ćw. 1-7			
A.W 1 - A.W6 Ćw.1 - Ćw.7		W 7, Ćw. 8			
XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ					
Przedmiot kończy się <u>egzaminem</u> w formie testu . Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest pozytywne zaliczenie ćwiczeń. Student rozwiąże test wielokrotnego wyboru obejmujący zagadnienia teoretyczne z zakresu Psychologii zdrowia składający się z 50 pytań. <u>Skala ocen:</u>					

Bardzo dobry – 50 – 46 punktów
Dobry plus – 45 – 40 punktów
Dobry – 39 - 35 punktów
Dostateczny plus – 34 - 30 punktów
Dostateczny - 29 – 25 punktów
Niedostateczny - 24 lub mniej punktów

Kryteria zaliczenia ćwiczeń:

- obecność na zajęciach
- testy /sprawdziany ustne z tematyki ćwiczeń sprawdzające przygotowanie do zajęć
- przygotowanie co najmniej na ocenę dostateczny prezentacji/analizy przypadku/planu działania
- test mieszany podsumowujący tematykę ćwiczeń

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Zajęcia odbywają się w salach WNMiT budynek nr 3
Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.
Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

2.

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu/modułu:	PRAWO W PRAKTYCE PIELEŃNIARSKIEJ
Nazwa angielska:	Law in nursing practice
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Akademia Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	dr n. med. Leszek Malkiewicz
Status przedmiotu	obowiązkowy

I. FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
3	20	15	-	-	-	35	3

II. CEL PRZEDMIOTU

C 1 – zapoznanie studentów z podstawowymi przepisami prawnymi z zakresu prawa medycznego.

III. WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza i umiejętności z podstaw pielęgniarstwa oraz pielęgniarstw specjalistycznych w zakresie programu studiów I stopnia.

IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

- A.W6. skutki prawne zdarzeń medycznych;
- A.W7. istotę błędów medycznych w pielęgniarstwie w kontekście niepowodzenia w działaniach terapeutyczno-pielęgnacyjnych;
- A.W8. system ubezpieczeń w zakresie odpowiedzialności cywilnej;
- A.W9. uwarunkowania prawne przetwarzania danych wrażliwych w systemie ochrony zdrowia;
- A.W10. poziomy uprawnień do udzielania świadczeń zdrowotnych przez pielęgniarkę w odniesieniu do poziomu kwalifikacji pielęgniarskich.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

- A.U3. oceniać zdarzenia w praktyce zawodowej pielęgniarki w kontekście zgodności z przepisami prawa oraz możliwości i sposobów dochodzenia roszczeń, a także wskazywać możliwości rozwiązania danego problemu;
- A.U4. kwalifikować daną sytuację zawodową w odniesieniu do prawa cywilnego, karnego i zawodowego;
- A.U5. analizować przyczyny błędów medycznych i proponować działania zapobiegawcze;
- A.U6. analizować strukturę zadań zawodowych pielęgniarek w kontekście posiadanych kwalifikacji

W zakresie kompetencji społecznych gotów jest:

- K.S2. do kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania jego godności, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;

K.S5. do rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki.		
V. TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć: WYKŁAD		Liczba godzin
Semestr 3		
Wykl.1	Prawo publiczne, administracyjne, cywilne, karne. Zasady, różnice. Podstawowe wiadomości z zakresu prawa.	2
Wykl.2	Umowa jako źródło prawa / Kontrakt z NFZ. Podstawy prawne podmiotu leczniczego (rejestracja).	2
Wykl.3	Formy zatrudnienia pielęgniarek (umowa o pracę, kontrakt, wolontariat).	2
Wykl.4	Odpowiedzialność zawodowa pielęgniarek (cywilna i pracownicza).	2
Wykl.5	Błąd medyczny.	2
Wykl.6	Samorząd zawodowy pielęgniarek. Nabycie i utrata prawa do wykonywania zawodu. Odpowiedzialność zawodowa pielęgniarek.	2
Wykl.7	Prawne zróżnicowanie miejsca wykonywania zawodu pielęgniarki (służba więzienna, ZOZ, SOR itd.).	2
Wykl.8	Pielęgniarka jako funkcjonariusz w zakładzie więziennym, wojsku.	2
Wykl.9	Ustawowe obowiązki pielęgniarki – kształcenie podyplomowe, świadczenie i jego odmowa (delegowanie świadczeń, klauzula sumienia).	2
Wykl.10	Prawa pacjenta i prawa pielęgniarki. Zasady unijne wykonywania zawodu w poszczególnych państwach Unii Europejskiej.	2
Suma godzin		20
Forma zajęć: ĆWICZENIA		Liczba godzin
Semestr 3		
Ćwicz. 1	Źródła prawa w Polsce. Konstytucja. Pojęcie i gałęzie prawa w Polsce.	2
Ćwicz. 2	Ustawa jako podstawowa jednostka regulacyjna.	2
Ćwicz. 3	Budowa normy prawnej.	2
Ćwicz. 4	Różnica pomiędzy lex specialis a lex generalis.	2
Ćwicz. 5	Kolizje, wykładnia i interpretacja prawa.	2
Ćwicz. 6	Dokumentacja medyczna, wymogi ustawowe i odpowiedzialność.	2
Ćwicz. 7	Systemy prawa precedensowego i kontynentalnego.	3
Suma godzin		15
VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Rzutnik multimedialny, prezentacje multimedialne	
2	Plansze poglądowe	
3	Filmy dydaktyczne	
VII. METODY DYDAKTYCZNE		
1	Wykład informacyjny	
2	Wykład konwersatoryjny	
3	Dyskusja dydaktyczna	
4	Studium przypadku - kazusy prawne	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1.	Aktywność na zajęciach	
F2.	Przygotowanie prezentacji multimedialnej z zakresu tematycznego wskazanego przez prowadzącego zajęcia	
F3.	Odpowiedź ustna sprawdzająca przygotowanie do zajęć	
P1.	Egzamin – test jednokrotnego wyboru	

IX. OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA					
Forma aktywności					Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)					
Wykłady					20
Ćwiczenia					15
Ćwiczenia kliniczne					-
Seminaria					-
Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)					
Praktyka zawodowa					-
Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji					15
Przygotowanie do zajęć					15
Przygotowanie do egzaminu					10
SUMA GODZIN					75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU					3
X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA					
Literatura podstawowa:					
1. Kubiak R.: Prawo medyczne, wyd. C.H. Beck 2017,					
Literatura uzupełniająca:					
1. Sygit B., Wąsik D.: Leksykon prawa medycznego, Wolters Kluwer, Warszawa 2017					
2. Karkowska D.: Prawo medyczne dla pielęgniarek, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2013					
3. Nowacki J., Tobor Z.: Wstęp do prawoznawstwa, Wyd. Wolter Kluwer, Warszawa 2016					
XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI					
Efekty uczenia się	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
A.W6. A.W7. A.W8. A.W9. A.W10. A.W26. A.U3. A.U4. A.U5. A.U6. K.S2. K.S5.	C1	Wykład 1-10 Ćwiczenia 1-7 Wykład 1-10 Ćwiczenia 1-7	1,2,3	1,2, 3,4	F1, F2, F3, P1
XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ					
Przedmiot kończy się egzaminem_w formie testu jednokrotnego wyboru . Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest pozytywne zaliczenie ćwiczeń. Test składać się będzie z 40 pytań. <u>Skala ocen:</u> Bardzo dobry – 40 – 37 punktów Dobry plus – 36 – 32 punktów Dobry – 31 - 27 punktów Dostateczny plus – 26 - 24 punktów					

Dostateczny - 23 – 20 punktów

Niedostateczny - 19 lub mniej punktów

Kryteria zaliczenia ćwiczeń:

- obecność na zajęciach,
- aktywność,
- przygotowanie i przedstawienie prezentacji – wypowiedź ustna.

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Konsultacje możliwe w godzinach pełnionego dyżuru po wcześniejszym uzgodnieniu przez e-mail: leszek.malkiewicz@wp.pl
Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

3./36.**KARTA PRZEDMIOTU**

Nazwa przedmiotu/modułu:	ZARZĄDZANIE W PIELEŃNIARSTWIE
Nazwa angielska:	MANAGEMENT IN NURSING
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Akademia Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	dr n. med. Jolanta Pietras mgr Iwona Gaworska
Status przedmiotu	Obowiązkowy

I. FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
1	15	30	-	-	20	65	5

II. CEL PRZEDMIOTU

C 1 – przekazanie wiedzy i umiejętności koncepcyjnych, technicznych i psychospołecznych, których wymaga złożoność roli pielęgniarki kierownika;

C 2 - pogłębienie wiedzy teoretycznej oraz doskonalenie umiejętności praktycznych w zakresie zarządzania w opiece zdrowotnej w tym zarządzanie zasobami ludzkimi i zarządzanie jakością.

III. WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza i umiejętności z zakresu organizacji pracy pielęgniarskiej programu studiów I stopnia od roku 2019/2020

IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ**W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:**

A.W10 - poziomy uprawnień do udzielania świadczeń zdrowotnych przez pielęgniarkę w odniesieniu do poziomów kwalifikacji pielęgniarskich;

A.W11 – zna metody zarządzania w systemie ochrony zdrowia;

A.W12 – określa zasady funkcjonowania organizacji i budowania struktur;

A.W13 – definiuje kulturę organizacyjną i czynniki ją determinujące;

A.W14 – różnicuje mechanizmy podejmowania decyzji w zarządzaniu;

A.W15 - zna style zarządzania i znaczenie przywództwa w rozwoju pielęgniarstwa;

A.W16 – różnicuje zasady świadczenia usług pielęgniarskich i sposób ich finansowania;

A.W17 – zna specyfikę funkcji kierowniczych, w tym istotę delegowania zadań;

A.W18 – określa metody diagnozy organizacyjnej, koncepcje i teorie zarządzania zmianą oraz zasady zarządzania strategicznego;

A.W19 – zna problematykę zarządzania zasobami ludzkimi;

A.W20 – definiuje uwarunkowania rozwoju zawodowego pielęgniarek;

A.W21 – zna naukowe podstawy ergonomii w środowisku pracy;

A.W22 – definiuje modele i strategie zarządzania jakością.

W zakresie umiejętności absolwent rozumie:

A.U6 – potrafi analizować strukturę zadań zawodowych pielęgniarek w kontekście posiadanych kwalifikacji;

A.U7 – stosuje metody analizy strategicznej niezbędne dla funkcjonowania podmiotów wykonujących działalność leczniczą;

A.U8 – organizuje i nadzoruje prace zespołów pielęgniarskich;
 A.U9 – stosuje różne metody podejmowania decyzji zawodowych i zarządczych;
 A.U10 – planuje zasoby ludzkie wykorzystując różne metody, organizuje rekrutację pracowników i realizuje proces adaptacji zawodowej;
 A.U11 – opracowuje plan rozwoju zawodowego własnego i podległego personelu pielęgniarskiego;
 A.U12 – przygotowuje opisy stanowisk pracy dla pielęgniarek oraz zakresy obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności;
 A.U13 – opracowuje harmonogramy pracy personelu w oparciu o ocenę zapotrzebowania na opiekę pielęgniarską;
 A.U14 – nadzoruje jakość opieki pielęgniarskiej w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, w tym przygotowuje ten podmiot do zewnętrznej oceny jakości.

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K.S2 formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.

V. TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć: WYKŁAD		Liczba godzin
Semestr 1		
Wykl.1	System opieki zdrowotnej i modele oraz strategie zarządzania jakością. Metody zarządzania w systemie ochrony zdrowia.	2
Wykl.2	Style zarządzania, mechanizmy podejmowania decyzji, metody diagnozy organizacyjnej, cechy przywództwa.	2
Wykl.3	Funkcjonowanie organizacji, zasady świadczenia usług pielęgniarskich, kultura organizacji.	2
Wykl.4	Funkcje kierownicze, uprawnienia do udzielania świadczeń pielęgniarskich, delegowanie uprawnień.	2
Wykl.5	Ergonomia w środowisku pracy, mierzenie i normowanie pracy.	3
Wykl.6	Zarządzanie zasobami ludzkimi, rozwój zawodowy pielęgniarek.	4
Suma godzin		15
Forma zajęć: ĆWICZENIA		Liczba godzin
Semestr 1		
Ćwicz. 1	Cele strategiczne pielęgniarstwa, a cele operacyjne zakładu opieki zdrowotnej. Metody analizy strategicznej.	2
Ćwicz. 2	Metody i techniki aktywizujące stosowane w rozwiązywaniu i analizowaniu problemów.	6
Ćwicz. 3	Standardy w zarządzaniu opieką pielęgniarską. Usprawnianie pracy pielęgniarki na podstawie analizy funkcjonowania przypadków konkretnych jednostek /struktur opieki zdrowotnej.	2
Ćwicz. 4	Ocena możliwości poprawy jakości opieki nad pacjentem na podstawie analizy wybranych przypadków.	2
Ćwicz. 5	Proces formowania kultury, czynniki determinujące kulturę organizacyjną.	2
Ćwicz. 6	Pielęgniarka jako kierownik. Współtworzenie opisów stanowisk pracy dla pielęgniarek, zakresów obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności. Tworzenie harmonogramów pracy personelu. Zasady bezpieczeństwa i higieny pracy na pielęgniarskim stanowisku pracy. Rekrutacja i adaptacja zawodowa nowo przyjętego pracownika oraz planowanie rozwoju zawodowego.	8
Ćwicz. 7	Modele i metody doskonalenia zawodowego.	2
Ćwicz. 8	Pomiar obciążenia pracą na stanowiskach pielęgniarskich. Metody pomiaru stopnia obciążenia pracą fizyczną. Ocena wysiłku dynamicznego i statycznego. Obciążenie psychiczne na pielęgniarskich stanowiskach pracy.	2
Ćwicz. 9	Aktualne trendy w organizacji i kierowaniu pracą.	3
Ćwicz. 10	Podsumowanie zajęć.	1
Suma godzin		30
Forma zajęć: PRAKTYKA ZAWODOWA		Liczba godzin
Semestr 1		
Praktyka zawodowa	Stosowanie metodyki planowania liczebności pielęgniarek w zakładzie i na poszczególnych oddziałach, badania i analizowania wykorzystania czasu pracy pielęgniarek.	20

	Poznanie zakresu obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności na stanowisku pielęgniarki, starszej pielęgniarki, pielęgniarki oddziałowej, przełożonej, udziału pielęgniarskiej kadry kierowniczej w opracowywaniu budżetu na opiekę pielęgniarską i dla całego zakładu.	
	Poznanie procedur naboru i doboru oraz programu adaptacji społeczno-zawodowej nowych pielęgniarek, opiekunów medycznych i personelu pomocniczego.	
	Poznanie systemu oceny pracy pielęgniarek, rozwoju zawodowego, planowanie doskonalenia zakładowego i pozazakładowego.	
	Poznanie systemu motywowania, sposobu nagradzania, karania, utrzymywania wartości gratyfikacyjnych.	
	Zapoznanie się z zasadami tworzenia i podtrzymywania zespołu terapeutycznego, ukazanie pozycji pielęgniarek w zespole, kształtowanie klimatu zaufania, zwartości i atrakcyjności zespołu.	
	Bezpieczeństwo i higiena pracy w praktyce, zapobieganie przeciążeniom fizyczno-psychicznym pielęgniarek i zespołowi wypalenia zawodowego.	
	Poznanie procesu tworzenia standardów i procedur w pracy pielęgniarki, stopnia ich nasycenia, upowszechnienia, przestrzegania oraz sposobów egzekwowania.	
		Suma godzin
20		
VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Prezentacje multimedialne	
2	Studium przypadku	
3	Standardy i procedury obowiązujące w placówce ochrony zdrowia/oddziale	
VII. METODY DYDAKTYCZNE		
1	Wykład informacyjny	
2	Dyskusja dydaktyczna	
3	Praca w grupie	
4	Technika aktywizująca do wyboru	
5	Ćwiczenia	
6	Instruktaż	
7	Próba pracy pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – FORMUJĄCA, P – PODSUMOWUJĄCA)		
F1.	Odpowiedzi ustne	
F2.	Aktywność podczas zajęć	
F3.	Przedłużona obserwacja przez nauczyciela prowadzącego, samoocena	
P1.	Test podsumowujący tematykę zajęć praktycznych	
P2.	Test podsumowujący zagadnienia teoretyczne	
IX. OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		
Wykłady		15
Ćwiczenia		30
Ćwiczenia kliniczne		-
Seminaria		-
Zajęcia praktyczne		-
Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)		
Praktyka zawodowa		20
Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji		20
Przygotowanie do zajęć		25

Przygotowanie do zaliczenia	15
SUMA GODZIN	125
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU	5

X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

Literatura podstawowa:

Kautsch M.: Zarządzanie w opiece zdrowotnej - nowe wyzwania, Wyd. Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2015

Ksykiewicz-Dorota A. (red): Zarządzanie w pielęgniarstwie, Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2013

Literatura uzupełniająca:

Głowacka M.D., Mojs E.: Profesjonalne zarządzanie kadrami w podmiotach leczniczych; Wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2015

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
A.W10	C1	W3, W4	1	1	F, P
A.W11		W1, W2			
A.W12		W1, W3, ĆW3			
A.W13		W3, ĆW5			
A.W14		W1, W2, W4, ĆW2			
A.W15		W2, ĆW2			
A.W16		W3, W4			
A.W17		W4, ĆW3, ĆW4			
A.W18		W2, ĆW1, ĆW4			
A.W19		W6			
A.W20		W6, ĆW7			
A.W21		W5, ĆW8			
A.W22		W1, ĆW9			
A.U6		C1, C2			
A.U7	ĆW1, W1, PZ				
A.U8	ĆW4, W3, PZ				
A.U9	ĆW2, W2, PZ				
A.U10	ĆW6, W4, PZ				
A.U11	ĆW6-7, W6, PZ				
A.U12	ĆW6, W4, PZ				
A.U13	ĆW6, W3, PZ				
A.U14	C1, C2	ĆW9, W1, W3-4, PZ		7	

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę w formie testu. Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest pozytywne zaliczenie ćwiczeń.

Student rozwiąże test wielokrotnego wyboru obejmujący zagadnienia teoretyczne z zakresu Zarządzania w pielęgniarstwie składający się z 50 pytań.

Skala ocen:

Bardzo dobry – 50 – 46 punktów

Dobry plus – 45 – 40 punktów

Dobry – 39 - 35 punktów

Dostateczny plus – 34 - 30 punktów

Dostateczny - 29 – 25 punktów

Niedostateczny - 24 lub mniej punktów

Kryteria zaliczenia ćwiczeń:

- obecność na zajęciach
- testy /sprawdziany ustne z tematyki ćwiczeń sprawdzające przygotowanie do zajęć
- przygotowanie co najmniej na ocenę dostateczny prezentacji/analizy przypadku/planu działania
- test mieszany podsumowujący tematykę ćwiczeń

Kryteria zaliczenia praktyki zawodowej:

- 100% obecność na zajęciach
- przestrzeganie regulaminu praktyk zawodowych
- zaliczenie umiejętności praktycznych w „Dzienniczku umiejętności pielęgniarskich” przewidzianych programem nauczania
- pozytywna ocena postawy studenta w czasie praktyki zawodowej, która jest monitorowana przez opiekuna praktyki, pacjenta oraz zespół terapeutyczny.

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Zajęcia odbywają się w salach WNMiT budynek nr 3 oraz w WCSKJ w Jeleniej Górze

Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.

Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

Miejsce praktyk zawodowych: stacjonarne placówki ochrony zdrowia

Na zajęciach obowiązuje regulamin „praktyk”

4.

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu/modułu:	DYDAKTYKA MEDYCZNA
Nazwa angielska:	Medical didactics
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Akademia Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	dr n med. Jolanta Pietras mgr Renata Wysocka
Status przedmiotu	Obowiązkowy

I. Formy zajęć, liczba godzin z planu nauczania

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
1	15	20	-	-	-	35	3
Razem						35	3

II. CEL PRZEDMIOTU

C 1 – Przygotowanie studenta do pracy nauczyciela zawodu.

III. WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza, umiejętności i kompetencje z zakresu: pedagogiki i promocji zdrowia.

IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

- A.W23. podstawowe pojęcia z zakresu dydaktyki medycznej;
- A.W24. zasady przygotowania do działalności dydaktycznej;
- A.W25. metody nauczania i środki dydaktyczne stosowane w kształceniu przeddyplomowym i podyplomowym;

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

- A.U15. dobierać odpowiednie środki i metody nauczania w działalności dydaktycznej;
- A.U16. dokonywać weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się i organizacji procesu kształcenia zawodowego;

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

- K.S4. rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań.

V. TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć: WYKŁAD		Liczba godzin
Semestr 1		
Wykl.1	Podstawowe pojęcia dydaktyki, pojęcie i lokacja dydaktyki medycznej.	1
Wykl.2	Cele i zadania dydaktyki medycznej oraz kształcenia medycznego.	1
Wykl.3	Taksonomia celów kształcenia.	2
Wykl.4	Charakterystyka metod kształcenia.	2
Wykl.5	Zasady dydaktyczne stosowane w procesie nauczania. Środki dydaktyczne..	1
Wykl.6	Treści kształcenia, teorie ich doboru. Kształcenie ustawiczne.	1
Wykl.7	Konспекty do zajęć teoretycznych, ćwiczeń w pracowni umiejętności pielęgniarskich, zajęć praktycznych w oddziale szpitalnym.	2
Wykl.8	Hospitacja zajęć, protokoły.	1
Wykl.9	Samokształcenie.	2
Wykl.10	Proces kontroli jakości kształcenia – kontrola wewnętrzna i zewnętrzna. Akredytacja uczelni.	1
Wykl.11	Kontrola i samokontrola oraz ocena i samoocena.	1
Suma godzin		15
Forma zajęć: ĆWICZENIA		Liczba godzin
Semestr 1		
Ćwicz. 1	Podstawowe pojęcia dydaktyczne.	1
Ćwicz. 2	Taksonomia celów kształcenia – konstruowanie celów kształcenia do wybranych tematów zajęć.	2
Ćwicz. 3	Konstruowanie konspektów do zajęć teoretycznych, ćwiczeń w pracowni umiejętności pielęgniarskich, zajęć praktycznych w oddziale szpitalnym.	3
Ćwicz. 4	Zajęcia próbne teoretyczne i w pracowni umiejętności. MCSM	7
Ćwicz. 5	Hospitacja zajęć, protokoły pohospitacyjne. MCSM	5
Ćwicz. 6	Kontrola i samokontrola oraz ocena i samoocena.	2
Suma godzin		20
VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Rzutnik multimedialny, prezentacje multimedialne	
2	Plansze, foliogramy, tablica	
3	Wyposażenie pracowni umiejętności pielęgniarskich	
4	Wyposażenie oddziału szpitalnego	
VII. METODY DYDAKTYCZNE		
1	Wykład informacyjny	
2	Praca z podręcznikiem	
3	Uczenie innych	
4	Dyskusja dydaktyczna	
5	Ćwiczenia teoretyczne	
6	Ćwiczenia praktyczne	
7	Pokaz	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1	Odpowiedź ustna	
P1	Student rozwiąże test jednokrotnego wyboru obejmujący zagadnienia teoretyczne z zakresu wykładów i ćwiczeń	
P2	Sprawdzian praktyczny – zaliczenie lekcji próbnych	
IX. OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA		

Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	
Wykłady	15
Ćwiczenia	20
Praktyka zawodowa	-
Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)	
Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji	15
Przygotowanie do zajęć	10
Przygotowanie do zaliczenia	15
SUMA GODZIN	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU	3

X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

Literatura podstawowa:

1. Herda-Płonka K., Krzemień G.: Dydaktyka szkoły wyższej o profilu medycznym, PZWL, Warszawa 2016

Literatura uzupełniająca:

1. Sierakowska M., Wrońska I.: Edukacja zdrowotna w praktyce pielęgniarstwa, PZWL, Warszawa 2015

2. Wojnarowska B.: Edukacja zdrowotna, Wyd. PWN, Warszawa 2012

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
A.W23.	C1	W.1,Ćw. 1	1, 2	1, 2, 4	F
A.W24.	C1	W.2, 3, 5, 8, Ćw. 2, 5	1, 2	1, 2, 4	F
A.W25	C1	W.4, 6, 7, 9, 10, 11 Ćw. 3, 4, 6,	1, 2	1, 2, 4	F
A.U15.	C1	W.3-11, Ćw. 1-5	1, 2	1, 2, 4	F
A.U16.	C1	W.3-11, Ćw. 6	1, 2	1, 2, 4	P1, P2

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę w formie testu.

Test wielokrotnego wyboru obejmujący zagadnienia teoretyczne z wykładów składający się z 30 pytań.

Skala ocen:

Bardzo dobry – 30 – 28 punktów

Dobry plus – 27 – 25 punktów

Dobry – 24 - 22 punktów

Dostateczny plus – 21 - 19 punktów

Dostateczny - 18 – 16 punktów

Niedostateczny - 15 lub mniej punktów

Kryteria zaliczenia wykładów i ćwiczeń:

- 100 % obecność na zajęciach,
- przedstawienie konspektu zajęć,

- samodzielna realizacja fragmentu zajęć dydaktycznych obejmująca: określenie celów kształcenia, nauczanie umiejętności, przeprowadzenie ewaluacji i oceny zajęć.

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

- Zajęcia teoretyczne odbywają się w salach dydaktycznych i MCSM, budynek nr 3
- Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.
- Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

5.

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu/modułu:	PIELĘGNIARSTWO WIELOKULTUROWE
Nazwa angielska:	MULTICULTURAL NURSING
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/ Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Akademia Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	dr n. med. Jolanta Pietras
Status przedmiotu	Obowiązkowy

I. FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
3	10	20	-	-	-	30	3

II. CEL PRZEDMIOTU

C1 – Przygotowanie studenta do samodzielnego podjęcia opieki zdrowotnej nad pacjentami wyznającymi różne religie oraz pochodzącymi z odmiennych kręgów kulturowych.

III. WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza i umiejętności z etyki zawodu (w zakresie programu studiów I stopnia) oraz teorii pielęgniarstwa.

IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

A.W26. - Europejską Konwencję o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności

A.W27. - Teorię pielęgniarstwa wielokulturowego Madeleine Leininger

A.W28. - Kulturowe uwarunkowania zapewnienia opieki z uwzględnieniem zachowań zdrowotnych i podejścia do leczenia

A.W29. - Różnice kulturowe i religijne w postrzeganiu człowieka i w komunikacji międzykulturowej

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

A.U17. - wykorzystywać w pracy różnicowanie w zakresie komunikacji interpersonalnej wynikające z uwarunkowań kulturowych, etnicznych, religijnych i społecznych

A.U18. - stosować w praktyce założenia teorii pielęgniarstwa wielokulturowego Madeleine Leininger

A.U19. - rozpoznawać kulturowe uwarunkowania żywieniowe i transfuzjologiczne

A.U20. - uwzględniać uwarunkowania religijne i kulturowe potrzeb pacjentów w opiece zdrowotnej

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K.S1. - dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych.

V. TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć: WYKŁAD		Liczba godzin
Semestr 3		
Wykl.1	Pojęcie i przedmiot zainteresowań pielęgniarstwa wielokulturowego. Teorie opieki wielokulturowej (przypomnienie).	1
Wykl.2	Główne systemy religijne świata i główne grupy etniczne z uwzględnieniem ich charakterystyki.	4

	Zróźnicowanie kulturowe pacjentów polskich placówek medycznych.	
Wykl.3	Regulacje prawne w zakresie praw człowieka i podstawowych wolności.	1
Wykl.4	Komunikacja z pacjentem z uwzględnieniem uwarunkowań kulturowych, etnicznych, religijnych i społecznych (style komunikowania, zasady, specyfika, odmienności, bariery, komunikacja werbalna i niewerbalna, elementy antropologii kulturowej).	3
Wykl.5	Podsumowanie przedmiotu (test.)	1
Suma godzin		10
Forma zajęć: ĆWICZENIA		
Ćw. 1	Chrześcijaństwo. Opieka zdrowotna nad pacjentami wyznającymi katolicyzm – uwarunkowania religijne i kulturowe.	2
Ćw. 2	Opieka zdrowotna nad pacjentami wyznającymi prawosławie – uwarunkowania religijne i kulturowe.	2
Ćw. 3	Opieka zdrowotna nad pacjentami wyznającymi protestantyzm – uwarunkowania religijne i kulturowe.	2
Ćw. 4	Opieka zdrowotna nad pacjentami wyznającymi judaizm – uwarunkowania religijne i kulturowe.	2
Ćw. 5	Opieka zdrowotna nad pacjentami wyznającymi islam – uwarunkowania religijne i kulturowe.	2
Ćw. 6	Opieka zdrowotna nad pacjentami wyznającymi hinduizm – uwarunkowania religijne i kulturowe.	2
Ćw. 7	Opieka zdrowotna nad pacjentami wyznającymi buddyzm – uwarunkowania religijne i kulturowe.	2
Ćw. 8	Opieka zdrowotna nad pacjentami będącymi Świadcami Jehowy – uwarunkowania religijne i kulturowe.	2
Ćw. 9	Opieka zdrowotna nad Romami – uwarunkowania kulturowe.	2
Ćw. 10	Opieka zdrowotna nad pacjentami z kręgu innych (do wyboru przez uczestników zajęć) religii bądź grup etnicznych.	2
Suma godzin		20
VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Rzutnik multimedialny, prezentacje multimedialne	
2	Plansze, tablice	
VII. METODY DYDAKTYCZNE		
1	Wykład	
2	Dyskusja dydaktyczna	
3	Film	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1	Krótką prezentacja na wybrany (uzgodniony z wykładowcą temat), bądź opracowanie planu opieki	
P1	Zaliczenie na ocenę. Test jednokrotnego wyboru	
IX. OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		
Wykłady		10

Ćwiczenia	20
Godziny bezkontaktowe. Przygotowanie do zajęć, analiza literatury, kwerenda czasopism.	15
Godziny bezkontaktowe. Przygotowanie prezentacji.	15
Godziny bezkontaktowe. Przygotowanie do testu.	15
SUMA GODZIN	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU	3

X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

Literatura podstawowa:

1. Majda A., Zalewska-Puchała J., Ogórek-Tęcza B.: Pielęgniarstwo transkulturowe, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2016
2. Krajewska-Kułak E., Wrońska I., Kornelia Kędziora– Kornatowska K. (red) ; [aut. Bassam Aouil et al.]: Problemy wielokulturowości w medycynie, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2017

Literatura uzupełniająca:

1. Tokarczyk A.: Religie współczesnego świata . Wyd. 2 popr. i zm. Młodzieżowa Agencja Wydawnicza, Warszawa 1986
2. Kwiatkowska A. Wielokulturowość w ujęciu interdyscyplinarnym. Wyd. Naukowe PWN Warszawa 2019

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
A.W 26	C 1	W3 W5	1, 2	1, 2	F1, P1
A.W 27	C1	W1 W5	1, 2	1, 2	F1, P1
A.W 28	C1	W2, W5	1, 2	1, 2, 3	F1, P1
A.W 29	C1	W2 , W4 W5	1, 2	1, 2, 3	F1, P1
A.U 17	C1	W 4, Ćw.1-10 W5	1, 2	1, 2	F1, P1
A.U 18	C1	W1, Ćw. 1-10 W5	1, 2	1, 2	F1, P 1
A.U 19	C1	W2, Ćw. 1-10 W5	1, 2	1, 2	F1, P 1
A.U 20	C1	W1, W2, Ćw.1-10 W5	1, 2	1, 2, 3	F 1, P1

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

W ramach zajęć studenci (w małych grupach) przygotowują krótką prezentację na wybrany (uzgodniony z wykładowcą temat) **F1**. Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę (w formie testu) **P1**.

Student rozwiąże test jednokrotnego wyboru i uzupełnień obejmujący zagadnienia teoretyczne z przedmiotu **PIELĘGNIARSTWO WIELOKULTUROWE** składający się z 30 pytań.

Skala ocen:

Bardzo dobry – 30 – 28 punktów

Dobry plus – 26 – 24 punktów

Dobry – 23– 21 punktów

Dostateczny plus – 20 – 18 punktów

Dostateczny - 17 – 15 punktów

Niedostateczny - 14 lub mniej punktów

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Zajęcia odbywają się w salach WNMiT, budynek nr 3

Terminy konsultacji podawane są na stronie internetowej.

Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

6.

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu/modułu:	JĘZYK ANGIELSKI
Nazwa angielska:	English Language Course
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Akademia Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Humanistycznych i Społecznych Katedra Nauk Humanistycznych
Prowadzący przedmiot:	mgr Marta Mędrak
Status przedmiotu	Obowiązkowy

I. FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
2	-	30	-	-	-	30	2
3	-	30	-	-	-	30	2
4	-	30	-	-	-	30	3
Razem						90	7

II. CEL PRZEDMIOTU

C 1 – Wyposażenie w umiejętność swobodnego posługiwania się językiem angielskim w mowie i piśmie w sytuacjach zawodowych (w komunikacji z pacjentami i personelem medycznym) oraz w sytuacjach życia codziennego.

C 2 - Rozumienie literatury fachowej i umiejętność wypowiedzania się na tematy z nią związane.

III. WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza, umiejętności i kompetencje z zakresu znajomości języka angielskiego na poziomie B1

IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

A.U21- umiejętność porozumiewania się w języku angielskim na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Kształcenia Językowego

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K.S5 - ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne

V. TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć: ĆWICZENIA		Liczba godzin
Semestr 2		
Ćwicz. 1	Podstawowe słownictwo medyczne. Części ciała. Układy. Sterylizacja narzędzi, dezynfekcja, instrumenty medyczne.	

Ćwicz. 2	W szpitalu: oddziały, specjalności, izba przyjęć. Czas Present Simple vs Present Continuous. Przyjęcie do szpitala i karta pacjenta.	
Ćwicz. 3	W szpitalu: podstawowy sprzęt szpitalny i jego funkcje, przyimki miejsca. Wskazywanie drogi. Wheelchairs- czytanie, wypadki i sytuacje nagłe, ofiary wypadków, obserwacja pacjenta, skóra, układ oddechowy, trawienny, moczowy, temperatura ciała człowieka. Objawy: opisywanie objawów. Zadawanie pytań. Słowotwórstwo. Diagnozowanie na podstawie objawów. Pisanie raportu z rozmowy z pacjentem. Opisywanie typowych objawów powszechnych chorób.	
Ćwicz. 4	Pierwsza pomoc-słownictwo. Zdania rozkazujące w poleceniach. Wydawanie instrukcji. Oddział ratunkowy, selekcja pacjentów, nagłe wypadki skierowanie lekarskie, objawy, uzyskiwanie zgody pacjenta.	
Ćwicz. 5	Wypadki i sytuacje nagłe. Mówienie- odbieranie i wykonywanie telefonów alarmowych, tworzenie dokumentacji dotyczącej telefonów alarmowych, słuchanie instrukcji ratownika medycznego.	
Ćwicz. 6	Leki: podział leków, sposób podawania, dawkowanie, skutki uboczne, badania kliniczne, testy leków, dawkowanie. Wyrażanie przyszłości. Skróty medyczne.	
Suma godzin w semestrze		30
Semestr 3		
Ćwicz. 7	Pielęgniarstwo w położnictwie, ciąża i poród, choroby w okresie ciąży, porady w czasie ciąży.	
Ćwicz. 8	Budowa oka, schorzenia oka, opieka nad niewidomym pacjentem, badanie wzroku.	
Ćwicz. 9	Budowa skóry, schorzenia skóry, leczenie oparzeń, opisywanie stanu skóry.	
Ćwicz. 10	Pielęgniarstwo w onkologii, terapia nowotworowa i zapobieganie, sposoby leczenia.	
Ćwicz. 11	Pielęgniarstwo w neurologii urazy głowy, skala Glasgow, pacjent nieprzytomny – opieka.	
Ćwicz. 12	Układ krążenia, choroby serca, leczenie chorób serca.	
Ćwicz. 13	Chirurgia, komplikacje pooperacyjne, przygotowywanie pacjenta do zabiegu, pielęgniarka instrumentariuszka.	
Ćwicz. 14	Choroby zakaźne, opisywanie objawów, pandemia, kontakt z rodziną pacjenta.	
Suma godzin w semestrze		30
Semestr 4		
Ćwicz. 15	Pielęgniarstwo nefrologiczne, jak pracują nerki, dializa, wyjaśnianie leczenia, oddawanie organów.	
Ćwicz. 16	Ból: słownictwo do opisywania bólu, słuchanie- wykres bólu. Stopniowanie przymiotników. Tworzenie porównań. Słuchanie- ulga w bólu. Czytanie i mówienie- pytania pomagające ocenić ból.	
Ćwicz. 17	Opieka nad osobami starszymi: domy opieki- za i przeciw- dyskusja. Objawy starzenia się: słownictwo, rozmowa z rodziną pacjenta w podeszłym wieku.	
Ćwicz. 18	Żywność i otyłość: słownictwo, czytanie ze zrozumieniem. Przyczyny, objawy i leczenie cukrzycy. Liczebności. Formułowanie poleceń- czasowniki modalne. Przekazywanie pacjenta drugiej pielęgniarsce.	
Ćwicz. 19	Krew: instrukcje, jak pobrać krew, grupy krwi- rozumienie tekstu czytanego. Praca serca i układ krążenia. Krwiodawstwo- problemy techniczne i moralne.	
Suma godzin w semestrze		30
Razem godzin		90
VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Tablica szkolna, podręczniki, ćwiczenie i teksty przedmiotowo-metodyczne, słowniki, fotografie, rysunki i ilustracje	
2	Wykresy, diagramy, foliogramy, przezrocza, nagrania magnetofonowe, nagrania MP3, nagrania radiowe i telewizyjne, audycje radiowe	
3	Urządzenia interkomunikacyjne (tablica interaktywna, rzutnik multimedialny), internet, multimedialne programy komputerowe (słowniki, translatory)	
VII. METODY DYDAKTYCZNE		
1	Metoda ekspozycyjno - interakcyjna – elementy różnych metod zależnie od potrzeb, np. dyskusja, dryl, kooperacja uczniów, rozmowa S i S oraz S i N, projekt, burza mózgów, analiza i interpretacja tekstów źródłowych	

VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)					
F1.	Testy praktyczne, pisemne i ustne, oceniające bieżące przygotowanie do zajęć i aktywne uczestnictwo (indywidualne, w parach, w grupach) w zajęciach				
P1.	Testy praktyczne, otwarte i zamknięte, sprawdzające znajomość poszczególnych umiejętności językowych, takich jak: słuchanie, czytanie, pisanie, mówienie oraz testy leksykalno-gramatyczne				
P2.	Egzamin sprawdzający wiedzę, umiejętności i kompetencje personalno-społeczne z całego przedmiotu.				
IX. OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA					
Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności				
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)					
Wykłady	-				
Ćwiczenia	90				
Ćwiczenia kliniczne	-				
Seminaria	-				
Zajęcia praktyczne	-				
Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)					
Praktyka zawodowa	-				
Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji	40				
Przygotowanie do zajęć	60				
Przygotowanie do egzaminu	20				
SUMA GODZIN	210				
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU	7				
X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA					
Literatura podstawowa: 1. Grice, T.; Greenan, J. 2007. <i>Oxford English for Careers: Nursing 2: student's book</i> . Oxford: Oxford University Press 2. Evans, V.; Salcido, K. 2013. <i>Nursing: student's book. Book 1-3</i> . Newbury. Express Publishing. 3. Symonds, M.; Wright, R. 2021. <i>English for Nursing 2: course book</i> . Harlow: Pearson Literatura uzupełniająca: Craven, M. Real Listening and Speaking 3. Cambridge University Press, 2008 Latham-Koenig, Ch.; Oxenden, C. 2019. <i>English File: Upper- Intermediate Student's Book</i> . Oxford: Oxford University Press Materiały dydaktyczne kompilowane przez lektorów.					
XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI					
Efekty uczenia się	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
A.U21.	C1, C2	Ćwicz. 1-19	1,2,3	1	F, P
XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ					
Przedmiot kończy się <u>egzaminem</u> . Egzamin sprawdzający wiedzę, umiejętności i kompetencje personalno – społeczne z całego przedmiotu. Egzamin składa się ze sprawdzenia poziomu kompetencji następujących umiejętności: <ul style="list-style-type: none"> czytanie – (<i>reading</i>). Pytania mają na celu sprawdzenie poszczególnych umiejętności związanych z rozumieniem czytanego tekstu. Pytania mogą występować jako test wielokrotnego wyboru – czyli tekst a później odpowiedzi do niego 					

(a, b, c, d) czy uzupełnianie tekstu lub zadania typu *prawda/fałsz*. Na tę część przewiduje się 10 pkt.

- zastosowanie struktur leksykalno-gramatycznych: (*English in Use*) – zadania obejmują uzupełnianie pustych miejsc w tekście na zasadzie własnych odpowiedzi studenta (*close test*), transformacje (*sentencetransformations*) lub uzupełnienie jedną z wielu podanych możliwości (*multiple choice test*). Innymi zadaniami są np.: korekta błędów, słowotwórstwo, podanie form synonimicznym lub antonimów, zdefiniowanie słów, fraz, idiomów lub, analogicznie, wyjaśnienie znaczenia ww. za pomocą podania definicji, synonimu, antonimu. Na tę część przewiduje się 20 pkt.
- słuchanie – (*listening*). Materiał jest odsłuchany dwukrotnie. Zadania do słuchanego tekstu to: wypełnianie luk w formularzu, dopasowanie prawidłowej odpowiedzi, wybranie poprawnej odpowiedzi z podanych, zadania typu prawda lub fałsz itp. Teksty użyte to np.: dialogi, komunikaty, przemówienia, audycje radiowe, wiadomości na sekretarce. Na tę część przewiduje się 10 pkt.
- mówienie – (*speaking*). W zadaniu pierwszym student omawia wylosowany przez siebie temat. W zadaniu drugim student omawia i interpretuje wylosowaną fotografię lub obrazek. Student oceniany jest przez komisję. Na tę część przewiduje się 10pkt.

Ocena z egzaminu jest średnią arytmetyczną z wszystkich części egzaminu i jest obliczana w następujący sposób:

ocena bardzo dobra	- 100% - 92%
ocena dobra plus	- 91% - 83%
ocena dobra	- 82% - 74%
ocena dostateczna plus	- 73% - 63%
ocena dostateczna	- 62% - 52%
ocena niedostateczna	- 51% i poniżej

Kryteria zaliczenia ćwiczeń:

- obecność na zajęciach;
- aktywność na zajęciach ćwiczeniowych;
- ustne odpowiedzi (ocenie ciągłe);
- pisemne testy śród-semestralne sprawdzające wiadomości.

Zdobyte na testach punkty odpowiadają ocenie wg następującego przelicznika:

1. ocena bardzo dobra	- 100% -92%
2. ocena dobra plus	- 91% - 83%
3. ocena dobra	- 82% - 74%
4. ocena dostateczna plus	- 73 %- 63%
5. ocena dostateczna	- 62% - 52%
6. ocena niedostateczna	- 51% i poniżej

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

- Zajęcia odbywają się w salach WNMiT, budynek nr 3
- Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.
- Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

7.

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu/modułu:	FARMAKOLOGIA I ORDYNOWANIE PRODUKTÓW LECZNICZYCH
Nazwa angielska:	PHARMACOLOGY AND PRESCRIBING MEDICAL PRODUCTS
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Poziom studiów:	Stacjonarne/Niestacjonarne, II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Akademia Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	prof. dr hab. n. med. Małgorzata Sobieszczkańska
Status przedmiotu	obowiązkowy

I. FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka Zawodowa	Łącznie	ECTS
1	15	30	-	-	-	45	3

II. CEL PRZEDMIOTU

- C1 - Znajomość regulacji prawnych w zakresie ordynowania i kontynuacji zlecenia leków i wyrobów medycznych oraz środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego;
 C2 - Specjalistyczną wiedzę w zakresie wskazań, przeciwwskazań i skutków ordynowania wybranych produktów leczniczych, wyrobów medycznych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego
 C3 - Uświadomienie konieczności systematycznego uzupełniania i uaktualniania wiedzy na temat działań leków i możliwych skutków ubocznych.

III. WYMAGANIA WSTĘPNE W KATEGORIACH WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Znajomość zasad badania fizykalnego, znajomość podstaw farmakologii i farmakoterapii na poziomie studiów pierwszego stopnia.

IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy zna i rozumie:

- B.W1.**- mechanizmy działania produktów leczniczych oraz ich przemiany w ustroju zależne od wieku i problemów zdrowotnych;
B.W2.- regulacje prawne związane z refundacją leków, wyrobów medycznych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego;
B.W3.- zasady ordynowania produktów leczniczych zawierających określone substancje czynne, z wyłączeniem leków zawierających substancje bardzo silnie działające, środki odurzające i substancje psychotropowe, oraz określonych wyrobów medycznych, w tym wystawiania na nie recept lub zleceń;
B.W4.- objawy i skutki uboczne działania leków zawierających określone substancje czynne.

W zakresie umiejętności potrafi:

- B.U1.**- dobierać i przygotowywać zapis form recepturowych leków zawierających określone substancje czynne, na podstawie ukierunkowanej oceny stanu pacjenta;
B.U2.- interpretować charakterystyki farmaceutyczne produktów leczniczych;
B.U3.- ordynować leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne oraz wystawiać na nie recepty lub zlecenia;
B.U4.- dobierać i zlecać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne w zależności od potrzeb pacjenta.

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K.S5.- ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne;

K.S6.- student wykazuje profesjonalne podejście do strategii marketingowych przemysłu farmaceutycznego i reklamy jego produktów.

V. TREŚCI PROGRAMOWE:

Forma zajęć: wykład		Liczba godzin
Wykl.1	Mechanizmy działania leków i ich losy w organizmie człowieka, biotransformacja leków. Podstawy farmakokinetyki i farmakodynamiki leków. Wpływ interakcji lekowych na efekty ich działania, w tym na farmakokinetykę i farmakodynamikę. Postacie leków.	3
Wykl.2	Źródła informacji o lekach oraz ich działaniach niepożądanych. Wykaz substancji bardzo silnie działających (wykaz A), silnie działających (wykaz B), środków odurzających (wykaz N). Kategorie dostępności produktów leczniczych. Leki recepturowe. Zasady raportowania działań niepożądanych leków	2
Wykl.3	Wybrane grupy produktów leczniczych, które mogą być ordynowane przez pielęgniarki	3
Wykl.4	Zasady bezpieczeństwa stosowania leków w okresie ciąży i karmienia. Teratogenne i embriotoksyczne działania leków. Leki oksytotyczne i tokolityk. Zasady farmakoterapii dzieci i osób w wieku podeszłym.	3
Wykl.2	Regulacje prawne związane z odpłatnością za leki oraz refundacją środków farmakologicznie czynnych.	2
Wykl.3	Podstawowe zasady ordynowania leków i środków farmakologicznie czynnych.	2
Suma godzin		15
Forma zajęć: ćwiczenia		Liczba godzin
Ćwicz. 1	Zasady i tryb wystawiania recept, posługiwanie się informatorami farmaceutycznymi.	2
Ćwicz. 2	Zasady bezpiecznego dawkowania leków niezbędnych do kontynuacji leczenia; precyzja w obliczaniu dawki leku.	2
Ćwicz. 3	Przygotowywanie form recepturowych na substancje lecznicze oraz środki spożywcze specjalnego przeznaczenia.	2
Ćwicz. 4	Praktyczne przykłady ordynowania leków przez pielęgniarki: Studium przypadku sześciu pacjentów, u których pielęgniarka na podstawie charakterystyki produktu leczniczego podejmuje decyzje w sprawie drogi podania leku, dawki i postaci oraz uzasadniania ordynację leku w dokumentacji pacjenta.	8
Ćwicz. 5	Praktyczne przykłady ordynowania leków przez pielęgniarki: Sześć przykładów równoczesnego stosowania innych leków - studenci ustalają, czy istnieje możliwość wystąpienia interakcji lekowej, jak również podają propozycje sposobów na zminimalizowanie ryzyka takiej interakcji (inna droga podania leku, zmiana pory podawania leku, itd.).	8
Ćwicz. 6	Praktyczne przykłady ordynowania leków przez pielęgniarki: Studenci posługując się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych wystawiają receptę na leki niezbędne do kontynuacji leczenia, w ramach realizacji zlecenia lekarskiego, uwzględnia przy tym wszelkie ulgi należne choremu.	8
Suma godzin		30
VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1.	Rzutnik multimedialny, prezentacje multimedialne	
2.	Opis przypadku	
3	Informatory farmaceutyczne, opakowania leków, ulotki dotyczące leków	
4.	Druki recept	
5.	Testy z instrukcją rozwiązywania, zasady przyznawania oceny	
VII. METODY DYDAKTYCZNE		
1.	Wykład informacyjny	

2.	Opis				
3.	Dyskusja związana z wykładem				
4.	Dyskusja panelowa				
5.	Studium przypadku				
VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)					
F1	Testy, sprawdziany cząstkowe sprawdzające opanowanie materiału z wykładu				
F2	Pytania, testy sprawdzające przygotowanie do tematyki ćwiczeń				
F3	Aktywność podczas zajęć				
F4	Studium przypadku sześciu pacjentów				
P	Egzamin				
IX. OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA					
Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności				
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	45				
Przygotowanie do zajęć	15				
Przygotowanie się do egzaminu	30				
SUMA	90				
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	3				
X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA					
Literatura podstawowa:					
1. Rajtar-Cynke G. (red.): Farmakologia. Podręcznik dla studentów i absolwentów wydziałów pielęgniarstwa i nauk o zdrowiu akademii medycznych. Wydawnictwo Czelej Sp. Z o.o., Lublin 2015					
2. Gaworska-Krzemińska A., Kilańska D., Dominiak I.: Ordynowanie leków i wypisywanie recept – Przewodnik dla pielęgniarek i położnych Wydanie II, Medicon, 2016					
Literatura uzupełniająca:					
1. Rajtar-Cynke G.: Recepty Zasady wystawiania. PZWL, Warszawa 2016					
XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI					
Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
B.W1,4 B.U2	C1- 3	W1, W2, W4	1,2	1, 3, 5	F1, F3
B.W2 B.U1	C1- 3	W3, W5	1,2	1, 3, 5	F1, F3
B.W3, B.U3-4	C1- 3	W5, W6	5	-	F1
B.U2	C1- 3	Ćw.1	3, 4	2, 5	F2, F3, F4
B.U3	C1- 3	Ćw.2	3, 4	2, 5	F2, F3, F4
B.U4	C1- 3	Ćw.3	3, 4	2, 5	F2, F3, F4
B.W1-4; B.U1-4.	C1- 3	Ćw.4, Ćw.5, Ćw. 6	3, 4	2, 5	F4
XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ					
Warunkiem zaliczenia przedmiotu i dopuszczenia do egzaminu jest aktywne uczestnictwo w zajęciach a także zaliczenie testów cząstkowych sprawdzających stopień opanowania poszczególnych etapów treści dydaktycznej.					
EGZAMIN KOŃCOWY to sprawdzenie wiedzy i umiejętności na poziomie znajomości materiału oraz rozwiązywania problemów w obszarze farmakologii.					
Egzamin pisemny składa się w dwóch części.					
Część pierwsza ma formę testu, zawiera 30 pytań. Każde pytanie posiada 4 warianty odpowiedzi, z których jeden jest prawidłowy. Za każdą prawidłową odpowiedź student otrzymuje 1 punkt. Warunkiem zdania pierwszej części egzaminu jest uzyskanie co najmniej 60% prawidłowych odpowiedzi.					
Kryteria oceny:					
Bardzo dobry – 30 – 28 pkt					
Plus dobry – 27 – 25 pkt					

Dobry – 24 – 23 pkt

Plus dostateczny – 22 – 20 pkt

Dostateczny – 19– 16 pkt

Niedostateczny – 15 i poniżej

Część druga stanowi opis przypadku, w którym student samodzielnie wystawia receptę na opisany produkt leczniczy biorąc pod uwagę drogę podania leku, dawkę, postać, możliwość wystąpienia interakcji lekowej.

Kryteria oceny receptariusza:

Za wypełnienie receptariusza studentowi zaznacza się: „zaliczono” lub „niezaliczono”

Zaliczenie otrzymuje student, który wypełnił receptę w prawidłowości na poziomie 70%

Brak zaliczenia występuje poniżej ustalonej granicy lub wówczas, gdy student popełni błąd krytyczny, do których należy: niewłaściwie obliczona dawka leku, między zapisanymi lekami zachodzą niepożądane interakcje lekowe.

Prawidłowo wypełniona recepta powinna zawierać:

Numer rejestracyjny

Pełną nazwę zakładu opieki zdrowotnej

Imię i nazwisko świadczeniobiorcy

Adres świadczeniobiorcy

PESEL świadczeniobiorcy

Nr Oddziału NFZ

Uprawnienia dodatkowe (opcjonalnie, jeżeli przysługuje)

Symbol odpłatności

Poprawną nazwę leku

Poprawną postać leku

Poprawną liczbę opakowań (kapsułek, drażetek itp.)

Poprawną dawkę leku

Datę wystawienia

Dane świadczeniodawcy

Czytelność danych

Egzamin z przedmiotu uznaje się za zdany wówczas, gdy student otrzyma pozytywną ocenę z testu (zgodnie z kryteriami) oraz zaliczy receptariusz.

Dopuszczalne dwukrotne składanie egzaminu z możliwością zaliczania całościowego lub niezaliczonej części.

Czas przeznaczony na egzamin – 2 godziny dydaktyczne, co stanowi 1,5 godziny zegarowej.

XIII. DODATKOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Tematyka przygotowania do ćwiczeń do uzgodnienia z prowadzącym zajęcia.

Terminy konsultacji podane są na stronie wirtualnego dziekanatu.

8.

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu/modułu:	PIELĘGNIARSTWO EPIDEMIOLOGICZNE						
Nazwa angielska:	EPIDEMIOLOGICAL NURSING						
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo						
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie						
Profil studiów	Praktyczny						
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Akademia Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych						
Prowadzący przedmiot:	dr n. o zdr. Elżbieta Słojewska-Poznańska mgr Beata Dyrz						
Status przedmiotu	Obowiązkowy						
I. FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA							
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
2	15	-	-	20	-	35	3
II. CEL PRZEDMIOTU							
C 1 – Poznanie zasad zapobiegania i zwalczania zakażeń w zakładach opieki zdrowotnej, przygotowanie pielęgniarki do prowadzenia działań profilaktycznych, nadzoru i monitorowania działań przeciwepidemicznych w odniesieniu do placówek ochrony zdrowia.							
C 2 – Wyciągnięcie wniosków z zagrożeń epidemiologicznych w placówkach ochrony zdrowia.							
III. WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI							
Wiedza i umiejętności z podstaw pielęgniarstwa, pielęgniarstw specjalistycznych programu studiów I stopnia i wiedza z przedmiotów związanych z tematyką zakażeń (np. mikrobiologia, zakażenia szpitalne)							
IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ:							
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:							
B.W5 – założenia organizacji i nadzoru epidemiologicznego w zakładach opieki zdrowotnej;							
B.W6 – uwarunkowania występowania, kontroli oraz profilaktyki zakażeń szpitalnych w różnych oddziałach szpitalnych, z uwzględnieniem czynników etiologicznych, w tym patogenów alarmowych;							
B.W7 – zasady planowania, opracowania, wdrażania i nadzorowania działań zapobiegawczych i przeciwepidemicznych.							
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:							
B.U5 – stosować zasad zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych oraz nadzoru epidemiologicznego w różnych zakładach opieki zdrowotnej;							
B.U6 – planować i przeprowadzać edukację personelu w zakresie profilaktyki i zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych;							
B.U7 – wykorzystywać wskaźniki jakości zarządzania opieką pielęgniarską w nadzorze epidemiologicznym.							
W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:							
K.S5 - ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne.							
V. TREŚCI PROGRAMOWE							
Forma zajęć: WYKŁAD							Liczba godzin

Semestr 2		
Wykl.1	Podstawy epidemiologii chorób zakaźnych i inwazyjnych oraz epidemiologii zakażeń szpitalnych. Regulacje prawne dotyczące zwalczania zakażeń i odpowiedzialności prawnej placówek opieki zdrowotnej.	4
Wykl.2	Standaryzacja dotycząca profilaktyki i kontroli zakażeń szpitalnych (m.in. proces akredytacji, podstawowe zasady DySSSY, ocena ryzyka rozwoju zakażenia). Organizacja i nadzór epidemiologiczny.	2
Wykl.3	Monitorowanie zakażeń szpitalnych (systemy nadzoru, procesy nadzoru i metody nadzoru) występujące w różnych zakładach opieki zdrowotnej i w wybranych obszarach szpitala.	2
Wykl.4	Postępowanie ograniczające zakażenia szpitalne (higiena szpitalna, izolacja chorych). Nadzorowanie działań zapobiegawczych i przeciwepidemicznych.	3
Wykl.5	Ryzyko i odpowiedzialność zawodowa w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. Edukacja personelu w zakresie profilaktyki i zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych. Zakażenia szpitalne a przestrzeganie procedur pielęgniarstwa.	3
Wykl.6	Podsumowanie zajęć	1
Suma godzin		15
Forma zajęć: ĆWICZENIA KLINICZNE		Liczba godzin
Semestr 2		
Ćwicz. klin. 1	Kontrola zakażeń szpitalnych - zadania Zespołu i Komitetu Kontroli Zakażeń, plan pracy oraz programy kontroli zakażeń.	2
Ćwicz. klin. 2	Kontrole wewnętrzne i zewnętrzne - analiza protokołów kontroli, zużycie środków dezynfekcyjnych i ochrony własnej, stały nadzór nad „alert patogenami” i chorobami infekcyjnymi oraz nadzór celowany i selektywny.	3
Ćwicz. klin. 3	Epidemiologiczne aspekty organizacji pracy w oddziałach intensywnej terapii, bloku operacyjnym, oddziale zabiegowym, oddziale chorób wewnętrznych - układ architektoniczny, drogi transportu chorych, materiału medycznego, personelu w obrębie oddziału, wyposażenia stanowisk leczenia, system wentylacji i klimatyzacji oraz kontrola czystości powietrza, normy zatrudnienia w poszczególnych oddziałach.	4
Ćwicz. klin. 4	Czynniki etiologiczne, źródła i drogi szerzenia się zakażeń w oddziałach intensywnej terapii, bloku operacyjnym, oddziale zabiegowym i oddziale chorób wewnętrznych.	4
Ćwicz. klin. 5	Procedury pielęgniarstwa w intensywnej terapii, oddziale zabiegowym oraz leczenia zachowawczego stwarzające ryzyko narażenia pacjenta na zakażenie.	2
Ćwicz. klin. 6	Wymagania standardowych środków ostrożności. Zalecenia postępowania w określonych przypadkach zakażeń. Planowanie szkoleń personelu w zakresie profilaktyki i zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych.	2
Ćwicz. klin. 7	Zasady prowadzenia dochodzenia epidemiologicznego w przypadku wykrycia patogenów alarmowych.	1
Ćwicz. klin. 8	Praktyczne zasady przestrzegania procedur higieny powierzchni szpitalnych - zasady sprzątnięcia w szpitalu, postępowanie z brudną i czystą bielizną, postępowanie ze sprzętem medycznym, stosowanie preparatów dezynfekcyjnych, inaktywacja materiału biologicznego oraz segregacja odpadów szpitalnych i ich utylizacja a także pobieranie i transportowanie materiałów do badań mikrobiologicznych.	2
Suma godzin		20
VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Prezentacje multimedialne, foliogramy, tablica, film dydaktyczny	
2	Dokumentacja pacjenta, dokumentacja oddziału, schematy i standardy postępowania	
3	Sprzęt i aparatura medyczna będąca na wyposażeniu pracowni umiejętności pielęgniarstwa oraz w szpitalach.	

VII. METODY DYDAKTYCZNE					
1	Wykład informacyjny				
2	Wykład aktywizujący				
3	Opis, objaśnienie i wyjaśnienie				
4	Metoda sytuacyjna, ćwiczenia				
5	Dyskusja dydaktyczna				
6	Studium przypadków				
VIII. SPOSOBY OCENY (F – FORMUJĄCA, P – PODSUMOWUJĄCA)					
F1.	Aktywność podczas zajęć				
F2.	Instruktaż wstępny, bieżący, końcowy – ćwiczenia kliniczne				
P1.	Egzamin końcowy – test				
IX. OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA					
Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności				
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)					
Wykłady	15				
Ćwiczenia	-				
Ćwiczenia kliniczne	20				
Seminaria	-				
Praktyka zawodowa					
Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji	15				
Przygotowanie do zajęć	15				
Przygotowanie do egzaminu	10				
SUMA GODZIN					
75					
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU					
3					
X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA					
Literatura podstawowa:					
1. Fleischer M., Bober-Gheek B.: Podstawy pielęgniarstwa epidemiologicznego, Urban & Partner, Wrocław 2015					
2. Bulanda M., Wójkowska-Mach J.: Zakażenia szpitalne w jednostkach opieki zdrowotnej, PZWL, Warszawa 2018					
Literatura uzupełniająca:					
1. Denys A.: Zakażenia szpitalne w wybranych oddziałach, cz. II, Wydawnictwo ABC, Warszawa 2013					
2. Kózka M., Płaszewska-Żywko L. (red.): Procedury pielęgniarstwa, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2009					
3. Ustawa o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi z dnia 05 grudnia 2008 r (Dz. U. 2022 poz. 1657)					
XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI					
Efekty uczenia się	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
B.W5	C1, 2	W1-W3, W5, ĆW1-ĆW3, ĆW5-ĆW7	1,2	1,3,4	F, P

B.W6	C1, 2	W3 – W5, ĆW1-ĆW8	1,2	1,2,3,4,5,6
B.W7	C1, 2	W1 – W5, ĆW1-ĆW8	1,2,3	1,2,3,4,5,6
B.U5	C1, 2	ĆW1- ĆW8; W3	1,2,3	1,2,3,4,5,6
B.U6	C1	ĆW3-ĆW8; W5	2,3	3,4,5,6
B.U7	C1	ĆW 1, 2, 5; W2	2,3	3,4,5

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiot kończy się egzaminem w formie testu. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest pozytywne zaliczenie ćwiczeń klinicznych.

Student rozwiąże test wielokrotnego wyboru składający się z 30 pytań.

Skala ocen:

Bardzo dobry – 30 – 29 punktów

Dobry plus – 28 – 27 punktów

Dobry – 26 - 24 punktów

Dostateczny plus – 23 - 21 punktów

Dostateczny - 20 – 18 punktów

Niedostateczny - 17 lub mniej punktów

Kryteria zaliczenia ćwiczeń klinicznych:

- przestrzeganie regulaminu ćwiczeń klinicznych
- obowiązkowa 100% obecność na zajęciach
- zaliczenie tematyki ćwiczeń klinicznych
- zaliczenie umiejętności praktycznych przewidzianych programem nauczania
- ocena kompetencji społecznych w czasie zajęć odbywa się na zasadzie obserwacji studenta przez nauczyciela akademickiego i zespół terapeutyczny.

Ocena końcowa:

5,0 – 4,90 – bardzo dobry

4,89 – 4,50 – plus dobry

4,49 – 4,0 – dobry

3,99 – 3,50 plus dostateczny

3,49 – 3,0 – dostateczny

< 3,0 – niedostateczny

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Zajęcia odbywają się w salach WNMiT, budynek nr 3

Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.

Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT.

Ćwiczenia kliniczne odbywają się w oddziałach WCSKJ w Jeleniej Górze.

9./40.**KARTA PRZEDMIOTU**

Nazwa przedmiotu/modułu:	ENDOSKOPIA/PRACOWNIA ENDOSKOPOWA
Nazwa angielska:	Endoscopy/The Endoscopy Lab
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/ II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Akademia Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	mgr Barbara Buczkowska
Status przedmiotu	Obowiązkowy

I. FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
2	15	-	-	20	40	75	1+2+2
Razem						75	5

II. CEL PRZEDMIOTU

- C 1** - Wyposażenie studentów w wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne dotyczące teoretycznych podstaw gastroenterologii; klasyfikowania, rozpoznawania, różnicowania, leczenia oraz sprawowania opieki nad pacjentem przed i po badaniach endoskopowych
- C 2** – Zapoznanie studentów z podstawami działania endoskopów, technikami endoskopowymi stosowanymi w diagnostyce i leczeniu wybranych układów i narządów
- C 3** – Nabycie umiejętności rozpoznawania prawidłowego obrazu poszczególnych odcinków przewodu pokarmowego oraz najczęstszych zmian patologicznych.
- C 4** – Przygotowanie studenta do uczestnictwa w badaniach i zabiegach endoskopowych, prowadzeniu dokumentacji medycznej

III. WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza, umiejętności i kompetencje z zakresu:
- anatomii, fizjologii, chorób wewnętrznych i chirurgii

IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ**W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:**

B.W8 - organizację i funkcjonowanie pracowni endoskopowej oraz zasady wykonywania procedur endoskopowych;

B.W9 - diagnostyczne i terapeutyczne możliwości endoskopii w zakresie przewodu pokarmowego, dróg oddechowych, urologii, ginekologii, laryngologii, anestezjologii i ortopedii;

B.W10 - zasady prowadzenia dokumentacji medycznej obowiązujące w pracowni endoskopowej.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

B.U8 - uczyć pacjenta i jego rodzinę postępowania przed planowanym i po wykonanym procesie diagnostyki i terapii endoskopowej;

B.U9 - współuczestniczyć w procesie diagnostyki i terapii endoskopowej;

B.U10 - prowadzić dokumentację medyczną w pracowni endoskopowej.

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:		
K.S4 - rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań.		
V. TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć: WYKŁAD		Liczba godzin
Semestr 2		
Wykl.1	Historia badań endoskopowych. Cel i rodzaje badań endoskopowych. Wskazania i przeciwwskazania do badań. Dokumentacja medyczna.	3
Wykl.2	Charakterystyka badań endoskopowych wykonywanych w zakresie diagnostyki przewodu pokarmowego. Metody endoskopowe stosowane w leczeniu: krwawień, żylaków dna żołądka, żylaków przełyku, zwężeń w obrębie przewodu pokarmowego, chorób dróg żółciowych i trzustki, jelita grubego, polipów.	4
Wykl.3	Charakterystyka badań endoskopowych w zakresie diagnostyki układu oddechowego. Endoskopia zabiegowa dróg oddechowych.	2
Wykl.4	Diagnostyka endoskopowa stosowana w ortopedii, laryngologii, urologii, ginekologii i anestezjologii.	4
Wykl.5	Kompetencje zawodowe pielęgniarki w pracowni endoskopowej. Przygotowanie pacjenta do badań i zabiegów endoskopowych.	2
Suma godzin		15
Forma zajęć: ĆWICZENIA KLINICZNE		Liczba godzin
Semestr 2		
Ćwicz. Klin.1	Specyfika opieki pielęgniarskiej przed poszczególnymi badaniami i zabiegami endoskopowymi.	5
Ćwicz. Klin.2	Zasady przygotowania pacjenta do badań i zabiegów endoskopowych w zakresie diagnostyki przewodu pokarmowego. Opieka pielęgniarska nad pacjentem po badaniach endoskopowych. Prowadzenie dokumentacji. Standardy postępowania. Edukacja zdrowotna.	5
Ćwicz. Klin.3	Zasady przygotowania pacjenta do badań i zabiegów endoskopowych w zakresie diagnostyki dróg oddechowych. Opieka pielęgniarska nad pacjentem po badaniach endoskopowych. Prowadzenie dokumentacji. Standardy postępowania. Edukacja zdrowotna.	5
Ćwicz. Klin.4	Zasady przygotowania pacjenta do badań i zabiegów endoskopowych w zakresie diagnostyki stosowanej w ortopedii, laryngologii, urologii, ginekologii i anestezjologii. Opieka pielęgniarska nad pacjentem po badaniach endoskopowych. Prowadzenie dokumentacji. Standardy postępowania. Edukacja zdrowotna.	5
Suma godzin		20
Forma zajęć: PRAKTYKA ZAWODOWA		Liczba godzin
Semestr 2		
P.Z.	Organizacja Pracowni Endoskopowej. Standardowe wyposażenie. Budowa oraz zastosowanie sprzętu endoskopowego. Klasyfikacja urządzeń endoskopowych. Przygotowanie sprzętu do użycia. Rodzaj dokumentacji medycznej.	10
	Czynniki narażenia zawodowego oraz metody ochrony zdrowia personelu medycznego- Przepisy prawne. Udział pielęgniarki w badaniach endoskopowych. Zastosowanie i zasady działania sprzętu endoskopowego. Procedury postępowania z materiałem pobieranym do badań podczas endoskopii. Asystowanie przy badaniach endoskopowych.	10

	Udział pielęgniarki w zapobieganiu powikłaniom związanym z badaniami i zabiegami endoskopowymi – edukacja zdrowotna.	10
	Udział pielęgniarki w opiece nad pacjentem przed i po badaniach endoskopowych. Dokumentowanie działań pielęgnacyjnych.	10
	Udzielenie wsparcia psychicznego pacjentowi przed i po endoskopii	
Suma godzin		40
VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Prezentacje multimedialne, plansze poglądowe, filmy dydaktyczne, tablica	
2	Sprzęt i aparatura medyczna na wyposażeniu Pracowni Endoskopowej	
3	Studium przypadku	
4	Materiały dydaktyczne, broszury, ulotki będące na wyposażeniu Pracowni Endoskopowej oraz pomoce własne do edukacji zdrowotnej	
5	Testy z instrukcją rozwiązywania, kryteria oceny	
VII. METODY DYDAKTYCZNE		
1	Wykład informacyjny	
2	Wykład aktywizujący	
3	Opis, objaśnienie i wyjaśnienie	
4	Dyskusja dydaktyczna	
5	Pokaz, ćwiczenia	
6	Metoda problemowa	
7	Metoda przypadku	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1.	Testy, sprawdziany, odpowiedzi ustne z tematyki zajęć	
F2.	Ocena postawy studenta w roli członka zespołu terapeutycznego	
P1.	Zadanie podsumowujące tematykę zajęć	
P2.	Zaliczenie na ocenę – test końcowy	
IX. OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		
Wykłady		15
Ćwiczenia kliniczne		20
Praktyka zawodowa		40
Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)		
Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji		15
Przygotowanie do zajęć		20
Przygotowanie do zaliczenia		15
SUMA GODZIN		125
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU		5
X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA		
Literatura podstawowa:		
1. Waye J. D., Mańatka Z., Miró J. R. A.: Endoskopia przewodu pokarmowego, Wyd. Czelej, Lublin 2018		
2. Ścisło Lucyna., Pielęgniarstwo chirurgiczne. PZWL Warszawa 2021		
Literatura uzupełniająca:		
1. Gonciarz M., Gonciarz Z., Kompendium gastroenterologiczne. Termedia Wydawnictwa Medyczne Poznań 2017		
XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z		

CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI					
Efekty uczenia się	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
B.W8.	C2, C4	W5, Ćw.kl.1, PZ	1	1	P2
B.W9.	C1, C3	W2, Ćw.kl.4, PZ	1	1	F1,P2
B.W10.	C1	W1, Ćw.kl.2-4, PZ	1,3,5	1,3,7	F1,P2
B.U8.	C1	W5, Ćw.kl.2-4, PZ	2,,3,4	1,3,5,6	F1,P1,P2
B.U9.	C1, C2, C3	W5, Ćw.kl.2-4, PZ	1,3	1,2,3,7	F1,P1
B.U10.	C4	W1, Ćw.kl.2-4, PZ	1,3	1,2,3,7	F1,P1
K.S4.	C1,C2, C3,C4	Ćw.kl.1-8; PZ			F2
XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ					
<p>Przedmiot kończy się <u>zaliczeniem na ocenę</u> w formie testu. Student rozwiąże test jednokrotnego/wielokrotnego wyboru, obejmujący zagadnienia teoretyczne z przedmiotu Endoskopia/Pracownia Endoskopowa, składający się z 20 pytań. Skala ocen: Bardzo dobry – 20-19 punktów Dobry plus – 18-17 punktów Dobry – 16-15 punktów Dostateczny plus – 14 - 13 punktów Dostateczny - 12 punktów Niedostateczny - 11 lub mniej punktów <u>Kryteria zaliczenia ćwiczeń klinicznych:</u> - przestrzeganie regulaminu ćwiczeń klinicznych - obowiązkowa 100% obecność na zajęciach - zaliczenie tematyki ćwiczeń klinicznych - zaliczenie procesu pielęgnowania - zaliczenie umiejętności praktycznych przewidzianych programem nauczania - ocena kompetencji społecznych w czasie zajęć odbywa się na zasadzie obserwacji studenta przez nauczyciela akademickiego i zespół terapeutyczny. Ocena końcowa z ćwiczeń klinicznych Na ocenę końcową składa się: 35% oceny wiedzy + 45% oceny umiejętności + 20% oceny procesu pielęgnowania <u>Ocena końcowa:</u> 5,0 – 4,90 – bardzo dobry 4,89 – 4,50 – plus dobry 4,49 – 4,0 – dobry 3,99 – 3,50 plus dostateczny 3,49 – 3,0 – dostateczny < 3,0 - niedostateczny</p>					
XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE					
<p>Zajęcia odbywają się w salach WNMiT budynek nr 3 Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT Ćwiczenia kliniczne/ Praktyka zawodowa odbywają się Pracowni Endoskopowej</p>					

10.

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu/modułu:	PORADNICTWO W PIELEŃNIARSTWIE
Nazwa angielska:	Nursing care of a patient with intestinal fistula
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Akademia Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	dr n. o zdr. Kamila Dobrosielska-Matusik mgr Patrycja Zapora
Status przedmiotu	obowiązkowy

I. FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
3	10	-	-	10	-	20	2
Razem						20	2

II. CEL PRZEDMIOTU

C 1 – Student pogłębi wiedzę z zakresu nauk społecznych i medycznych, zastosuje w praktyce pielęgniarskiej zdobytą wiedzę niezbędną do wykonywania profesjonalnych świadczeń wobec chorego i jego rodziny w opiece szpitalnej.

III. WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza, umiejętności i kompetencje z zakresu programu studiów I stopnia w zakresie przedmiotów: psychologia, pedagogika, socjologia, chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne, choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne.

IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy:

A.W2. Student zna znaczenie wsparcia społecznego i psychologicznego w zdrowiu i chorobie

A.W5. Student zna procesy adaptacji człowieka do życia z przewlekłą chorobą i uwarunkowania tych procesów

A.W10. Zna poziomy uprawnień do udzielania świadczeń zdrowotnych przez pielęgniarkę w odniesieniu do poziomów kwalifikacji pielęgniarskich

A.W20. Student zna uwarunkowania rozwoju zawodowego pielęgniarek

B.W1. Zna mechanizmy działania produktów leczniczych oraz ich przemiany w ustroju zależne od wieku i problemów zdrowotnych

B.W11. Zna założenia teoretyczne poradnictwa w pracy pielęgniarki bazujące na regulacjach prawnych i transteoretycznym modelu zmiany (Prochaska i DiClemente);

B.W12. Zna predyktory funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego, z uwzględnieniem choroby przewlekłej

B.W13. Zna metody oceny stanu zdrowia pacjenta w poradnictwie pielęgniarskim

B.W14. Zna zasady postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych problemów zdrowotnych

B.W15. Zna zasady doboru i interpretacji badań diagnostycznych w zakresie posiadanych uprawnień zawodowych

W zakresie umiejętności:

B.U11. Potrafi diagnozować zagrożenia zdrowotne pacjenta z chorobą przewlekłą

B.U12. Potrafi oceniać adaptację pacjenta do choroby przewlekłej

B.U13. Potrafi udzielać porad osobom zagrożonym uzależnieniami i uzależnionym wykorzystując transteoretyczny model zmian (Prochaska i DiClemente);

B.U14. Potrafi przygotowywać materiały edukacyjne dla pacjenta i jego rodziny w ramach poradnictwa zdrowotnego

B.U15. Potrafi wykorzystywać zasoby technologiczne dla potrzeb poradnictwa zdrowotnego
B.U16. Umie dobierać i stosować metody oceny stanu zdrowia pacjenta w ramach udzielania porad pielęgniarskich
W zakresie kompetencji społecznych:
K.S2. Potrafi formułować opinie dotyczącą różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgać porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
K.S5. Gotowy do ponoszenia odpowiedzialności za zrealizowane świadczenia zdrowotne.

V. TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć: WYKŁAD		Liczba godzin
Semestr 3		
Wykl.1	Poradnictwo zdrowotne – rozwój, istota i zakres. Teoretyczne i prawne podstawy poradnictwa w pracy pielęgniarki.	2
Wykl.2	Teorie poradnictwa- Teoria opieki skoncentrowanej na pacjencie, teorie racjonalno-motywacyjne, poradnictwo behawioralne.	2
Wykl.3	Podstawowe metody i techniki poradnictwa w pielęgniarstwie. Bariery i trudności w praktyce poradnictwa zdrowotnego.	2
Wykl.4	Skuteczność, struktura i treść poradnictwa pielęgniarskiego w chorobach przewlekłych.	2
Wykl.5	Interwencje poradnictwa behawioralnego: podejście oparte na dowodach w praktyce pielęgniarskiej	2
Suma godzin		10

V. TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć: ĆWICZENIA KLINICZNE		Liczba godzin
Semestr 3		
Ćwicz. klin. 1	Wpływ choroby na funkcjonowanie rodziny.	1
Ćwicz. klin. 2	Oczekiwania chorego i jego rodziny wobec profesjonalistów w opiece szpitalnej.	1
Ćwicz. klin. 3	Wsparcie społeczne pacjenta i jego rodziny w różnych sytuacjach życiowych.	1
Ćwicz. klin. 4	Pielęgniarka środowiskowo – rodzinna jako edukator chorego i rodziny.	1
Ćwicz. klin. 5	Przygotowanie chorego i jego rodziny do samoopieki z cukrzycą.	2
Ćwicz. klin. 6	Wybrane problemy w opiece nad przewlekle chorym w domu.	2
Ćwicz. klin. 7	Wybrane elementy rehabilitacji chorego z ograniczoną sprawnością psycho-fizyczną.	2
Suma godzin		10

VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE

1	Wykład
2	Plansze, foliogramy, tablice

VII. METODY DYDAKTYCZNE

1	Dyskusja dydaktyczna
2	Burza mózgów
3	Ćwiczenia praktyczne
4	Studium przypadku
5	Wykorzystanie form multimedialnych

VIII. SPOSOBY OCENY (F – FORMUJĄCA, P – PODSUMOWUJĄCA)

F.1	Odpowiedzi ustne
F.2	Proces pielęgnowania
F.3	Ocena umiejętności praktycznych
F.4	Ocena kompetencji społecznych
F.5	Test
P.	Ocena końcowa

IX. OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA

Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności			
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)					
Wykład		10			
Ćwiczenia kliniczne		10			
Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)					
Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji		10			
Przygotowanie do zajęć		10			
Przygotowanie do zaliczenia		10			
SUMA GODZIN		50			
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU		2			
X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA					
Literatura podstawowa:					
1. Woynarowska B.(red.): <i>Edukacja zdrowotna</i> : podstawy teoretyczne, metodyka, praktyka. Wyd. 2. - 1 dodruk.- Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012					
2. Sierakowska M., Wrońska I. (red.): <i>Edukacja zdrowotna</i> w praktyce pielęgniarskiej, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2015					
Literatura uzupełniająca:					
1. Ustawa o zawodach pielęgniarki i położnej t.j. (Dz.U. z 2022 r., poz. 551, z późn. zm.)					
2. Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. (Dz.U. z 2021 r., poz. 1285, z późn. zm.)					
XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI					
Efekty uczenia się	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
B.W.11	C1	Wykł.1-5	1,2	1,3,4,5	F1
B.W.12	C1	Wykł.1-5 Ćw.1-7	1,2	1-5	F1-F3
B.W.13	C1	Wykł.1-5 Ćw.1-7	1,2	1-5	F1-F4
B.W.14	C1	Wykł.1-5 Ćw.1-7	1,2	1-5	F1-F4
B.W.15	C1	Wykł.1-5 Ćw.1-7	1,2	1-5	F1-F4
B.W.16	C1	Wykł.1-5 Ćw.1-7	1,2	1-5	F1-F4
B.U.11	C1	Ćw.1-7	1,2	3,4,5	F1-F3
B.U.12	C1	Ćw.1-7	1,2	1,3,4,5	F1-F3
B.U.13	C1	Ćw.1-7	1,2	1-5	F1-F3
B.U.14	C1	Ćw.1-7	1,2	1-5	F1-F3,P, F5
B.U.15	C1	Ćw.1-7	1,2	1-5	F1-F4
B.U.16	C1	Ćw.1-7	1,2	1-5	F1-F4
XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ					
Przedmiot kończy się <u>zaliczeniem na ocenę</u> .					
<u>Zaliczenie wykładów:</u>					
Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę w ramach którego student napisze test jednokrotnego wyboru składający się z 30 pytań dotyczących tematyki wykładów.					
W celu otrzymania zaliczenia uzyska minimum 50% +1 odpowiedzi poprawnych według poniższych kryteriów (skali ocen):					
30-28- bdb					

27-25 – db+
24-22 - db
21-19 – dst+
18-16 - dst
15 i poniżej - ndst

Kryteria zaliczenia ćwiczeń klinicznych:

- przestrzeganie regulaminu ćwiczeń klinicznych
- obowiązkowa 100% obecność na zajęciach
- zaliczenie tematyki ćwiczeń klinicznych
- zaliczenie procesu pielęgnowania
- zaliczenie umiejętności praktycznych przewidzianych programem nauczania
- ocena kompetencji społecznych w czasie zajęć odbywa się na zasadzie obserwacji studenta przez nauczyciela akademickiego i zespół terapeutyczny, w/g kryterium oceny postawy studenta

Ocena końcowa z ćwiczeń klinicznych

Na ocenę końcową składa się:

30% oceny wiedzy + 45% oceny umiejętności + 5% oceny kompetencji społecznych + 20% oceny procesu pielęgnowania

Ocena końcowa:

5,0 – 4,90 – bardzo dobry

4,89 – 4,50 – plus dobry

4,49 – 4,0 – dobry

3,99 – 3,50 plus dostateczny

3,49 – 3,0 – dostateczny

< 3,0 – niedostateczny

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.

Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

Ćwiczenia kliniczne odbywają się w: WCSKJ w Jeleniej Górze, oddziale szpitalnym.

11.

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu/modułu	KOORDYNOWANA OPIEKA ZDROWOTNA
Nazwa angielska:	MANAGED HEALTH CARE
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/ Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Akademia Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	dr n med. Jolanta Pietras mgr Iwona Joks-Wilimek
Status przedmiotu	Obowiązkowy

I. FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
2	15	-	-	10	-	25	2

II. CEL PRZEDMIOTU

C 1 – Przygotowanie studenta do podjęcia koordynowanej opieki zdrowotnej.

III. WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza i umiejętności z zakresu teorii pielęgniarstwa, organizacji pracy pielęgniarstwa, zarządzania w pielęgniarstwie, POZ, pielęgniarstw specjalistycznych, pielęgniarstwa europejskiego.

IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy zna i rozumie :

B.W16. modele opieki koordynowanej funkcjonujące w Polsce i w wybranych krajach świata

B.W17. regulacje prawne w zakresie koordynacji opieki zdrowotnej nad świadczeniobiorcą w systemie ochrony zdrowia

B.W18. zasady koordynowania programów zdrowotnych oraz procesu organizacji i udzielania świadczeń w różnych obszarach systemu ochrony zdrowia

B.W19. zasady funkcjonowania zespołów interdyscyplinarnych w opiece zdrowotnej

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

B.U17. dokonywać wyboru i zlecać badania diagnostyczne w ramach posiadanych uprawnień zawodowych

B.U18. wdrażać działanie terapeutyczne w zależności od oceny stanu pacjenta w ramach posiadanych uprawnień zawodowych

B.U19. koordynować realizację świadczeń zdrowotnych dla pacjentów ze schorzeniami przewlekłymi

B.U20. opracowywać diagnozę potrzeb zdrowotnych i plan organizacji opieki oraz leczenia na poziomie organizacji i międzyinstytucjonalnym

B.U21. planować i koordynować proces udzielania świadczeń zdrowotnych, z uwzględnieniem kryterium jakości i efektywności

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K.S1. dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych

K.S4. rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań

V. TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć: WYKŁAD		Liczba godzin
Semestr 2		
Wykl.1	Podstawowe pojęcia (kompleksowość, koordynacja, efektywność, jakość opieki, managed health care - Kompleksowa Opieka Zdrowotna - KOZ, OOK, POZ). Koncepcja i kluczowe założenia KOZ.	3
Wykl.2	Historia KOZ na świecie i w wybranych krajach Unii Europejskiej. Modele opieki koordynowanej.	3
Wykl.3	Koordynowana opieka zdrowotna w Polsce.	2
Wykl.4	Podstawowe typy finansowania opieki zdrowotnej i instrumenty nadzoru nad kosztami, jakością i wykorzystaniem zasobów w KOZ.	3
Wykl.5	Regulacje prawne w zakresie koordynacji opieki zdrowotnej nad świadczeniobiorcą w systemie ochrony zdrowia.	2
Wykl.6	Zasady funkcjonowania zespołów interdyscyplinarnych w opiece zdrowotnej.	2
Suma godzin		15
Forma zajęć: Ćwiczenia kliniczne		Liczba godzin
Ćw. klin.1	Koordynowanie programów zdrowotnych oraz procesu organizacji i udzielania świadczeń w różnych obszarach systemu ochrony zdrowia.	5
Ćw. klin.2	Miejsce i rola pielęgniarki w koordynowanej i kompleksowej opiece nad chorym z uwzględnieniem przemyśleń własnych.	5
Suma godzin		10
VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Rzutnik multimedialny, prezentacje multimedialne	
2	Film	
VII. METODY DYDAKTYCZNE		
1	Wykład	
2	Dyskusja dydaktyczna	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1	Aktywność na zajęciach.	
F2	Krótką prezentacją na wybrany (uzgodniony z wykładową temat) lub dotycząca własnych spostrzeżeń.	
P1.	Zaliczenie na ocenę. Test jednokrotnego wyboru.	
IX. OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		
Wykłady		15
Ćwiczenia		-
Ćwiczenia kliniczne		10
Przygotowanie projektu/programu/prezentacji		15
Przygotowanie do zajęć		10
SUMA GODZIN		50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU		2
X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA		
Literatura podstawowa:		
1. Bożkowska K., Aldona Sito A.(red.): Opieka zdrowotna nad rodziną, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 1994		
2. Beda K., Czyżowska E., Grabowska I. (i współ.): .Koordynacja a dyrektywa : podobieństwa i różnice w korzystaniu z opieki		

zdrowotnej w aspekcie transgranicznym : Narodowy Fundusz Zdrowia - Centrala. Departament Współpracy Międzynarodowej, Warszawa 2015

Literatura uzupełniająca:

Kwerenda artykułów tematycznych.

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
B.W16	C 1	W2, W 3, W6	1, 2	1, 2	F1, P1
B.W17	C1	W5, W6	1, 2	1, 2	F1, P1
B.W18	C1	W3, W4, W6	1, 2	1, 2,	F1, P1
B.W19	C1	W6	1, 2	1, 2,	F1, P1
B.U17	C1	W5, Ćw. klin.1-2	1, 2	1	F1, F2
B.U18	C1	W5, W6, Ćw. klin.1-2	1, 2	1	F1, F2
B.U19	C1	W5, Ćw. klin.1-2	1, 2	1	F1, F2
B.U20	C1	W5, Ćw. klin.1-2	1, 2	1	F 1, F2
B.U21	C1	W1, W5, Ćw. klin.1-2	1,2	1	F1, F2

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Kryteria zaliczenia wykładu

W ramach zajęć studenci będą aktywni **F1**.

W małych grupach przygotowują krótką prezentację na wybrany (uzgodniony z wykładowcą temat) lub dotyczącą własnych spostrzeżeń/przemyśleń w w/w kwestiach **F2**.

Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę (w formie testu) **P1**.

Student rozwiąże test jednokrotnego wyboru oraz uzupełnień obejmujący zagadnienia teoretyczne z przedmiotu Koordynowana Opieka Zdrowotna składający się z 30 pytań.

Skala ocen:

Bardzo dobry – 30- 28 punktów

Dobry plus – 27-25 punktów

Dobry – 24- 22 punktów

Dostateczny plus – 21-19 punktów

Dostateczny – 18- 16 punktów

Niedostateczny -15 lub mniej punktów

Kryteria zaliczenia ćwiczeń

Podstawę do uzyskania zaliczenia na ocenę stanowi:

- obecność 100%; potwierdzona wpisem na liście obecności,
- aktywny udział w ćwiczeniach klinicznych (włączanie się do dyskusji inicjowanej przez wykładowcę, przejawianie zainteresowania zagadnieniami omawianymi w trakcie zajęć),
- przygotowanie konspektu i przeprowadzenie zajęć z zakresu promocji zdrowia w wybranej grupie pacjentów.
- zaliczenie umiejętności praktycznych w „Dzienniczku umiejętności pielęgniarskich" przewidzianych programem nauczania.

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Zajęcia odbywają się w salach WNMiT, budynek nr 3 Wykłady, Ćwiczenia kliniczne w wyznaczonej placówce

Terminy konsultacji podawane są na stronie internetowej.

Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

12.

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu/modułu:	PROMOCJA ZDROWIA I ŚWIADCZENIA PROFILAKTYCZNE
Nazwa angielska:	Health Promotion and Preventive Services
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Tryb/Poziom studiów:	Stacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Akademia Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	dr n. med. Jolanta Piertras mgr Patrycja Zapora
Status przedmiotu:	obowiązkowy

I. FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyki zawodowe	Łącznie	ECTS
1	10	-	-	20	-	30	1+2
Razem						30	3

II. CEL PRZEDMIOTU

- C1** Wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności dotyczące promocji zdrowia, różnego rodzaju zachowań zdrowotnych, założeń promocji zdrowia wg WHO i NPZ w Polsce.
- C2** Wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności dotyczące roli i zadań pielęgniarki promującej zdrowie w środowisku rodzinnym, szkolnym, w środowisku pracy, w placówkach ochrony zdrowia.

III. WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza i umiejętności z podstaw pielęgniarstwa, pielęgniarstw specjalistycznych i psychologii w zakresie programu studiów I stopnia.

IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

- B.W20-** założenia i zasady opracowywania standardów postępowania pielęgniarskiego z uwzględnieniem praktyki opartej na dowodach naukowych w medycynie (*evidencebasedmedicine*) i w pielęgniarstwie (*evidencebasednursingpractice*)
- B.W21-** założenia i zasady tworzenia oraz ewaluacji programów zdrowotnych oraz metody edukacji zdrowotnej
- B.W22-** zakres profilaktyki i prewencji chorób zakaźnych, chorób społecznych i chorób cywilizacyjnych
- B.W23-** procedurę i zakres bilansu zdrowia dziecka i osoby dorosłej
- B.W24-** badania profilaktyczne oraz programy profilaktyczne finansowane ze środków publicznych przez Narodowy Fundusz Zdrowia

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

- B.U22-** dostosowywać do rozpoznanych potrzeb zdrowotnych dostępne programy promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej
- B.U23-** wdrażać programy promocji zdrowia dla pacjentów i ich rodzin
- B.U24-** stosować wybrane metody edukacji zdrowotnej
- B.U25-** prowadzić działania w zakresie profilaktyki i prewencji chorób zakaźnych, chorób społecznych i chorób cywilizacyjnych
- B.U26-** reagować na swoje zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K.S1- dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych.

V. TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć: WYKŁADY		Liczba godzin
W.1	Potencjał promocji zdrowia. Koncepcje i podstawy teoretyczne edukacji terapeutycznej.	2
W.2	Kryteria i wskaźniki do oceny jakości promocji zdrowia	2
W.3	Rola pielęgniarki w promocji zdrowia w różnym środowisku i wobec pacjentów w różnym wieku	2
W.4	Ewaluacja programów zdrowotnych i metod edukacji zdrowotnej	2
W.5	Podstawy prawne dotyczące świadczeń gwarantowanych z zakresu programów zdrowotnych	2
Suma godzin		10
Forma zajęć: ĆWICZENIA KLINICZNE		Liczba godzin
Ćw. klin1	Promocja zdrowia a profilaktyka chorób. Rola profesjonalistów medycznych w promocji zdrowia.	3
Ćw. klin2	Etapy działania w procesie edukacji zdrowotnej i programach zdrowotnych.	4
Ćw. klin3	Identyfikacja potrzeb zdrowotnych stosownie do pacjentów/grup pacjentów i ich rodzin	3
Ćw. klin4	Pomoc i okazywanie wsparcia pacjentom i ich rodzinom w uzyskiwaniu profilaktycznych świadczeń	3
Ćw. klin5	Zasady budowania programów zdrowotnych z zakresu profilaktyki i edukacji zdrowotnej.	3
Ćw. klin6	Rozpoznawanie problemów wybranych środowisk. Ustalenie programu promocji zdrowia.	4
Suma godzin		20

VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE

1	Rzutnik multimedialny, prezentacje multimedialne, tablica
2	Dokumentacja placówki medycznej, programy zdrowotne,
3	Konspekt do zajęć
4	Film dydaktyczny

VII. METODY DYDAKTYCZNE

1	Wykład informacyjny
2	Wykład aktywizujący
3	Dyskusja dydaktyczna
4	Samodzielne dochodzenie do wiedzy
5	Analiza literatury
6	Projekt
7	Studium przypadku

VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)

F1	Testy, sprawdziany cząstkowe sprawdzające opanowanie materiału z zajęć teoretycznych
F2	Konspekt do przeprowadzenia zajęć w ramach promocji zdrowia
F3	Aktywność podczas zajęć
P	ZALICZENIE NA OCENĘ

IX. OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA

Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć- wykłady)	10
Ćwiczenia kliniczne	20
Wykonanie projektu, dokumentacji, opisu przypadku, samokształcenia itd	15
Przygotowanie do zajęć	15

Przygotowanie do zaliczenia	15
SUMA GODZIN	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	3

X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

Literatura podstawowa:

1. Sierakowska M., Wrońska I., Edukacja zdrowotna w praktyce pielęgniarskiej, Wyd. PZWL, Warszawa, 2015
2. Woynarska B. Edukacja zdrowotna: podstawy teoretyczne, metodyka, praktyka. Wyd. Naukowe PWN Warszawa 2018
3. red. nauk. Dyzman-Sroka A., Piotrowski T., Programy zdrowotne: skuteczna profilaktyka zachorowań: przykłady dobrych praktyk. PZWL Warszawa 2019

Literatura uzupełniająca:

1. Gromadzka-Ostrowska J., Włodarek D., Toeplitz Z., Myszkowska-Ryciak J., Królikowski T. Edukacja prozdrowotna i promocja zdrowia. Wyd. SGGW 2019
2. Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych
3. Wybrane strony internetowe: <https://www.nfz.gov.pl/>; <https://pacjent.gov.pl/>

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
B.W20	C2	W, Ćw. klin	1	1,4,5	F1,F2,F3,P
B.W21	C1	W	1	1	F1,P
B.W22	C2	W, Ćw. klin.	1,2,3	1,4,5,6	F1,F2,F3,P
B.W23	C2	W	1	1	F1,P
B.W24	C1,C2	W	1	1	F1,P
B.U22	C2	Ćw. klin	2,3	4,5,6,7	F2,F3,P
B.U23	C2	Ćw. klin	2,3	4,5,6,7	F2,F3,P
B.U24	C2	Ćw. klin	1,2,3	4,5,6,7	F2,F3,P
B.U25, B.U26	C2	W, Ćw. klin	1,2	2,4,5,6	F1,F2,F3,P

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Kryteria zaliczenia wykładów

Student rozwiąże test jednokrotnego wyboru obejmujący zagadnienia: systemów opieki zdrowotnej, ich finansowania, promocji zdrowia, działań profilaktycznych, prozdrowotnych oraz roli pielęgniarki w edukacji pacjentów składający się z 50 pytań.

Skala ocen:

Bardzo dobry – 93 – 100%

Dobry plus – 85 – 62 %

Dobry – 77 – 84%

Dostateczny plus – 69 – 76 %

Dostateczny – 60 – 68%

Niedostateczny – 59 % lub mniej

Kryteria zaliczenia ćwiczeń

Podstawę do uzyskania zaliczenia na ocenę stanowi:

- obecność 100%; potwierdzona wpisem na liście obecności,
- aktywny udział w ćwiczeniach (włączanie się do dyskusji inicjowanej przez wykładowcę, przejawianie zainteresowania zagadnieniami omawianymi w trakcie ćwiczeń),

- przygotowanie konspektu i przeprowadzenie zajęć z zakresu promocji zdrowia w wybranej grupie pacjentów.
- zaliczenie umiejętności praktycznych w „Dzienniczku umiejętności pielęgniarskich” przewidzianych programem nauczania.

Zaliczenie na ocenę. Na ocenę końcową składa się :

30% oceny z wiedzy teoretycznej /TEST/

60% oceny z umiejętności praktycznych / wybór tematu, czynności przygotowawcze, konspekt

10% oceny kompetencji społecznych

Podczas zajęć praktycznych student podlega ciągłej obserwacji przez nauczyciela prowadzącego. Zachowanie, działanie podejmowane wobec pacjentów jest monitorowane.

Ocena końcowa	
5,0 – 4,8	bardzo dobry
4,79 – 4,4	dobry+
4,39 – 3,9	dobry
3,85 – 3,4	dostateczny+
3,39 – 3,0	dostateczny
< 3,0	niedostateczny

Ocena kompetencji społecznych odbywa się na podstawie samooceny studenta oraz oceny nauczyciela prowadzącego.

XIII. DODATKOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Informacje na temat miejsca odbywania się zajęć - sale dydaktyczne budynek nr 3 oraz w placówce medycznej
 Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT.
 Informacja na temat konsultacji (godziny + miejsce) – informacja w tablicy informacyjnej i na stronie internetowej WNMiT

13.

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu/modułu:	OPIEKA I EDUKACJA TERAPEUTYCZNA W NIEWYDOLNOŚCI KRĄŻENIA I ZABURZEŃ RYTMU
Nazwa angielska:	Therapeutic care and education in circular failure and rhythm disorders
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Akademia Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	prof. dr hab. n med. Małgorzata Sobieszcańska mgr Małgorzata Krzemińska
Status przedmiotu	Obowiązkowy

I. FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
1	15	-	-	20		35	3

II. CEL PRZEDMIOTU

C1 – Wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności dotyczące etiologii, obrazu klinicznego, metod i zabiegów diagnostycznych, leczenia schorzeń kardiologicznych.

C2 – Wyposażenie studentów w wiedzę, umiejętności i kompetencje rozpoznawania potrzeb, problemów zdrowotnych, planowania opieki pielęgniarskiej nad pacjentem kardiologicznym.

III. WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza i umiejętności z podstaw pielęgniarstwa, pielęgniarstw specjalistycznych i psychologii w zakresie programu studiów I stopnia.

IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA

W zakresie wiedzy zna:

B.W14- zasady postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych problemów zdrowotnych;

B.W.25- zasady postępowania diagnostyczno-terapeutycznego i opieki nad pacjentami z nadciśnieniem tętniczym, zaburzeniami rytmu serca, przewlekłą niewydolnością krążenia oraz nowoczesne technologie wykorzystywane w terapii i monitorowaniu pacjentów z chorobami układu krążenia;

B.W30- przyczyny i zasady postępowania diagnostyczno-terapeutycznego oraz opieki nad pacjentami z niewydolnością narządową.

W zakresie umiejętności potrafi:

B.U.27- przygotowywać pacjenta z nadciśnieniem tętniczym, przewlekłą niewydolnością krążenia i zaburzeniami rytmu serca do samoopieki i samopielęgnacji;

B.U.28- planować i przeprowadzać edukację terapeutyczną pacjenta, jego rodziny i opiekuna w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji przy nadciśnieniu tętniczym, w przewlekłej niewydolności krążenia i przy zaburzeniach rytmu serca;

B.U.29- wykorzystywać nowoczesne technologie informacyjne do monitorowania pacjentów z chorobami układu krążenia.

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K.S1- dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic

światopoglądowych i kulturowych.

V. TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć: WYKŁAD		Liczba godzin
Semestr 1		
Wykl.1	Stany zagrożenia życia w kardiologii: bradykardia, zespoły tachy- brady, migotanie przedsionków, częstoskurcz komorowy, migotanie komór.	3
Wykl.2	Zabiegi w kardiologii inwazyjnej: koronarografia, angiografia, stymulator kardiowerter.	3
Wykl.3	Rodzaje i właściwości stentów naczyniowych.	2
Wykl.4	Leki stosowane w kardiologii.	2
Wykl.5	Zasady postępowania w niewydolności serca PTK.	2
Wykl.6	Jakość życia z niewydolnością serca.	3
Suma godzin		15
Forma zajęć: ĆWICZENIA KLINICZNE		Liczba godzin
Semestr 2		
Ćwicz. klin. 1	Pielęgnowanie pacjenta w stanach zagrożenia życia: bradykardia, zespoły tachy-brady, migotanie przedsionków, częstoskurcz komorowy, migotanie komór.	2
Ćwicz. klin.2	Pielęgnowanie pacjenta po zabiegach: koronarografii, angiografii, wentrykulografii, aortografii.	2
Ćwicz. klin.3	Pielęgnowanie pacjenta po zabiegach implantacji: elektrody czasowej, rozrusznika, kardiowertera- defibrylatora.	2
Ćwicz. klin.4	Edukacja pacjenta na temat prewencji chorób serca (zdrowy styl życia, umiarkowana aktywność fizyczna, dieta śródziemnomorska, unikanie używek, systematyczna farmakoterapia.	2
Ćwicz. klin.5	Edukacja pacjenta na temat samoobserwacji pod kątem prawidłowej pracy rozrusznika lub kardiowertera defibrylatora.	1
Ćwicz. klin.6	Edukacja pacjenta na temat konieczności prowadzenia dzienniczka samokontroli.	2
Ćwicz. klin.7	Zasady bezpiecznego korzystania z pracowni hemodynamiki zgodnie z zasadami BHP. Monitorowanie i pielęgnacja pacjentów po zabiegach: koronarografii, angiografii, wentrykulografii, aortografii.	2
Ćwicz. klin.8	Monitorowanie i pielęgnacja pacjenta z założoną koszulką naczyniową.	2
Ćwicz. klin.9	Pielęgnowanie pacjenta z ostrym zespołem wieńcowym. Przegląd badań klinicznych w ostrych zespołach wieńcowych.	2
Ćwicz. klin.10	Sprawowanie opieki nad chorym w wybranym zaburzeniu kardiologicznym, przygotowanie chorego do samoopieki, założenie dokumentacji i procesu pielęgnowania u wybranego pacjenta	2
Ćwicz. klin.11	Ocena i samoocena wyników pracy studenta.	1
Suma godzin		20
VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Rzutnik multimedialny, prezentacje multimedialne	
2	Plansze, foliogramy, tablica	
3	Programy zdrowotne	
4	Sprzęt i dokumentacja medyczna pacjenta i oddziału	
5	Standardy i procedury obowiązujące w oddziale	
VII. METODY DYDAKTYCZNE		
1	Wykład informacyjny	
2	Dyskusja	

3	Metoda sytuacyjna
4	Metoda przypadków
5	Ćwiczenia praktyczne
6	Pokaz

VIII. SPOSOBY OCENY (F – FORMUJĄCA, P – PODSUMOWUJĄCA)

F1.	Odpowiedź ustna	
F2.	Ocena umiejętności praktycznych	
F3.	Ocena kompetencji społecznych	
P1.	Test	
P2.	Ocena końcowa ćwiczeń	
P3.	Egzamin test	

IX OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA

Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	
Wykłady	15
Ćwiczenia kliniczne	20
Ćwiczenia	-
Seminaria	-
Zajęcia praktyczne	-
Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)	
Analiza literatury przedmiotu	10
Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji	10
Przygotowanie do zajęć	10
Przygotowanie do egzaminu	10
SUMA GODZIN	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU	3

X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

Literatura podstawowa:

1. Szczeklik A.: Interna Szczeklika 2019/20 mały podręcznik. Wyd. 11. Cholezryn: Medycyna Praktyczna.
2. Talarska D., Zozulińska-Ziółkiewicz D. (red.): Pielęgniarstwo internistyczne. PZWL, Warszawa 2017

Literatura uzupełniająca:

Mroczkowska R., Serzysko B., Szkutnik M.: Standardy opieki pielęgniarskiej w kardiologii inwazyjnej, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2016

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty Uczenia się	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
B.W.14,25,30	C1, C2	W 1-6 Ćw. klin.1,2,3,6,8,9	2,3,5	1,2,3,4,5,6	F
B.U.27		Ćw. klin.1,2,4,9	1,4,5		
B.U.28		Ćw. klin.1,3,7,9	1,4,5		
B.U.29		Ćw. klin.1,2,3,4,5,6,7,8,9	1,2,3,4,5		

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiot kończy się egzaminem w formie testu. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest pozytywne zaliczenie ćwiczeń.

Student rozwiąże test wielokrotnego wyboru obejmujący zagadnienia teoretyczne z zakresu Opieki i edukacji

terapeutycznej w niewydolności krążenia i zaburzeniach rytmu składający się z 50 pytań.

Skala ocen:

Bardzo dobry – 50 – 46 punktów

Dobry plus – 45 – 40 punktów

Dobry – 39 - 35 punktów

Dostateczny plus – 34 - 30 punktów

Dostateczny - 29 – 25 punktów

Niedostateczny - 24 lub mniej punktów

Kryteria zaliczenia ćwiczeń klinicznych:

- przestrzeganie regulaminu ćwiczeń klinicznych
- obowiązkowa 100% obecność na zajęciach
- zaliczenie tematyki ćwiczeń klinicznych
- zaliczenie procesu pielęgnowania
- zaliczenie umiejętności praktycznych przewidzianych programem nauczania
- ocena kompetencji społecznych w czasie zajęć odbywa się na zasadzie obserwacji studenta przez nauczyciela akademickiego i zespół terapeutyczny, w/g kryterium oceny postawy studenta
- ocena końcowa z ćwiczeń klinicznych

Na ocenę końcową składa się:

30% oceny wiedzy + 45% oceny umiejętności + 5% oceny kompetencji społecznych + 20% oceny procesu pielęgnowania

Ocena końcowa:

5,0 – 4,90 – bardzo dobry

4,89 – 4,50 – plus dobry

4,49 – 4,0 – dobry

3,99 – 3,50 plus dostateczny

3,49 – 3,0 – dostateczny

< 3,0 - niedostateczny

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.

Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

Ćwiczenia kliniczne odbywają się w oddziale kardiologicznym WCSKJ w Jeleniej Górze.

14.

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu/modułu:	Opieka i edukacja terapeutyczna w nadciśnieniu tętniczym
Nazwa angielska:	Therapeutic care and Education in Hypertension
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Akademia Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	prof. dr hab. n med. Małgorzata Sobieszcańska mgr Patrycja Zapora
Status przedmiotu	Obowiązkowy

I. Formy zajęć, liczba godzin z planu nauczania

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
3	10	-	-	10		20	1+1
Razem							

II. CEL PRZEDMIOTU

C 1 – Przygotowanie studenta do sprawowania specjalistycznej opieki pielęgniarskiej nad pacjentem z nadciśnieniem tętniczym oraz roli edukatora pacjentów i ich rodzin.

III. WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza i umiejętności z pielęgniarstw specjalistycznych w zakresie programu studiów I stopnia.

IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy, absolwent zna i rozumie:

B.W14- zasady postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych problemów zdrowotnych;

B.W25- zasady postępowania diagnostyczno-terapeutycznego i opieki nad pacjentami z nadciśnieniem tętniczym, zaburzeniami rytmu serca, przewlekłą niewydolnością krążenia oraz nowoczesne technologie wykorzystywane w terapii i monitorowaniu pacjentów z chorobami układu krążenia;

B.W30- przyczyny i zasady postępowania diagnostyczno-terapeutycznego oraz opieki nad pacjentami z niewydolnością narządową.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

B.U27- przygotowywać pacjenta z nadciśnieniem tętniczym, przewlekłą niewydolnością krążenia i zaburzeniami rytmu serca do samoopieki i samopielęgnacji;

B.U28- planować i przeprowadzać edukację terapeutyczną pacjenta, jego rodziny i opiekuna w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji przy nadciśnieniu tętniczym, w przewlekłej niewydolności krążenia i przy zaburzeniach rytmu serca;

B.U29- wykorzystywać nowoczesne technologie informacyjne do monitorowania pacjentów z chorobami układu krążenia.

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K.S4- rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań.

V. TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć: WYKŁAD		Liczba godzin
Wykl.1	Obraz kliniczny, diagnostyka, leczenie w nadciśnieniu tętniczym – rola i kompetencje pielęgniarki.	3
Wykl.2	Nadciśnienie utajone, oporne na leczenie.	2
Wykl.3	Zasady przygotowania pacjenta do badań diagnostycznych i leczniczych.	2
Wykl.4	Standard badań laboratoryjnych w diagnostyce kardiologicznej.	1
Razem		10
Forma zajęć: ĆWICZENIA KLINICZNE		Liczba godzin

Semestr 3

Ćwicz. klin. 1	Obserwacja i opieka pielęgniarska nad chorym z nadciśnieniem tętniczym.	2
Ćwicz. klin. 2	Udział pielęgniarki w diagnostyce chorób układu krążenia: standard badań laboratoryjnych, badania czynnościowe, badania obrazowe w kardiologii, badania specjalistyczne, cewnikowanie serca, hemodynamiczne, elektrofizjologiczne.	2
Ćwicz. klin. 3	Powikłania nadciśnienia tętniczego, stany nagłe i pilne. Postępowanie lecznicze i profilaktyczne.	2
Ćwicz. klin. 4	Edukacja zdrowotna pacjentów w profilaktyce chorób układu sercowo - naczyniowego.	4
Razem		10
Suma godzin		20

VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE

1	Studium przypadku
2	Dokumentacja pacjenta i oddziału
3	Prezentacje multimedialne plansze, ulotka informacyjna
4	Sprzęt i aparatura będąca na wyposażeniu oddziału szpitalnego
5	Standardy i procedury obowiązujące na oddziale
6	Testy z instrukcją rozwiązania, klucz odpowiedzi

VII. METODY DYDAKTYCZNE

1	Dyskusja dydaktyczna
2	Opis, objaśnienie i wyjaśnienie
3	Metoda sytuacyjna – analiza przypadków
4	Analiza dokumentacji medycznej
5	Obserwacja
6	Proces pielęgnowania

VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)

F1.	Pytania, testy jednokrotnego wyboru i mieszane sprawdzające przygotowanie do tematyki zajęć
F2.	Dokumentacja procesu pielęgnowania
F3.	Obserwacja działań i postawy studenta w roli członka zespołu terapeutycznego w oddziale
P1.	Test podsumowujący tematykę ćwiczeń klinicznych
P2.	Analiza dokumentacji procesu pielęgnowania, umiejętności praktycznych i postawy

IX. OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA

Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	
Wykłady	10
Ćwiczenia	-
Ćwiczenia kliniczne	10
Seminaria	-
Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)	
Praktyka zawodowa	-
Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji, w tym studiowanie zalecanej literatury	10
Przygotowanie do zajęć	10
Przygotowanie do zaliczenia	10
SUMA GODZIN	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU	2

X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

Literatura podstawowa:

1. Szczeklik A.: Interna Szczeklika 2019/20 mały podręcznik. Wyd. 11. Cholezryn: Medycyna Praktyczna.
2. Talarzka D., Zozulińska-Ziółkiewicz D. (red.): Pielęgniarstwo internistyczne. PZWL, Warszawa 2017

Literatura uzupełniająca:

1. Aktualne wytyczne postępowania w nadciśnieniu tętniczym, dostępne na stronie internetowej Polskiego Towarzystwa Nadciśnienia Tętniczego: http://www.nadcisnienietetnicze.pl/dla_lekarzy/zalecenia_i_standardy/zalecenia
- Wieczorek-Chełmińska Z.: Żywność w nadciśnieniu tętniczym, PZWL, Warszawa 2013

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
B.W14	C1	W1-4, Ćw. klin. 1-4	2,4,	1,2,3,4,5,6	F,P
B.W25		W1-5-4, Ćw. klin. 1-4			
B. W30		W1-4, Ćw. klin. 1-4	1,3,5,6,		
B. U27,28,29		Ćw. klin. 1-4			
K.S4		W., Ćw.			

XII ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę.

Podstawę do uzyskania zaliczenia na ocenę stanowią:

- obecność 100% potwierdzona wpisem na liście obecności,
- ewentualna 10% nieobecność zrównoważona w sposób indywidualnie ustalony z prowadzącym zajęcia

Forma zaliczenia:

test pisemny jednokrotnego wyboru i/ lub z pytaniami półotwartymi i otwartymi obejmujący zagadnienia wykładów i ćwiczeń klinicznych.

KRYTERIA OCENY TESTU

bardzo dobry (5,0) bdb - powyżej 91% poprawnych odpowiedzi
dobry plus (4,5) db plus - 81-90% poprawnych odpowiedzi
dobry (4,0) db - 71-80% poprawnych odpowiedzi
dostateczny plus (3,5) dst plus - 66-70% poprawnych odpowiedzi

dostateczny (3,0) dst - 60-65% poprawnych odpowiedzi
niedostateczny (2,0) ndst - poniżej 60% poprawnych odpowiedzi

Kryteria zaliczenia ćwiczeń klinicznych:

- przestrzeganie regulaminu ćwiczeń klinicznych
- obowiązkowa 100% obecność na zajęciach
- zaliczenie tematyki ćwiczeń klinicznych - test
- zaliczenie procesu pielęgnowania
- zaliczenie umiejętności praktycznych przewidzianych programem nauczania
- ocena kompetencji społecznych w czasie zajęć odbywa się na zasadzie obserwacji studenta przez nauczyciela akademickiego i zespół terapeutyczny.
- ocena końcowa z ćwiczeń klinicznych

Na ocenę końcową składa się:

30% oceny wiedzy + 45% oceny umiejętności + 5% oceny kompetencji społecznych + 20% oceny procesu pielęgnowania

Ocena końcowa:

5,0 – 4,90 – bardzo dobry

4,89 – 4,50 – plus dobry

4,49 – 4,0 – dobry

3,99 – 3,50 plus dostateczny

3,49 – 3,0 – dostateczny

< 3,0 - niedostateczny

Zaliczenie umiejętności praktycznych w „Dzienniczku umiejętności pielęgniarskich”

Pozytywna ocena kompetencji społecznych w czasie ćwiczeń klinicznych. Postawa studenta jest monitorowana przez opiekuna praktyki, pacjenta oraz zespół terapeutyczny.

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Zajęcia odbywają się w salach WNMiT I piętro budynek nr 3

Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.

Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

Ćwiczenia kliniczne odbywają się w oddziałach Wojewódzkiego Centrum Szpitalnego Kotliny Jeleniogórskiej.

15.

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu/modułu:	OPIEKA I EDUKACJA TERAPEUTYCZNA W NIEWYDOLNOŚCI ODDECHOWEJ
Nazwa angielska:	Care and therapeutic education in respiratory failure
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Akademia Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	prof. dr hab. n med. Małgorzata Sobieszcańska mgr Joanna Gredes-Juszczyk
Status przedmiotu	Obowiązkowy

I. FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
1	15	-	-	10		25	2

II. CEL PRZEDMIOTU

C1 – Przygotowanie studenta do sprawowania specjalistycznej opieki pielęgniarskiej nad pacjentem chorym na przewlekłe choroby układu oddechowego oraz roli edukatora pacjentów i ich rodzin

III. WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza i umiejętności z podstaw pielęgniarstwa, pielęgniarstw specjalistycznych w zakresie programu studiów I stopnia.

IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

B.W26 – Rozumie i zna patomechanizm, objawy, diagnostykę i postępowanie pielęgniarskie w przewlekłej niewydolności oddechowej

B.W27- Zna technikę badania spirometrycznego

B.W32- Zna zasady i metody prowadzenia edukacji terapeutycznej pacjenta, jego rodziny, opiekuna w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji w astmie i przewlekłej obturacyjnej chorobie płuc;

B.W33- Zna patomechanizm astmy i przewlekłej obturacyjnej choroby płuc oraz powikłania i zasady koordynacji działań związanych z prowadzeniem edukacji terapeutycznej;

B.W46- Zna zasady stosowania nowoczesnych metod tlenoterapii, monitorowania stanu pacjenta leczonego tlenem i toksyczności tlenu.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

B.U11– Diagnozować zagrożenia zdrowotne pacjenta z chorobą przewlekłą;

B.U12 - Oceniać adaptację pacjenta do choroby przewlekłej;

B.U30 – Wykonywać badania spirometryczne i interpretować ich wyniki.

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K.S1- dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych

K.S5- ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne.

V. TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć: WYKŁAD		Liczba godzin
Semestr 1		
Wykl.1	Podstawowe jednostki pulmonologiczne – charakterystyka schorzeń.	2
Wykl.2	Profilaktyka chorób pulmonologicznych.	2
Wykl.3	Badania diagnostyczne w pulmonologii. przygotowanie chorego do badań diagnostycznych, specjalistycznych, obserwacja w kierunku powikłań i opieka po badaniach.	2
Wykl.4	Udział pielęgniarki w leczeniu chorych - formy podawania leków w przewlekłych chorobach układu oddechowego: nebulizacje, inhalatory proszkowe, inhalatory pod ciśnieniem.	2
Wykl.5	Rehabilitacja ogólnie usprawniająca i oddechowa, udział pielęgniarki w usprawnianiu chorych, formy i metody rehabilitacji pulmonologicznej w przewlekłych chorobach układu oddechowego.	2
Wykl.6	Domowe leczenie tlenem, inwazyjna i nieinwazyjna wentylacja mechaniczna, koncentratory tlenowe, obsługa, edukacja chorego, rodziny.	2
Wykl.7	Edukacja podopiecznych i ich rodzin w zakresie samoopieki i samo pielęgnacji; rozpoznawanie sytuacji życiowej pacjenta.	2
Wykl.8	Podsumowanie wykładów	1
Suma godzin		15
Forma zajęć: ĆWICZENIA KLINICZNE		Liczba godzin
Semestr 1		
Ćwicz. klin. 1	Opieka nad chorym z zapaleniem płuc.	2
Ćwicz. klin. 2	Opieka nad chorym z POCHP oraz astmą oskrzelową z uwzględnieniem aspektów edukacyjnych.	2
Ćwicz. klin. 3	Opieka nad chorym z chorobą nowotworową w obrębie układu oddechowego.	2
Ćwicz. klin. 4	Opieka w innych (wybranych) schorzeniach układu oddechowego.	2
Ćwicz. klin. 5	Podsumowanie ćwiczeń.	2
Suma godzin		10
VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Dokumentacja pacjenta	
2	Prezentacje multimedialne plansze, ulotka informacyjna	
3	Sprzęt i aparatura będąca na wyposażeniu oddziału szpitalnego	
4	Standardy i procedury obowiązujące na oddziale	
5	Testy z instrukcją rozwiązania, klucz odpowiedzi	
VII. METODY DYDAKTYCZNE		
1	Dyskusja dydaktyczna	
2	Opis, objaśnienie i wyjaśnienie	
3	Metoda sytuacyjna	
4	Analiza dokumentacji medycznej	
5	Obserwacja	
6	Proces pielęgnowania	
7	Studium przypadku	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – FORMUJĄCA, P – PODSUMOWUJĄCA)		
F1.	Pytania, testy jednokrotnego wyboru i mieszane sprawdzające przygotowanie do tematyki zajęć	
F2.	Dokumentacja procesu pielęgnowania	

F3.	Obserwacja działań i postawy studenta w roli członka zespołu terapeutycznego w oddziale
P1.	Test podsumowujący tematykę ćwiczeń klinicznych
P2.	Ocena indywidualnej dokumentacji procesu pielęgnowania, umiejętności praktycznych i postawy
P3.	Egzamin pisemny-test

IX. OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA

Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	
Wykłady	15
Ćwiczenia kliniczne	10
Ćwiczenia	-
Seminaria	-
Zajęcia praktyczne	-
Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)	
Analiza literatury przedmiotu	5
Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji	10
Przygotowanie do zajęć	5
Przygotowanie do egzaminu	5
SUMA GODZIN	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU	2

X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

Literatura podstawowa:

- Currie G. (red. wyd. pol. Anna Brzecka): ABC przewlekłej obturacyjnej choroby płuc. Wyd. Górnicki, Wrocław 2013
- Mason R.J. (red.): Diagnostyka w chorobach *płuc*. (Wyd. 1 pol. -red. Pierzchała W.). Wyd. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2013

Literatura uzupełniająca:

- Krajewska-Kułak E., Rolka H., Jankowiak B. (red.): Standardy i procedury pielęgnowania chorych w stanach zagrożenia życia. Wyd. PZWL, Warszawa 2009
- Przybyłowski T., Hildebrand K., Bielicki P.: Atlas badań czynnościowych układu oddechowego. Wyd. Medical Tribune Polska, Warszawa 2015

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
BW25,26,27,32,33,46	C1	W1- W8	1,2,3,4,5	1,2,3,4,5,6,7	F 1,2,3, P 1,2,3
B.U11, 12, 30		Ćw.1-Ćw. 5			
K.S1, K.S5		W1-W8 Ćw.1-C5			

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiot kończy się egzaminem w formie testu.

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest pozytywne zaliczenie ćwiczeń klinicznych

Skala ocen

Bardzo dobry – 91% - 100%

Dobry plus – 86% - 90%

Dobry – 81% - 85%

Dostateczny plus – 76% - 80%

Dostateczny – 60% - 75%

Niedostateczny – poniżej 60%

Kryteria zaliczenia ćwiczeń klinicznych:

- przestrzeganie regulaminu ćwiczeń klinicznych
- obowiązkowa 100% obecność na zajęciach
- zaliczenie tematyki ćwiczeń klinicznych
- zaliczenie procesu pielęgnowania
- zaliczenie umiejętności praktycznych przewidzianych programem nauczania
- ocena kompetencji społecznych w czasie zajęć odbywa się na zasadzie obserwacji studenta przez nauczyciela akademickiego i zespół terapeutyczny.
- ocena końcowa z ćwiczeń klinicznych

Na ocenę końcową składa się:

30% oceny wiedzy + 45% oceny umiejętności + 5% oceny kompetencji społecznych + 20% oceny procesu pielęgnowania

Ocena końcowa:

5,0 – 4,90 – bardzo dobry

4,89 – 4,50 – plus dobry

4,49 – 4,0 – dobry

3,99 – 3,50 plus dostateczny

3,49 – 3,0 – dostateczny

< 3,0 - niedostateczny

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Zajęcia odbywają się w salach WNMiT piętro budynek nr 3- Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.

Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT.

Ćwiczenia kliniczne odbywają się w oddziale chorób płuc w Wojewódzkim Centrum Kotliny Jeleniogórskiej.

Nazwa przedmiotu/modułu:	OPIEKA I EDUKACJA TERAPEUTYCZNA W LECZENIU NERKOZASTĘPCZYM
Nazwa angielska:	Health care and education in renal replacement therapy
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Akademia Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	mgr Gaworska Iwona
Status przedmiotu	Obowiązkowy

I. FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
3	15	-	-	15	-	30	2
Razem							

II. CEL PRZEDMIOTU

C 1 – Przygotowanie studenta do zapewnienia opieki nad dorosłym pacjentem leczonym nerkozastępczo z uwzględnieniem przygotowania pacjenta i jego rodziny do samoopieki w warunkach domowych.

III. WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza i umiejętności z podstaw pielęgniarstwa, pielęgniarstw specjalistycznych i psychologii w zakresie programu studiów I stopnia.

IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

B.W28 – standardy specjalistycznej opieki pielęgniarzkiej nad pacjentem w przebiegu leczenia nerkozastępczego w technikach przerywanych i technikach ciągłych (*Continuous Renal Replacement Therapy*, CRRT);

B.W29 – zasady funkcjonowania stacji dializ i leczenia nerkozastępczego (ciągła ambulatoryjna dializa otrzewnowa CADO, ambulatoryjna dializa otrzewnowa ADO, hemodializa, hiperalimentacja);

B.W30 – przyczyny i zasady postępowania diagnostyczno-terapeutycznego oraz opieki nad pacjentami z niewydolnością narządową;

B.W31 – zasady opieki nad pacjentem przed i po przeszczepieniu narządów.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

B.U31 – sprawować specjalistyczną opiekę pielęgniarzką nad pacjentem w przebiegu leczenia nerkozastępczego w technikach przerywanych oraz technikach ciągłych (*Continuous Renal Replacement Therapy*, CRRT);

B.U32 – planować i przeprowadzać edukację pacjenta, jego rodziny i opiekuna w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji podczas dializy i hemodializy;

B.U33 – i planować i sprawować opiekę pielęgniarzką nad pacjentem z niewydolnością narządową, przed i po przeszczepieniu narządów.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent zna i rozumie:

K.S4 – rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań.

V. TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć: WYKŁAD		Liczba godzin
Semestr 3		
W.1	Pielęgnowanie pacjenta dializowanego. Indywidualizacja leczenia nerkozastępczego.	3
W.2	Ocena stopnia nawodnienia: wywiad, badanie przedmiotowe, wyniki badań dodatkowych, bilans płynów u pacjenta dializowanego, pomiar masy ciała, pomiar RR.	2
W.3	Zaburzenia gospodarki wodnej u pacjenta dializowanego (hipowolemia, hiperwolemia).	3
W.4	Zaburzenia gospodarki elektrolitowej u pacjenta dializowanego, ocena i postępowanie: hiponatremia, hipernatremia, hiperkaliemia, hipokaliemia.	3
W.5	Postępowanie w zaburzeniach równowagi kwasowo-zasadowej u pacjenta dializowanego (kwasica metaboliczna, alkalozja metaboliczna).	3
W.6	Funkcjonowanie w rodzinie i społeczeństwie osób przewlekle dializowanych.	1
Suma godzin		15
Forma zajęć: ĆWICZENIA KLINICZNE		Liczba godzin
Semestr 3		
Ćwicz. klin. 1	Całościowe i indywidualizowane pielęgnowanie pacjenta z ostrą i przewlekłą niewydolnością nerek.	4
Ćwicz. klin. 2	Całościowe i indywidualizowane pielęgnowanie pacjenta dializowanego.	4
Ćwicz. klin. 3	Znaczenie dokumentacji w procesie pielęgnowania.	4
Ćwicz. klin. 4	Specyfika organizacji stanowiska pracy w oddziałach specjalistycznych oraz farmakoekonomika.	3
Suma godzin		15
Razem godzin		30
VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Rzutnik multimedialny, prezentacje multimedialne, filmy	
2	Plansze, foliogramy, tablica	
3	Studium przypadku	
4	Dokumentacja pacjenta i oddziału	
5	Sprzęt i aparatura będąca na wyposażeniu oddziału szpitalnego	
6	Standardy i procedury obowiązujące w stacji dializ	
VII. METODY DYDAKTYCZNE		
1	Plansze, foliogramy, tablica	
2	Opis, objaśnienie i wyjaśnienie	
3	Metoda sytuacyjna	
4	Analiza dokumentacji medycznej	
5	Obserwacja	
6	Proces pielęgnowania	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1.	Pytania, testy jednokrotnego wyboru i mieszane sprawdzające przygotowanie do zajęć	
F2.	Dokumentacja procesu pielęgnowania	
F3.	Obserwacja działań i postawy studenta w roli członka zespołu terapeutycznego w oddziale	
P1.	Test podsumowujący tematykę wykładów i ćwiczeń klinicznych	
P2.	Ocena indywidualnej dokumentacji procesu pielęgnowania, umiejętności praktycznych i postawy	
IX. OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA		

Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	
Wykłady	15
Ćwiczenia	-
Ćwiczenia kliniczne	15
Seminaria	-
Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)	
Praktyka zawodowa	-
Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji	10
Przygotowanie do zajęć	10
Przygotowanie do egzaminu	5
SUMA GODZIN	55
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU	2

X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

Literatura podstawowa:

1. Białobrzaska B.: Pielęgniarstwo nefrologiczne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2013
2. Rutkowski B.: Nefrologia i leczenie nerkozastępcze. Praktyczny przewodnik, wyd. 1. Wyd. Via Medica, Gdańsk 2013
3. Drewna T., Juszczyk K.: Urologia instruowany podręcznik dla studentów. Wyd.1., PZWL, Warszawa 2019.

Literatura uzupełniająca:

1. red nauk. Więcek A., Nieszporek T., Choroby nerek: kompendium PZWL Warszawa 2020

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
B.W28	C1	W1-4, Ćw. kl 1,4	1	1	F1, F2, F3, P1, P2
B.W29		W2-6, Ćw. kl 2-4	1,2,3,4,5,6	1,2,3,4,5,6	
B.W30		W4-6, Ćw. .kl 1-4			
B.W31		W4-6, Ćw. kl 1-4			
B.U31					
B.U32					
B.U33					

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiot kończy się egzaminem w formie testu. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest pozytywne zaliczenie ćwiczeń klinicznych.

Student rozwiąże 30 pytaniowy test wielokrotnego wyboru obejmujący zagadnienia teoretyczne z Opieki i edukacji zdrowotnej w leczeniu nerkozastępczym.

Skala ocen:

Bardzo dobry – 93 – 100 %

Dobry plus – 85 – 92%

Dobry – 77 – 84%

Dostateczny plus – 69 -76 %

Dostateczny – 60 – 68%

Niedostateczny – 59% lub mniej

Kryteria zaliczenia ćwiczeń klinicznych:

- przestrzeganie regulaminu ćwiczeń klinicznych
- obowiązkowa 100% obecność na zajęciach
- zaliczenie tematyki ćwiczeń klinicznych
- zaliczenie procesu pielęgnowania
- zaliczenie umiejętności praktycznych przewidzianych programem nauczania
- ocena kompetencji społecznych w czasie zajęć odbywa się na zasadzie obserwacji studenta przez nauczyciela akademickiego i zespół terapeutyczny.
- ocena końcowa z ćwiczeń klinicznych

Na ocenę końcową składa się:

30% oceny wiedzy + 45% oceny umiejętności + 5% oceny kompetencji społecznych + 20% oceny procesu pielęgnowania

Ocena końcowa:

- 5,0 – 4,90 – bardzo dobry
- 4,89 – 4,50 – plus dobry
- 4,49 – 4,0 – dobry
- 3,99 – 3,50 plus dostateczny
- 3,49 – 3,0 – dostateczny
- < 3,0 – niedostateczny

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Zajęcia odbywają się w salach WNMiT budynek nr 3 oraz w stacji dializ WCSKJ

Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.

Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

Nazwa	OPIEKA I EDUKACJA TERAPEUTYCZNA W CUKRZYCY
Nazwa angielska:	Care and therapeutic education in diabetes
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Tryb/Poziom studiów:	Stacjonarne/II-go stopnia –magisterskie
Profil studiów	praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Akademia Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	prof dr hab n med Rajmund Adamiec mgr Mirosława Kieżun-Pryszcz
Status przedmiotu:	obowiązkowy

I. FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
2	15	-	-	15	-	30	1+1

II. CEL PRZEDMIOTU

C1 Opanowanie przez studentów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych z zakresu diabetologii oraz pielęgnowania pacjenta i edukacji w cukrzycy, w warunkach szpitalnych i domowych.

III. WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza umiejętności i kompetencje z podstaw pielęgniarstwa, fizjologii, pielęgniarstwa internistycznego, patologii, chorób wewnętrznych, farmakologii.

IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

B.W32- zasady i metody prowadzenia edukacji terapeutycznej pacjenta, jego rodziny i opiekuna w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji **w cukrzycy**, astmie i przewlekłej obturacyjnej chorobie płuc;

B.W33- patomechanizm **cukrzycy**, astmy i przewlekłej obturacyjnej choroby płuc oraz powikłania i zasady koordynacji działań związanych z prowadzeniem edukacji terapeutycznej;

B.W39- nowoczesne metody terapii i rolę hiperbarii tlenowej oraz terapii podciśnieniowej w procesie leczenia najczęściej występujących ran przewlekłych, w szczególności owrzodzeń żylnych, owrzodzeń niedokrwiennych, odleżyn, odmrożeń, **zespołu stopy cukrzycowej**;

B.W41- zasady przygotowania pacjenta i jego rodziny w zakresie profilaktyki występowania ran oraz ich powikłań.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

B.U34- wykorzystywać aktualną wiedzę w celu zapewnienia wysokiego poziomu edukacji terapeutycznej pacjentów chorych na cukrzycę, ich rodzin i opiekunów;

B.U35- planować i koordynować opiekę nad pacjentem chorym na cukrzycę;

B.U36- motywować pacjenta chorego na cukrzycę do radzenia sobie z chorobą i do współpracy w procesie leczenia.

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K. S5-ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne.

V. TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć: WYKŁADY	Liczba
----------------------	--------

		godzin
W.1	Organizacja ośrodków diabetologicznych, stowarzyszenia, koszty społeczne leczenia cukrzycy, Epidemiologia, klasyfikacja cukrzycy. Obraz kliniczny choroby. Diagnostyka. Metody leczenia cukrzycy.	3
W.2	Ostre i przewlekłe powikłania cukrzycy. Powikłania ostre cukrzycy. Powikłania późne cukrzycy. Prewencja i leczenie powikłań cukrzycy. Nowoczesne metody terapii w procesie leczenia zespołu stopy cukrzycowej;	3
W.3	Rozwój pielęgniarstwa diabetologicznego, stosowane teorie pielęgnowania pacjentów diabetologicznych.	3
W.4	Edukacja jako istotny element terapii w cukrzycy i główne jej obszary.	3
W.5	Motywacja - gwarantem poprawy jakości życia pacjenta z cukrzycą.	3
Suma godzin		15
Forma zajęć: ĆWICZENIA KLINICZNE		Liczba godzin
Ćwicz. klin. 1	Diagnozowanie potrzeb pacjentów z cukrzycą pod kątem edukacji zdrowotnej oraz planowanie programu edukacyjnego.	4
Ćwicz. klin. 2	Dobór metod wspierających zaangażowanie pacjentów, tworzenie atmosfery sprzyjającej edukacji. Motywacja pacjenta do dbania o swoje zdrowie	4
Ćwicz. klin. 3	Ewaluacja wyników edukacji w zależności od stanu zdrowia, wieku i statusu społecznego pacjenta.	4
Ćwicz. klin. 4	Prowadzenie indywidualnej edukacji terapeutycznej pacjenta z cukrzycą na temat choroby, zalecanego trybu życia, żywienia, samokontroli glikemii, profilaktyki ostrych i późnych powikłań cukrzycy.	3
Suma godzin		15
VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Prezentacje multimedialne	
2	plansze	
3	Studium przypadku	
VII. METODY DYDAKTYCZNE		
1.	Wykład informacyjny	
2.	Wykład konwersatoryjny	
3.	Dyskusja dydaktyczna	
4.	Proces pielęgnowania chorego na cukrzycę	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1	Kolokwium cząstkowe	
P1	Egzamin. Test jednokrotnego wyboru i pytania otwarte sprawdzające wiedzę i umiejętności	
IX. OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		30
Przygotowanie do zajęć		5
Przygotowanie prezentacji / edukacji		5
Przygotowanie do egzaminu		10
SUMA GODZIN		50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU		2
X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA		
Literatura podstawowa:		
1. red nauk. Szewczyk A.: Pielęgniarstwo diabetologiczne. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2019 Wyd .2 (IBUK libra)		
2. red nauk. Szewczyk A.: Edukacja pacjentów w pielęgniarstwie diabetologicznym. Konspekty. Wyd. PZWL Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2017 Wyd .1 (IBUK libra)		

3. Polskie Towarzystwo Diabetologiczne, Zalecenia kliniczne dotyczące postępowania u chorych na cukrzycę 2022, Stanowisko Polskiego Towarzystwa Diabetologicznego. Dostęp: <https://ptdiab.pl/images/docs/zalecenia/CTiD-1-2022-pl.pdf>

Literatura uzupełniająca:

1. / red. nauk. Klupa T., Szewczyk A ; [aut. Benbenek-Klupa T., Gawrecki A., Klupa T., Podlaska E., Rokicka D., Solnica B., Szewczyk A., Wróbel M., Zozulińska-Ziółkiewicz D.]: Leczenie osobistą pompą insulinową : podręcznik dla pielęgniarek i położnych. Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2015
2. Zalecenia Polskiej Federacji Edukacji w Diabetologii 2018. Dostęp: <https://www.pfed.org.pl/materia322y-pfed.html>
3. Franek E., Walicka M. (red): Leczenie *cukrzycy* w praktyce klinicznej: dla lekarzy różnych specjalności. Tom1, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2018

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
B.W 32	C1	W4-5, Ćwicz. klin. 1-2	1,2,3	1,2,3,4	F; F2.P1
B.W 33	C1	W1, Ćwicz. klin. 1-2	1,2,3	1,2,3,4	F; F2.P1
B.W39	C1	W2	1,2,3	1,2,3,4	F; F2, P1
B.W41	C1	W3, CW5	1,2,3	1,2,3,4	F; F2, P1
B.U34, 35	C1	Ćwicz. klin..2, W2, W3, W4, CW4	1,2,3	1,2,3,4	F;F2, P1
B.U36.	C1	Ćwicz. klin. 1, W3	1,2,3	1,2,3	F, P1

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZNIĄ SIĘ

Zasady weryfikacji

Przedmiot kończy się **egzaminem** – w **semestrze 2.** w formie testu.

Test obejmuje pytania jednokrotnego wyboru, aby uzyskać pozytywną ocenę z testu student powinien uzyskać co najmniej 60% punktów. Za poprawną odpowiedź student otrzymuje 1 pkt, za błędną lub brak odpowiedzi 0 pkt.

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu końcowego jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń klinicznych.

Skala ocen

Bardzo dobry – 91% - 100%

Dobry plus – 86% - 90%

Dobry – 81% - 85%

Dostateczny plus – 76% - 80%

Dostateczny – 60% - 75%

Niedostateczny – poniżej 60%

Kryteria zaliczenia ćwiczeń klinicznych:

- przestrzeganie regulaminu ćwiczeń klinicznych,
- obowiązkowa 100% obecność na zajęciach, w przypadku nieobecności zajęcia praktyczne muszą być zrealizowane w innym terminie ustalonym z prowadzącym zajęcia,
- zaliczenie umiejętności praktycznych w „Dzienniczku umiejętności pielęgniarskich" przewidzianych programem nauczania.
- ocena kompetencji społecznych w czasie ćwiczeń klinicznych odbywa się na zasadzie obserwacji studenta przez nauczyciela akademickiego i zespół terapeutyczny.

XIII. DODATKOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Informacje na temat miejsca odbywania się zajęć – budynek nr 3
2. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT.
3. Informacja na temat konsultacji (godziny + miejsce) – informacja w tablicy informacyjnej i na stronie internetowej WNMiT.

18.

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu/modułu:	OPIEKA I EDUKACJA TERAPEUTYCZNA W CHOROBYCH NOWOTWOROWYCH
Nazwa angielska:	CARE AND THERAPEUTIC EDUCATION IN CANCER DISEASES
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/ Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Akademia Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	dr n o zdr. Kamila Dobrosielska-Matusik mgr Iwona Joks-Wilimek
Status przedmiotu	Obowiązkowy

I. FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
3	15	-	-	15	-	30	2

II. CEL PRZEDMIOTU

- C 1 – Student wykorzystuje wiedzę i umiejętności pielęgniarские w zakresie profesjonalnej opieki nad pacjentem chorym na chorobę nowotworową oraz jego rodziną.
C 2 – Kształtowanie umiejętności w zakresie rozpoznawania potrzeb i problemów bio-psycho-społecznych.
C 3 – Okazywanie szacunku do różnic kulturowych i wyznaniowych pacjenta.
C 4 – Przygotowanie studenta do formułowania profesjonalnych diagnoz pielęgniarских i planowania opieki nad pacjentem onkologicznym.
C 5 – Zapoznanie studenta z metodami wsparcia pacjenta i jego rodziny.

III. WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Sprawne posługiwanie się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami z zakresu programu studiów I stopnia w zakresie pielęgniarstw specjalistycznych.

IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

- B.W12 predyktory funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego, z uwzględnieniem choroby przewlekłej
- B.W34 etiopatogenezę nowotworzenia, epidemiologię i profilaktykę chorób nowotworowych
- B.W35 zasady leczenia i opieki nad pacjentem z chorobą nowotworową, w tym terapii spersonalizowanej
- B.W36 zasady i sposoby pielęgnowania pacjenta po radioterapii i chemioterapii
- B.W37 metody rozpoznawania reakcji pacjenta na chorobę i leczenie onkologiczne.

W zakresie umiejętności:

- B.U1. dobierać i przygotowywać zapis form recepturowych leków zawierających określone substancje czynne, na podstawie ukierunkowanej oceny stanu pacjenta;
- B.U2. interpretować charakterystyki farmaceutyczne produktów leczniczych
- B.U3. ordynować leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne oraz wystawiać na nie recepty lub zlecenia
- B.U4 dobierać i zlecać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne w zależności od potrzeb pacjenta
- B.U11 diagnozować zagrożenia zdrowotne pacjenta z chorobą przewlekłą

B.U12 oceniać adaptację pacjenta do choroby przewlekłej
 B.U37 planować opiekę nad pacjentami z wybranymi chorobami nowotworowymi leczonymi systemowo
 B.U38 stosować metody i środki łagodzące skutki uboczne chemioterapii i radioterapii
 B.U39 rozpoznawać sytuację psychologiczną pacjenta i jego reakcje na chorobę oraz proces leczenia, a także udzielać mu wsparcia motywacyjno-edukacyjnego
 B.U45 oceniać natężenie bólu według skal z uwzględnieniem wieku pacjenta i jego stanu klinicznego
 B.U47 monitorować skuteczność leczenia przeciwbólowego.

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K.S4 rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań.

V. TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć: WYKŁAD		Liczba godzin
Semestr 3		
Wykl.1	Struktura organizacyjna opieki onkologicznej.	1
Wykl.2	Podstawowe definicje dotyczące nowotworów. Epidemiologia nowotworów.	2
Wykl.3	Diagnostyka chorób nowotworowych w chirurgii onkologicznej.	2
Wykl.4	Klasyfikacja i stopnie zaawansowania choroby nowotworowej.	3
Wykl.5	Metody leczenia nowotworów.	3
Wykl.6	Rola pielęgniarki w żywieniu chorych na nowotwór.	2
Wykl.7	Problem jakości życia w chorobie nowotworowej.	2
Suma godzin		15

Forma zajęć: ĆWICZENIA KLINICZNE

Forma zajęć: ĆWICZENIA KLINICZNE		Liczba godzin
Semestr 3		
Ćwicz. klin. 1	Przygotowanie pacjenta do badań diagnostycznych w chirurgii onkologicznej.	2
Ćwicz. klin. 2	Opieka nad pacjentkami z chorobą nowotworową piersi.	2
Ćwicz. klin. 3	Planowanie opieki nad pacjentem z chorobą nowotworową narządów jamy brzusznej.	2
Ćwicz. klin. 4	Opieka nad pacjentem z nowotworem tarczycy.	1
Ćwicz. klin. 5	Postępowanie z pacjentem z chorobą nowotworową skóry.	2
Ćwicz. klin. 6	Postępowanie w stanach zagrożenia życia w chirurgii onkologicznej.	1
Ćwicz. klin. 7	Rola pielęgniarki w różnych etapach choroby: diagnostyka, okres przedoperacyjny i pooperacyjny pacjenta.	2
Ćwicz. klin. 8	Specyfika opieki pielęgniarskiej w chirurgii onkologicznej nad chorym i jego rodziną.	1
Ćwicz. klin. 9	Modele opieki pielęgniarskiej nad chorym z wybranym umiejscowieniem nowotworu.	1
Ćwicz. klin. 10	Edukacja pacjenta i jego rodziny w zakresie radzenia sobie z chorobą nowotworową.	1
Suma godzin		15

VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE

1	Rzutnik multimedialny
2	Prezentacje multimedialne
3	Plansze
4	Tablica
5	Filmy edukacyjne
6	Dokumentacja medyczna

VII. METODY DYDAKTYCZNE

1	Wykład informacyjny
2	Dyskusja związana z wykładem

3	Metoda sytuacyjna				
4	Studium przypadku				
VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)					
F1.	Testy, sprawdziany cząstkowe sprawdzające opanowanie materiału z wykładu				
F2.	Testy, sprawdziany cząstkowe sprawdzające opanowanie materiału z ćwiczeń klinicznych				
F3.	Aktywność podczas ćwiczeń klinicznych				
P1.	Test końcowy				
IX. OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA					
Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności				
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)					
Wykłady	15				
Ćwiczenia kliniczne	15				
Seminaria	-				
Zajęcia praktyczne	-				
Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)					
Praktyka zawodowa	-				
Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji	10				
Przygotowanie do zajęć	10				
Przygotowanie do zaliczenia	10				
SUMA GODZIN	60				
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU	2				
X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA					
Literatura podstawowa:					
1. Jassem J., Kordek R. (red.): Onkologia. Podręcznik dla studentów i lekarzy, Via Medica, Gdańsk 2019					
2. Walewska E. (red.): Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego, PZWL, Warszawa 2012					
3. Koper A. (red.): Pielęgniarstwo onkologiczne, PZWL, Warszawa 2015					
Literatura uzupełniająca:					
1. Krzakowski M. (red.): Onkologia kliniczna, Via Medica, Gdańsk 2014					
2. Jeziorski A.(red.): Onkologia – podręcznik dla pielęgniarek, PZWL, Warszawa 2015					
3. Dorfmlüter M., Dietzfelbinger H. (red.): Psychoonkologia: diagnostyka, metody terapeutyczne, ElsevierUrban&Partner, Wrocław 2011					
4. Walden-Gałuszko K. (red.): Psychoonkologia w praktyce klinicznej, PZWL, Warszawa 2015					
5. Kędziora-KornatowskaK. (red.): Repetytorium z pielęgniarstwa, PZWL, Warszawa 2010					
6. Nowecki Z.I., Jeziorski A.: Chirurgiczne leczenie zmian nowotworowych piersi: Konsensus Polskiego Towarzystwa Chirurgii Onkologicznej, Via Medica, Gdańsk 2016					
7. Mckay J., Schacher T. (przekład Kalinowski M.L.): Chemioterapia; poradnik dla pacjenta i jego rodziny, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Sopot 2016					
Czasopisma:					
Artykuły w czasopismach medycznych i pielęgniarstwach, np. Współczesna Onkologia, Problemy Pielęgniarstwa					
XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI					
Efekty uczenia się	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
B.W12, B.W35, B.U1,	C1, C4	W 3; Ćwicz. klin. 1,7,9	1,2,3,5,6	1,2,3,4	F1,F2,F3

B.U37					
B.W35, B.W36, B.U2, B.U37, B.U38, B.U39, B.U45, B.U47	C2, C4	W 5,7, Ćwicz. klin. 2,7,.8	5,6	2	F3
B.U38, B.U3, B.U37, B.U38, B.U39, B.U45, B.U47	C1, C2, C3	W 1; Ćwicz. klin. 2 - 6,9	1,2,3,5,6	1,2,3,4	F1,F2,F3
B.W36, B.U4, B.W37, B.U39	C1, C4	W 6 - 7; Ćwicz. klin. 10	1,2,6	1,2,3,4	F1,F2,F3
B.W34, B.W35, B.U11	C1, C2	W 1,2,4	1,2,6	1,2,3,4	F1,F2
B.W35, B.U12	C1, C4	W 3; Ćwicz. klin. 1	1,2,5	1,2,3,4	F1,F2,F3
B.W35, B.W36, B.U37	C1, C2, C4	W 3,5; Ćwicz. klin. 6	1,2,3,5	1,2,3,4	F1,F2,F3
B.U37, B.U38, B.U39, B.U45, B.U47	C1, C3, C5	Ćwicz. klin. 7 - 10	1,2,3	3,4	F2,F3
B.U37, B.U39	C1, C2, C3, C5	Ćwicz. klin. 1,8	1,2,3,5	3,4	F2,F3
B.U37, B.U38, B.U39, B.U45, B.U47	C1, C2, C5	Ćwicz. klin. 2 - 3	1,2,5,6	3,4	F2,F3

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę w formie testu.

Student rozwiąże test wielokrotnego wyboru obejmujący zagadnienia teoretyczne składający się z 50 pytań.

Skala ocen:

Bardzo dobry – 91% - 100%

Dobry plus – 86% - 90%

Dobry – 81% - 85%

Dostateczny plus – 76% - 80%

Dostateczny – 60% - 75%

Niedostateczny – poniżej 60%

Kryteria zaliczenia ćwiczeń klinicznych:

- przestrzeganie regulaminu ćwiczeń klinicznych
- obowiązkowa 100% obecność na zajęciach
- zaliczenie tematyki ćwiczeń klinicznych
- zaliczenie procesu pielęgnowania
- zaliczenie umiejętności praktycznych przewidzianych programem nauczania
- ocena kompetencji społecznych w czasie zajęć odbywa się na zasadzie obserwacji studenta przez nauczyciela akademickiego i zespół terapeutyczny. Kryterium oceny postawy studenta – załącznik nr 1
- ocena końcowa z ćwiczeń klinicznych

Na ocenę końcową składa się:

30% oceny wiedzy + 45% oceny umiejętności + 5% oceny kompetencji społecznych + 20% oceny procesu pielęgnowania

Ocena końcowa:

5,0 – 4,90 – bardzo dobry

4,89 – 4,50 – plus dobry

4,49 – 4,0 – dobry

3,99 – 3,50 plus dostateczny

3,49 – 3,0 – dostateczny

< 3,0 - niedostateczny

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Zajęcia odbywają się w WNMiT budynek nr 3

Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.

Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT.

Ćwiczenia kliniczne odbywają się w WCSKJ w Jeleniej Górze, oddział chirurgii onkologicznej, poradnia chirurgii onkologicznej.

19.

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu/modułu:	OPIEKA I EDUKACJA TERAPEUTYCZNA W RANACH PRZEWLEKŁYCH I PRZETOKACH
Nazwa angielska:	Nursing care of a patient with chronic wounds
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/ Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Akademia Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	mgr Iwona Joks-Wilimek
Status przedmiotu	Obowiązkowy

I. FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
3	-	-	-	15	-	15	1

II. CEL PRZEDMIOTU

C1. - Przygotowanie studenta do sprawowania kompleksowej opieki specjalistycznej nad pacjentem z ranami przewlekłymi.

C 2 – Przygotowanie studenta do sprawowania specjalistycznej opieki pielęgniarstwiej nad pacjentem z wyłonioną przetoką jelitową z uwzględnieniem roli edukacyjnej pacjenta i jego rodziny.

III. WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza, umiejętności i kompetencje w zakresie takich przedmiotów jak: farmakologia, chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne na poziomie programu studiów I stopnia.

IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

B.W38 metody oceny ran przewlekłych i ich klasyfikację;

B.W39 nowoczesne metody terapii i rolę hiperbarii tlenowej oraz terapii podciśnieniowej w procesie leczenia najczęściej występujących ran przewlekłych, w szczególności owrzodzeń żylnych, owrzodzeń niedokrwiennych, odleżyn, odmrożeń, zespołu stopy cukrzycowej;

B.W40 zasady doboru opatrunków w leczeniu ran przewlekłych;

B.W41 zasady przygotowania pacjenta i jego rodziny w zakresie profilaktyki występowania ran oraz ich powikłań;

B.W42 zasady oceny funkcjonowania przetoki jelitowej i moczowej oraz ich powikłań;

B.W43 zasady przygotowania pacjenta z przetoką jelitową i moczową oraz jego rodziny do samoobserwacji i samoopieki oraz zasady doboru sprzętu stomijnego i jego refundacji.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

B.U40 oceniać i klasyfikować rany przewlekłe;

B.U41 dobierać opatrunki z uwzględnieniem rodzaju i stanu rany;

B.U42 przygotowywać pacjenta i jego rodzinę do profilaktyki, samokontroli i pielęgnacji rany;

B.U43 stosować nowoczesne techniki pielęgnacji przetok jelitowych i moczowych;

B.U44 przygotowywać pacjenta ze stomią do samoopieki i zapewniać doradztwo w doborze sprzętu stomijnego.

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K.S1 dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych;

K.S5 jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za zrealizowane świadczenia zdrowotne.

V. TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć: ĆWICZENIA KLINICZNE		Liczba godzin
Semestr 3		
Ćwicz. klin. 1	Charakterystyka ran trudno gojących się, ocena procesu gojenia się ran.	1
Ćwicz. klin. 2	Klasyfikacja i ocena odleżyn, profilaktyka, powikłania odleżyn; opieka nad pacjentem.	1
Ćwicz. klin. 3	Inne rodzaje ran: owrzodzenia kończyn dolnych, rany oparzeniowe, odmrożenia, rany pooperacyjne, rany urazowe, stopa cukrzycowa; opieka nad pacjentem.	2
Ćwicz. klin. 4	Metody leczenia ran przewlekłych; Charakterystyka i zastosowanie specjalistycznych nowoczesnych opatrunków; Udział pielęgniarki w leczeniu ran przewlekłych.	2
Ćwicz. klin. 5	Modele opieki pielęgniarskiej i specyfika pielęgnowania pacjenta z ranami przewlekłymi.	1
Ćwicz. klin. 6	Rodzaje stomii, wskazania do wyłonienia przetoki jelitowej i moczowej. Powikłania wczesne i późne. Czynniki ryzyka, profilaktyka powikłań.	2
Ćwicz. klin. 7	Rola i zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem z wyłonioną stomią jelitową i moczową. Żywnienie pacjentów z przetoką jelitową.	2
Ćwicz. klin. 8	Rodzaje sprzętu stomijnego. Przygotowanie pacjenta i rodziny do samoopieki. Umiejętność zaopatrywania stomii.	2
Ćwicz. klin. 9	Znaczenie rehabilitacji- ćwiczenia zalecane i przeciwwskazane. Problemy akceptacji zmiany wyglądu. Znaczenie wsparcia psychologicznego.	1
Ćwicz. klin. 10	Ból – standardy postępowania w bólu przewlekłym	1
Suma godzin		15

VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE

1	Opisy przypadku
2	Dokumentacja medyczna pacjenta i oddziału szpitalnego
3	Standardy i procedury obowiązujące w oddziale szpitalnym
4	Plansze poglądowe
5	Sprzęt, aparatura i materiały medyczne stanowiące wyposażenie oddziału szpitalnego

VII. METODY DYDAKTYCZNE

1	Ćwiczenia przedmiotowe
2	Dyskusja dydaktyczna
3	Analiza dokumentacji pacjenta
4	Obserwacja
5	Proces pielęgnowania
6	Wykorzystanie form multimedialnych
7	Burza mózgów
8	Ćwiczenia praktyczne
9	Studium przypadku
10	Wykorzystanie form multimedialnych

VIII. SPOSOBY OCENY (F – FORMUJĄCA, P – PODSUMOWUJĄCA)

F.1	Test
F.2	Proces pielęgnowania
F.3	Ocena umiejętności praktycznych
F.4	Ocena kompetencji społecznych
F.5	Odpowiedź ustna

IX. OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA

Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	
Wykłady	-
Ćwiczenia kliniczne	15
Seminaria	-
Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)	
Praktyka zawodowa	-
Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji	5
Przygotowanie do zajęć	5
Przygotowanie do zaliczenia na ocenę	5
SUMA GODZIN	30
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU	1

X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA**Literatura podstawowa:**

1. Szewczyk M.T., Jawień A. (red.): Leczenie ran przewlekłych, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2020
2. Kózka M.: Model opieki nad chorym z przetoką jelitową (stomią), w: Walewska E. (red.), Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego, PZWL, Warszawa 2010

Literatura uzupełniająca:

1. Nguyen Tom C., Abilez Oscar J. Opieka nad pacjentem leczonym chirurgicznie, Wyd. Edra Urban&Partner, Wrocław 2013
- 2.
3. Krasowski G., Kruk M.: Leczenie odleżyn i ran przewlekłych, PZWL, Warszawa 2008
4. Walewska E., Ścisło L. (red.): Procedury pielęgniarstwa w chirurgii, PZWL, Warszawa 2012
5. Walden –Gałuszko K., Kaptacz A. (red.): Pielęgniarstwo w opiece paliatywnej i hospicyjnej, PZWL, Warszawa 2005
6. Noszczyk W.; (aktualizacja wyd. Andrzej Wysocki). Chirurgia repetytorium, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2019
7. Baziński D., Banaszkiwicz Z., Berwecki A.: Leczenie ran przewlekłych, Wyd. PZWL, Warszawa 2013
8. Jarosz M.: Żywnienie chorych ze stomią, PZWL, Warszawa 2014

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
B.W38	1,2	Ćw. kl. 1-10	1, 2, 4	1-10	F2-F5
B.W39	1,2	Ćw. kl. 1-10	1, 2, 3, 5	1-10	F2-F5
B.W40	1,2	Ćw. kl. 1-10	1, 2, 3, 4	1-10	F2-F5
B.W41,42,43	1,2	Ćw. kl. 1-10	1, 2, 3, 4,5	1-10	F2-F5
B.U40,	1,2	Ćw. kl. 1-10	3, 5	1-10	F2-F5, P, F1
B.U43, B.U44	1	Ćw. kl. 1-5,9	1, 3, 5	1, 5, 6	F2-F5, P, F1
B.U41	1	Ćw. kl. 1-5,9	1, 3, 5	7,8,9,10	F2-F5,P,F1

B.U42	1	Ćw. kl. 1-5,9	1, 3, 5	1, 4, 5,6	F2-F5,P,F1
XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ					
Zaliczenie na ocenę.					
Kryteria zaliczenia ćwiczeń klinicznych:					
<ul style="list-style-type: none"> - przestrzeganie regulaminu ćwiczeń klinicznych - obowiązkowa 100% obecność na zajęciach - ustne zaliczenie tematyki ćwiczeń klinicznych na bieżący temat - zaliczenie procesu pielęgnowania - zaliczenie umiejętności praktycznych przewidzianych programem nauczania - ocena kompetencji społecznych w czasie zajęć odbywa się na zasadzie obserwacji studenta przez nauczyciela akademickiego i zespół terapeutyczny - ocena końcowa z ćwiczeń klinicznych 					
Na ocenę końcową składa się:					
30% oceny wiedzy + 45% oceny umiejętności + 5% oceny kompetencji społecznych + 20% oceny procesu pielęgnowania					
Ocena końcowa:					
5,0 – 4,90 – bardzo dobry					
4,89 – 4,50 – plus dobry					
4,49 – 4,0 – dobry					
3,99 – 3,50 plus dostateczny					
3,49 – 3,0 – dostateczny					
< 3,0 - niedostateczny					
XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE					
<p>Ćwiczenia kliniczne odbywają się w WCSKJ w Jeleniej Górze, oddział chirurgiczny, poradnie chirurgii ogólnej i chirurgii onkologicznej.</p> <p>Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT</p> <p>Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach przez nauczyciela prowadzącego.</p>					

Nazwa przedmiotu/modułu:	OPIEKA I EDUKACJA TERAPEUTYCZNA W BÓLU
Nazwa angielska:	Care and health education in pain
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Akademia Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	prof. dr hab. n med. Małgorzata Sobieszczańska dr n. o zdr. Kamila Dobrosielska-Matusik
Status przedmiotu	Obowiązkowy

I. FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
3	15		-	15	-	30	2
Razem							

II. CEL PRZEDMIOTU

C 1 – opanowanie przez studenta wiedzy i umiejętności niezbędnych do sprawowania opieki pielęgniarskiej nad pacjentem wymagającym leczenia przeciwbólowego.

III. WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza i umiejętności z podstaw pielęgniarstwa, pielęgniarstw specjalistycznych i psychologii w zakresie programu studiów I stopnia.

IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

B.W4 objawy i skutki uboczne działania leków zawierających określone substancje czynne;

B.W44 metody oceny bólu w różnych sytuacjach klinicznych i farmakologiczne oraz nefarmakologiczne metody jego leczenia.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

B.U45. potrafi oceniać natężenie bólu według skal z uwzględnieniem wieku pacjenta i jego stanu klinicznego;

B.U46. dobierać i stosować metody leczenia farmakologicznego bólu oraz stosować metody nefarmakologicznego leczenia bólu w zależności od stanu klinicznego pacjenta;

B.U47. potrafi monitorować skuteczność leczenia przeciwbólowego;

B.U48. potrafi prowadzić edukację pacjenta w zakresie samokontroli i samopielęgnacji w terapii bólu.

W zakresie kompetencji społecznych:

K.S4. student jest gotów do rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań;

K.S5. student jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za zrealizowane świadczenia zdrowotne.

V. TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć: WYKŁAD		Liczba godzin
Semestr 3		
Wykl.1	Patofizjologia, definicja i klasyfikacja, diagnostyka bólu.	2
Wykl.2	Ból ostry i przewlekły. Ból nowotworowy.	2
Wykl.3	Ból pooperacyjny. Ból pourazowy.	2
Wykl.4	Ból neuropatyczny. Ból ischemiczny.	2
Wykl.5	Zespoły bólowe.	2
Wykl.6	Farmakoterapia bólu. Metody interwencyjne.	2
Wykl.7	Leczenie bólu u dzieci.	2
Wykl.8	Podsumowanie zajęć	1
Suma godzin		15
Forma zajęć: ĆWICZENIA KLINICZNE		Liczba godzin
Semestr 3		
Ćwicz. klin. 1	Diagnostyka bólu- skale oceny bólu, mapa bólu.	2
Ćwicz. klin.2	Zadania pielęgniarki w diagnostyce i terapii bólu- podstawowe grupy leków. Lekadiuwantowe.	2
Ćwicz. klin.3	Techniki analgezji, zasady prowadzenia analgezji w zależności od oceny nasilenia bólu oraz stanu pacjenta.	2
Ćwicz.klin. 4	Zadania pielęgniarki w terapii przeciwbólowej w wybranych grupach pacjentów.	2
Ćwicz. klin.5	Niekorzystne interakcje leków stosowanych w farmakoterapii – rola i zadania pielęgniarki	2
Ćwicz. klin.6	Rola i zadania pielęgniarki w edukacji pacjenta w bólu i jego rodziny.	2
Ćwicz. klin.7	Aspekty psychologiczne bólu. Niefarmakologiczne metody terapii bólu.	2
Ćwicz. klin.8	Podsumowanie zajęć	1
Suma godzin		15
VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Rzutnik multimedialny	
2	Sprzęt audio-video	
3	Laptop	
4	Podręczniki	
VII. METODY DYDAKTYCZNE		
1	Wykład multimedialny	
2	Case study (stadium przypadków)	
3	Praca zbiorowa	
4	Praca własna	
5	Metody dramowe (inscenizacje),	
6	Burza mózgów	
7	Dyskusja dydaktyczna	
8	Praca z podręcznikiem	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1.	Odpowiedzi ustne z tematyki ćwiczeń	
P1.	Test końcowy	
IX OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie

	aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	
Wykłady	15
Ćwiczenia kliniczne	15
Seminaria	-
Zajęcia praktyczne	-
Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)	
Praktyka zawodowa	
Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji	10
Przygotowanie do zajęć	5
Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu	5
SUMA GODZIN	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU	2

X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

Literatura podstawowa:

1. Buse M., Kurowska K.: Opieka nad pacjentem w bólowej matni. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2012
2. Wordliczek J., Dobrogowski J.: Leczenie bólu, PZWL, Warszawa 2011
3. Wordliczek J., Krajnik M., Malec-Milewska M.: Chory na nowotwór kompendium leczenia bólu, Medical Education 2016,

Literatura uzupełniająca:

Malec-Milewska M., Woroń J.: Kompendium leczenia bólu., Medica I Education Wydawnictwo Warszawa 2017

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
B.W4, B.W44	C1	W1, W2, W3,W4, W5,W6, W7,W8, ĆW. KLIN.1, ĆW. KLIN.2	1,2,3,4	1,2,3,7,5	F1,P1
B.U45	C1	W1, W3,W6, W7, W8, ĆW. KLIN.1, ĆW. KLIN.2, ĆW. KLIN.3, ĆW. KLIN.4, ĆW. KLIN.5, Ć7, ĆW. KLIN.8	1,2,3,4	1,2,3,7,8,5	F1,P1
B.U46	C1	ĆW. KLIN. 6, ĆW. KLIN.7, ĆW. KLIN. 8	1,2,3,4	3,5,7	F1,P1
B.U47	C1	W6, W8, ĆW. KLIN.2, ĆW. KLIN.3, ĆW. KLIN.4, ĆW. KLIN.8	1,2,3,4	1,2,3,6	F1,P1
B.U48	C1	ĆW. KLIN.1, ĆW. KLIN.2, ĆW. KLIN.3, ĆW. KLIN.4, ĆW. KLIN.5, ĆW. KLIN.6, Ć7, ĆW. KLIN.8	1,2,3,4	2,3,7,8,5	F1,P1

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę w formie testu.

Student rozwiąże test wielokrotnego wyboru obejmujący zagadnienia teoretyczne z tematyki wykładów składający się z 50 pytań.

Skala ocen:

Bardzo dobry – 91% - 100%

Dobry plus – 86% - 90%

Dobry – 81% - 85%

Dostateczny plus – 76% - 80%

Dostateczny – 60% - 75%
Niedostateczny – poniżej 60%

Kryteria zaliczenia ćwiczeń klinicznych

- obecność na zajęciach
- aktywny udział w zajęciach
- testy / sprawdziany ustne z tematyki ćwiczeń sprawdzające przygotowanie do zajęć

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Zajęcia odbywają się w salach WNMiT budynek nr 3 oraz w wyznaczonych placówkach
Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.
Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT.

21.

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu/modułu:	OPIEKA I EDUKACJA TERAPEUTYCZNA W LECZENIU ŻYWIENIOWYM
Nazwa angielska:	Care and therapeutic education in nutrition treatment
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Tryb/Poziom studiów:	Stacjonarne/ Niestacjonarne/II-go stopnia –magisterskie
Profil studiów	praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Akademia Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	dr n. o zdr. Kamila Dobrosielska-Matusik
Status przedmiotu:	obowiązkowy

I. FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN W PLANIE NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
4	15	-	-	15	-	30	1+1
Razem						30	2

II. CEL PRZEDMIOTU:

C1 Wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności dotyczące zasad żywienia dietetycznego w wybranych chorobach oraz wdrażanie do realizacji edukacji i profilaktyki zdrowotnej w zakresie żywności i żywienia z wykorzystaniem wiedzy z zakresu edukacji żywieniowej.

III. WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Znajomość podstaw anatomii, fizjologii, biochemii, patologii, psychologii i pedagogiki, promocji zdrowia

IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

- B.W21. założenia i zasady tworzenia oraz ewaluacji programów zdrowotnych oraz metody edukacji terapeutycznej
- B.W22. zakres profilaktyki i prewencji chorób zakaźnych, chorób społecznych i chorób cywilizacyjnych
- B.W45. zasady współpracy z zespołem żywieniowym w planowaniu i realizacji metod, technik i rodzajów żywienia dojelitowego i pozajelitowego w ramach profilaktyki powikłań

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

- B.U4. dobierać i zlecać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne w zależności od potrzeb pacjenta
- B.U.14 przygotowywać materiały edukacyjne dla pacjenta i jego rodziny w ramach poradnictwa zdrowotnego
- B.U.15 wykorzystywać zasoby technologiczne dla potrzeb poradnictwa zdrowotnego
- B.U.22. dostosowywać do rozpoznanych potrzeb zdrowotnych dostępne programy promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej
- B.U.23 wdrażać programy promocji zdrowia dla pacjentów i ich rodzin
- B.U.24 stosować wybrane metody edukacji zdrowotnej
- B.U.25 prowadzić działania w zakresie profilaktyki i prewencji chorób zakaźnych, chorób społecznych i chorób cywilizacyjnych
- B.U49 wykorzystywać standaryzowane narzędzia w przeprowadzaniu oceny stanu odżywienia pacjenta
- B.U50 monitorować stan ogólny pacjenta w czasie leczenia żywieniowego

B.U51 prowadzić żywienie dojelitowe z wykorzystaniem różnych technik, w tym pompy perystaltycznej i żywienia pozajelitowego drogą żył centralnych i obwodowych

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K.S4 rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań.

V. TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć: wykłady		Liczba godzin
W.1	Podstawowe składniki odżywcze, zapotrzebowanie energetyczne dla dzieci i dorosłych oraz zasady racjonalnego żywienia.	2
W.2	Klasyfikacja i charakterystyka diet leczniczych, żywienie dietetyczne w wybranych chorobach dietozależnych oraz żywienie po zabiegach chirurgicznych dojelitowe i pozajelitowe.	3
W.3	Strategie promocji zdrowia, zasady tworzenia programów zdrowotnych oraz udział pielęgniarki w edukacji żywieniowej pacjentów.	2
W.4.	Profilaktyka i prewencja chorób zakaźnych, społecznych i cywilizacyjnych	1
W5.	Organizacja i aspekty prawne, leczenia żywieniowego. Rola zespołu żywieniowego w planowaniu metod, techniki i rodzajów żywienia do- i pozajelitowego.	2
W.6	Ocena stanu odżywienia, wskazania do leczenia żywieniowego, zapotrzebowanie na substancje odżywcze, konsekwencje niedożywienia	2
W.7	Rodzaje i zastosowanie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego.	2
W.8	Podsumowanie wiedzy	1
Suma godzin		15

Forma zajęć: ćwiczenia kliniczne		Liczba godzin
Ćw. kliniczne 1	Planowanie interwencji żywieniowej na przykładzie przypadku klinicznego - żywienie dojelitowe.	5
Ćw. kliniczne 2	Planowanie interwencji żywieniowej na przykładzie przypadku klinicznego - żywienie pozajelitowe.	5
Ćw. kliniczne 3	Edukacja pacjenta i jego rodziny w zakresie żywienia dojelitowego w warunkach domowych.	5
Suma godzin		15

VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE:

1	Rzutnik multimedialny, prezentacje multimedialne
2	Plansze, foliogramy, tablica
3	Filmy dydaktyczne
4	Dokumentacja pacjenta, poradni, oddziału

VII. METODY DYDAKTYCZNE

1	Wykład informacyjny
2	Wykład aktywizujący
3	Analiza dokumentacji medycznej
4	Dyskusja dydaktyczna
5	Metoda przypadków

VIII. SPOSOBY OCENY (F – FORMUJĄCA, P – PODSUMOWUJĄCA)

P1	Test uzupełnień sprawdzający opanowanie materiału z wykładów
P2	Test uzupełnień wyboru sprawdzający opanowanie materiału z ćwiczeń klinicznych

IX. OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA

Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności

Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	30
Przygotowanie do zajęć	20
SUMA GODZIN	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	2

X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

Literatura podstawowa:

1. Poniewierka E.: Dietetyka kliniczna, Wyd. UM, Wrocław 2016
2. Sobotka L., Allison S.: Podstawy żywienia klinicznego, PZWL, Warszawa 2008
3. Wytyczne ESPEN <https://polspen.pl/edukacja>

Literatura uzupełniająca:

1. Szajewska H., Horvath A.: Żywienie i leczenie żywieniowe dzieci i młodzieży, Medycyna Praktyczna Kraków 2017
2. Menebrocker C., Smolier Ch.: Żywienie w opiece nad osobami starszymi, Wyd. Urban & Partner, Wrocław 2018

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
B.W21	C1	W1-3	1-4	1-4	P1
B.W22	C1	W1,2, 4 Ćw. klin. 1,2,3	1-3	1-5	P1
B.W45	C1	W5,6,7 Ćw. klin. 2,3	1-3	1-5	P1
B.U4	C1	W1,2,5,6,7 Ćw. klin.1-3	1-3	3-5	P1
B.U14	C1	W1-4 Ćw. klin.1-3	1-4	3-5	P2
B.U15	C1	W1,2,3,5,6 Ćw. klin.1-3	1-4	3-5	P2
B.U22	C1	W3,4,5,6 Ćw. klin.1-3	1-4	3-5	P2
B.U23	C1	W3-7 Ćw. klin.1-3	1-4	3-5	P2
B.U24	C1	W3-7 Ćw. klin.1-3	1-4	3-5	P2
B.U25	C1	W2-7 Ćw. klin.3	1-4	3-5	P2
B.U49, 50, 51	C1	W2-7 Ćw. Klin. 1-3	1-4	3-5	P2

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Efekt	Zasady weryfikacji
B.W21	Zaliczenie na ocenę. Student rozwiąże test podsumowujący z zakresu wykładów. Test zamknięty: jednokrotnego wyboru. KRYTERIA OCENY TESTU bardzo dobry(5,0) - powyżej 91% poprawnych odpowiedzi dobry plus (4,5) - 81-90% poprawnych odpowiedzi dobry (4,0) - 71-80% poprawnych odpowiedzi dostateczny plus (3,5) - 66-70% poprawnych odpowiedzi dostateczny (3,0) - 60-65% poprawnych odpowiedzi
B.W22	
B.W45	

	niedostateczny (2,0)- poniżej 60% poprawnych odpowiedzi
B.U4	<u>Kryteria zaliczenia ćwiczeń klinicznych:</u>
B.U14	- przestrzeganie regulaminu ćwiczeń klinicznych
B.U15	- obowiązkowa 100% obecność na zajęciach
B.U22	zaliczenie tematyki ćwiczeń klinicznych Student rozwiąże test uzupełnień podsumowujący z zakresu ćwiczeń
B.U23	
B.U24	- zaliczenie umiejętności praktycznych przewidzianych programem nauczania
B.U25	- ocena kompetencji społecznych w czasie zajęć odbywa się na zasadzie obserwacji studenta przez nauczyciela akademickiego i zespół terapeutyczny, w/g kryterium oceny postawy studenta

XIII. DODATKOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) oraz miejsca odbywania się zajęć (sala/budynek)– zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT.
2. Informacja na temat konsultacji (godziny + miejsce) – informacja w tablicy informacyjnej i na stronie internetowej WNMiT.

Nazwa przedmiotu/modułu:	OPIEKA I EDUKACJA TERAPEUTYCZNA W TLENOTERAPII CIĄGŁEJ I WENTYLACJI MECHANICZNEJ
Nazwa angielska:	Health care and education in continuous oxygen therapy and mechanical ventilation
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Akademia Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	mgr Gredes-Juszczak Joanna
Status przedmiotu	Obowiązkowy

I. FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
2	15	-	-	15	-	30	2
Razem							

II. CEL PRZEDMIOTU

C 1 Opanowanie przez studenta wiedzy i umiejętności niezbędnych do sprawowania opieki pielęgniarskiej nad pacjentem poddanym tlenoterapii ciągłej i wentylacji mechanicznej.

III. WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza i umiejętności z podstaw pielęgniarstwa, pielęgniarstw specjalistycznych i psychologii w zakresie programu studiów I stopnia.

IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

B.W46 zasady stosowania nowoczesnych metod tlenoterapii, monitorowania stanu pacjenta leczonego tlenem i toksyczności tlenu;

B.W47 wskazania i zasady stosowania wentylacji mechanicznej inwazyjnej i nieinwazyjnej oraz możliwe powikłania jej zastosowania.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

B.U52. przygotowywać sprzęt i urządzenia do wdrożenia wentylacji mechanicznej inwazyjnej, w tym wykonywać test aparatu;

B.U53. obsługiwać respirator w trybie wentylacji nieinwazyjnej;

B.U54. przygotowywać i stosować sprzęt do prowadzenia wentylacji nieinwazyjnej;

B.U55. zapewniać pacjentowi wentylowanemu mechanicznie w sposób inwazyjny kompleksową opiekę pielęgniarską;

B.U56. komunikować się z pacjentem wentylowanym mechanicznie z wykorzystaniem alternatywnych metod komunikacji.

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K.S4. rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań.

V. TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć: WYKŁAD		Liczba godzin
Semestr 2		
Wykl.1	Fizjologia układu oddechowego.	2
Wykl.2	Patofizjologia zaburzeń w zakresie funkcjonowania układu oddechowego. Zaburzenia wymiany gazowej.	4
Wykl.3	Tlenoterapia.	2
Wykl.4	Wentylacja mechaniczna inwazyjna i nieinwazyjna wskazania.	2
Wykl.5	Techniki i tryby wentylacji.	2
Wykl.6	Metody oceny skuteczności wentylacji. Wskazania i metody zakończenia wentylacji mechanicznej.	2
Wykl.7	Podsumowanie zajęć.	1
Suma godzin		15
Forma zajęć: ĆWICZENIA KLINICZNE		Liczba godzin
Semestr 2		
Ćwicz. klin. 1	Pielęgnowanie pacjenta wentylowanego mechanicznie.	2
Ćwicz. klin. 2	Zapobieganie zakażeniom związanych z wentylacją mechaniczną.	2
Ćwicz. klin. 3	Profilaktyka powikłań związanych z tlenoterapią, wentylacją inwazyjną i nieinwazyjną.	2
Ćwicz. klin. 4	Specyfika prowadzenia wentylacji mechanicznej w środowisku domowym pacjenta – rola i zadania pielęgniarki.	2
Ćwicz. klin. 5	Zabiegi fizjoterapeutyczne rola i zadania pielęgniarki. Edukacja i wsparcie pacjenta i rodzin pacjenta wentylowanego mechanicznie w warunkach domowych.	2
Ćwicz. klin. 6	Problemy pacjenta wentylowanego mechanicznie. Metody komunikacji z pacjentem.	2
Ćwicz. klin. 7	Proces pielęgnowania pacjenta poddanym tlenoterapii ciągłej i wentylacji mechanicznej.	2
Ćwicz. klin. 8	Podsumowanie zajęć.	1
Suma godzin		15
VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Rzutnik multimedialny	
2	Sprzęt audio-video	
3	Laptop	
4	Podręczniki	
VII. METODY DYDAKTYCZNE		
1	Wykład multimedialny	
2	Stadium przypadków	
3	Praca zbiorowa	
4	Praca własna	
5	Metody dramowe (inscenizacje),	
6	Burza mózgów	
7	Dyskusja dydaktyczna	
8	Praca z podręcznikiem	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1.	Odpowiedzi ustne z tematyki ćwiczeń klinicznych	
P1.	Test końcowy	
IX. OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie

	aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	
Wykłady	15
Ćwiczenia kliniczne	15
Seminaria	-
Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)	
Praktyka zawodowa	
Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji	10
Przygotowanie do zajęć	5
Przygotowanie do zaliczenia	5
SUMA GODZIN	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU	2

X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

Literatura podstawowa

1. Gaszyński W. Intensywna terapia i medycyna ratunkowa: wybrane zagadnienia. PZWL Warszawa 2018
2. Dyk D., Gutysz-Wojnicka A., Pielęgniarstwo anestezyjologiczne i intensywnej opieki. PZWL Warszawa 2018

Literatura uzupełniająca:

1. Konturek S. : Fizjologia człowieka: podręcznik dla studentów medycyny. . Elsevier Urban&Partner Wrocław 2016

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
B.W46	C1	W1, W2, W3, W7, Ćw. klin.1 - Ćw.klin. 8	1-4	1-8	F1, P1
B.W47	C1	W4,W5,W6,W7, Ćw. klin.1 - Ćw.klin. 8	1-4	1-8	F1, P1
B.U52	C1	Ćw. klin.1 - Ćw.klin. 8	1-4	2-8	F1, P1
B.U53	C1	Ćw. klin.1 - Ćw.klin. 8	1-4	2-8	F1, P1
B.U54	C1	Ćw. klin.1 - Ćw.klin. 8	1-4	2-8	F1, P1
B.U55	C1	Ćw. klin.1 - Ćw.klin. 8	1-4	2-8	F1, P1
B.U56	C1	Ćw. klin.1 - Ćw.klin. 8	1-4	2-8	F1, P1

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę w formie testu.

Student rozwiąże test wielokrotnego wyboru obejmujący zagadnienia teoretyczne z tematyki wykładów składający się z 50 pytań.

Skala ocen:

Bardzo dobry – 91% - 100%

Dobry plus – 86% - 90%

Dobry – 81% - 85%

Dostateczny plus – 76% - 80%

Dostateczny – 60% - 75%

Niedostateczny – poniżej 60%

Kryteria zaliczenia ćwiczeń klinicznych:

- obowiązkowa 100% obecność na zajęciach, w przypadku nieobecności zajęcia praktyczne muszą być zrealizowane w innym terminie ustalonym z prowadzącym zajęcia,
- zaliczenie umiejętności praktycznych w „Dzienniczku umiejętności pielęgniarskich” przewidzianych programem nauczania.
- ocena kompetencji społecznych w czasie ćwiczeń klinicznych odbywa się na zasadzie obserwacji studenta przez nauczyciela akademickiego i zespół terapeutyczny.
- testy /sprawdziany ustne z tematyki ćwiczeń sprawdzające przygotowanie do zajęć

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Zajęcia odbywają się w salach WNMiT budynek nr 3 Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT.

Ćwiczenia kliniczne – WSKJ – oddział pulmonologiczny

23.**KARTA PRZEDMIOTU**

Nazwa przedmiotu/modułu:	OPIEKA I EDUKACJA TERAPEUTYCZNA W ZABURZENIACH UKŁADU NERWOWEGO
Nazwa angielska:	Care and therapeutic education in nervous system disorders
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Akademia Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	prof. dr hab. n. med. Małgorzata Sobieszkańska mgr Patrycja Zapora
Status przedmiotu	Obowiązkowy

I. Formy zajęć, liczba godzin z planu nauczania

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
3	5	-	-	10		15	1+1
Razem						15	2

II. CEL PRZEDMIOTU

C1 – Zapoznanie studenta z zagadnieniami dotyczącymi wiedzy oraz umiejętności w zakresie opieki i edukacji terapeutycznej w odniesieniu do chorych z zaburzeniami układu nerwowego.

III. WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza i umiejętności z zakresu przedmiotów objętych programem kształcenia studiów I stopnia z bloku Nauk Podstawowych (Anatomia, Fizjologia, Patologia), Nauk społecznych i humanistycznych (Psychologia), Nauk w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa (Podstawy pielęgniarstwa) i Nauk z zakresu opieki specjalistycznej (Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne).

IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ**W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:**

B.W52 –zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentem z zaburzeniami układu nerwowego, w tym chorobami degeneracyjnymi.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

B.U61 –sprawować zaawansowaną opiekę pielęgniarstwa nad pacjentem z zaburzeniami układu nerwowego, w tym z chorobami degeneracyjnymi.

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K.S1 –do dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych;
K.S2 – formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
K.S5– ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne.

V. TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć: WYKŁAD		Liczba godzin
---------------------	--	---------------

Semestr 4

Wykl.1	Wybrane schorzenia układu nerwowego, w tym choroby degeneracyjne – charakterystyka.	2
Wykl.2	Specyfika opieki pielęgniarskiej w zaburzeniach układu nerwowego z uwzględnieniem roli i zasad edukacji terapeutycznej.	3
Suma godzin		5

Forma zajęć: ĆWICZENIA KLINICZNE

Semestr 4

Forma zajęć: ĆWICZENIA KLINICZNE		Liczba godzin
Ćwicz. klin. 1	Wdrażanie standardów opieki pielęgniarskiej i procedur postępowania pielęgniarskiego oraz edukacji terapeutycznej wobec pacjentów z udarem mózgu, ich rodzin/opiekunów.	2
Ćwicz. klin. 2	Wdrażanie standardów opieki pielęgniarskiej i procedur postępowania pielęgniarskiego oraz edukacji terapeutycznej wobec pacjentów ze stwardnieniem rozsianym, ich rodzin/opiekunów.	2
Ćwicz. klin. 3	Wdrażanie standardów opieki pielęgniarskiej i procedur postępowania pielęgniarskiego oraz edukacji terapeutycznej wobec pacjentów w wieku starszym z chorobą Parkinsona, ich rodzin/opiekunów.	2
Ćwicz. klin. 4	Opieka i edukacja terapeutyczna wobec pacjenta z chorobą Alzheimera, jego rodziny i opiekunów.	2
Ćwicz. klin. 5	Opieka pielęgniarska w innych wybranych chorobach układu nerwowego. Edukacja terapeutyczna pacjentów ze schorzeniami neurologicznymi, grupy wsparcia.	2
Suma godzin		10

VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE

1	Prezentacje multimedialne
2	Opisy przypadków klinicznych (źródła: czasopisma, dokumentacja medyczna, praktyka własna)

VII. METODY DYDAKTYCZNE

1	Wykład informacyjny
2	Dyskusja dydaktyczna
3	Technika aktywizująca do wyboru
4	Analiza przypadku

VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)

F1.	Odpowiedzi ustne
F2.	Aktywność podczas zajęć (udział w dyskusji, przygotowanie prezentacji)
F3.	Analiza przypadku klinicznego/ opracowanie planu działania
P1.	Zaliczenie na ocenę – test.

IX. OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA

Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	
Wykłady	5
Ćwiczenia	-
Ćwiczenia kliniczne	10

Seminaria	-
Zajęcia praktyczne	-
Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)	
Praktyka zawodowa	
Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji	15
Przygotowanie do zajęć	10
Przygotowanie do zaliczenia	10
	SUMA GODZIN
	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU	
	2

X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

Literatura podstawowa:

1. Jaracz K. (red.): Pielęgniarstwo neurologiczne, Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2019
2. Wrońska I.: Edukacja zdrowotna w praktyce pielęgniarskiej, Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2014

Literatura uzupełniająca:

3. Sikorski W.: Komunikacja terapeutyczna. Relacja pozasłowna; Impuls 2019
4. Wachtel P.: Komunikacja terapeutyczna; Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2013

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
B.W 52	C1	W 1, W 2	1,2	1,2,3,4,	F1, 2, 3, P1
B.U61		Ćw.klin.1-5.			
K1, K2, K5		Ćw.klin.1-5			

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę w formie testu. Warunkiem dopuszczenia jest pozytywne zaliczenie ćwiczeń. Skala ocen:

Bardzo dobry – 100 – 91% poprawnych odpowiedzi (punktów)

Dobry plus – 90 – 81% punktów

Dobry – 80- 71% punktów

Dostateczny plus – 70- 61% punktów

Dostateczny – 60 - 50% punktów

Niedostateczny – 49% lub mniej punktów

Kryteria zaliczenia ćwiczeń klinicznych:

- obowiązkowa 100% obecność na zajęciach, w przypadku nieobecności zajęcia praktyczne muszą być zrealizowane w innym terminie ustalonym z prowadzącym zajęcia,
- zaliczenie umiejętności praktycznych w „Dzienniczku umiejętności pielęgniarskich" przewidzianych programem nauczania.
- ocena kompetencji społecznych w czasie ćwiczeń klinicznych odbywa się na zasadzie obserwacji studenta przez nauczyciela akademickiego i zespół terapeutyczny.
- testy /sprawdziany ustne z tematyki ćwiczeń sprawdzające przygotowanie do zajęć

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

- Zajęcia odbywają się w salach WNMiT budynek nr 3 oraz w WCSKJ w Jeleniej Górze oddział neurologiczny
- Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.
- Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

24.

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu/modułu:	OPIEKA I EDUKACJA TERAPEUTYCZNA PACJENTA W ZABURZENIACH ZDROWIA PSYCHICZNEGO
Nazwa angielska:	Care and therapeutic education in mental health disorders
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Tryb/Poziom studiów:	Stacjonarne/Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Akademia Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	lek med. Renata Ostrowska-Stopczyńska mgr Anna Jaczenia
Status przedmiotu:	obowiązkowy

I. FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
4	15	-	-	15	-	30	1+1
Razem						30	2

II. CEL PRZEDMIOTU

C1 Wyposażenie studenta w wiedzę umożliwiającą podjęcie opieki nad chorym psychicznie i jego rodziną zgodnie z przepisami prawnymi i standardami obowiązującymi w psychiatrii.

III. WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza i kompetencje z psychiatrii i pielęgniarstw psychiatrycznego.

IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

B.W50- zasady opieki pielęgniarzkiej nad pacjentem z zaburzeniami psychicznymi, w tym depresją i zaburzeniami lękowymi, oraz pacjentem uzależnionym;

B.W51- zakres pomocy i wsparcia w ramach świadczeń oferowanych osobom z problemami zdrowia psychicznego i ich rodzinom lub opiekunom.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

B.U57- oceniać potrzeby zdrowotne pacjenta z zaburzeniami psychicznymi, w tym depresją i zaburzeniami lękowymi, oraz pacjenta uzależnionego, a także planować interwencje zdrowotne;

B.U58- analizować i dostosowywać do potrzeb pacjenta dostępne programy promocji zdrowia psychicznego;

B.U59- rozpoznawać sytuację życiową pacjenta w celu zapobiegania jego izolacji społecznej;

B.U60- prowadzić psychoedukację pacjenta z zaburzeniami psychicznymi, w tym depresją i zaburzeniami lękowymi, oraz pacjenta uzależnionego i jego rodziny (opiekuna), a także stosować treningi umiejętności społecznych jako formę rehabilitacji psychiatrycznej.

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K.S5- ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne.

V. TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć: WYKŁADY

Liczbag

		Godzin
Semestr 4		
W 1.	Komunikowanie się z chorym psychicznie, jego rodziną, zespołem terapeutycznym i innymi pacjentami z oddziału.	3
W. 2	Psychoedukacja i rehabilitacja jako element postępowania leczniczo-pielęgniacyjnego w wybranych zaburzeniach psychicznych.	3
W. 3	Przepisy prawne dotyczące zdrowia psychicznego.	3
W. 4	Kierunki rozwoju promocji zdrowia psychicznego- zadania pielęgniarki.	3
W. 5	Udział pielęgniarki w leczeniu somatycznym chorych psychicznie.	3
Suma godzin		15
ĆWICZENIA KLINICZNE		
Ćw. klin. 1	Standard opieki nad chorym psychicznie w wybranej jednostce chorobowej.	5
Ćw.klin. 2	Poradnictwo dla pacjenta lub jego rodziny dotyczące postępowania z wybranymi jego problemem.	5
Ćw.klin. 3	Proces pielęgnowania pacjenta w wybranej jednostce chorobowej.	5
Suma godzin		15
Łącznaliczbagodzin		30
VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Podręczniki, plansze, wydruki badań	
2	filmy dydaktyczne, prezentacje multimedialne	
3	Studium przypadku	
4	Ćwiczenia teoretyczne	
VII. METODY DYDAKTYCZNE		
1	Podająca	
2	Eksponująca (film)	
3	Studium przypadku- proces pielęgnowania	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1.	Kolokwia pisemne	
F2	Ocena przeprowadzonej edukacji	
P1.	Test zamknięty wyboru	
IX. OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		30
Opracowanie projektu edukacji		10
Przygotowanie do zajęć		5
Przygotowanie do kolokwium końcowego		5
SUMA GODZIN		50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU		2
X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA		
Literatura podstawowa:		
1. Góra k. JaraczK, Rybakowski J,: Pielęgniarstwo psychiatryczne. PZWL, Warszawa 2012		
Literatura uzupełniająca:		
2. Wilczek-Różycka E. Komunikowanie się z chorym psychicznie. Wyd.PZWL, Warszawa 2019		
XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z		

CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metodydy daktyczne	Sposób oceny
BW.50	C1	W1 , W2, W3, W4 Ćw. klin1-3.	1,2,3,4	1,2,3	F1 F2, P1
BW51,B.U57	C1	W2, W3, Ćw. klin 2, Ćw. klin 3; .	1,2,3,4	1,2,3	F1,F2, P1
B.U58	C1,	W3 ,W4 , Ćw. klin 2	1,2,3,4	1,2,3	F1, F2, P1,
B.U59	C1	W1 ,W3 Ćw. klin 2, Ćw. klin 3.	1,2,3,4	1,2,3	F1, F2, P1,
B.U60	C1	W1,W3,CW Ćw. klin 3	1,2,3,4	1,2,3	F1, F2, P1,

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Zaliczenie na ocenę. Forma zaliczenia kolokwium końcowe : pytania zamknięte jedno lub wielokrotnego wyboru. Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie 60% pozytywnych odpowiedzi z kolokwium oraz zaliczanie na ocenę pozytywną wykładów i ćwiczeń – test pytania zamknięte.

Na zajęciach obowiązuje 100% obecność.

W przypadku nieobecności student ma obowiązek zaliczenia tematu w terminie uzgodnionym z wykładowcą.

Skala ocen

Bardzo dobry – 91% - 100%

Dobry plus – 86% - 90%

Dobry – 81% - 85%

Dostateczny plus – 76% - 80%

Dostateczny – 60% - 75%

Niedostateczny – poniżej 60%

Kryteria zaliczenia ćwiczeń klinicznych:

- obowiązkowa 100% obecność na zajęciach, w przypadku nieobecności zajęcia praktyczne muszą być zrealizowane w innym terminie ustalonym z prowadzącym zajęcia,
- zaliczenie umiejętności praktycznych w „Dzienniczku umiejętności pielęgniarskich" przewidzianych programem nauczania.
- ocena kompetencji społecznych w czasie ćwiczeń klinicznych odbywa się na zasadzie obserwacji studenta przez nauczyciela akademickiego i zespół terapeutyczny.
- testy /sprawdziany ustne z tematyki ćwiczeń sprawdzające przygotowanie do zajęć

XIII. DODATKOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Informacje na temat miejsca odbywania się zajęć – budynek nr 3
2. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT.
3. Informacja na temat konsultacji (godziny + miejsce) – informacja w tablicy informacyjnej i na stronie internetowej WNMiT.

25.**KARTA PRZEDMIOTU**

Nazwa przedmiotu/modułu:	PODSTAWY DIABETOLOGII
Nazwa angielska:	BASICS OF DIABETOLOGY
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/ Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Akademia Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	prof. dr hab. n. med. Rajmund Adamiec
Status przedmiotu	obowiązkowy

I. FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
1	30	-	-	-	-	30	2

II. CEL PRZEDMIOTU

C 1 – Wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności dotyczące etiologii, obrazu klinicznego, metod i zabiegów diagnostycznych, leczenia cukrzycy.

III. WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza z zakresu anatomii, fizjologii, chorób wewnętrznych.

IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ**W zakresie wiedzy zna i rozumie:**

B.W53- zna i rozumie epidemiologię, etiopatogenezę, obraz kliniczny i nowoczesne metody diagnostyczne i leczenie w cukrzycy.

V. TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć: WYKŁAD		Liczba godzin
Semestr 1		
Wykl.1	Definicja, etiopatogeneza, epidemiologia, obowiązujący podział i objawy cukrzycy	4
Wykl.2	Zagrożenia związane z zaburzeniami gospodarki węglowodanowej i diagnostyka tych zaburzeń. Przesłanki terapeutyczne w różnych typach cukrzycy. Kryteria wyrównania cukrzycy.	5
Wykl.3	Leczenie cukrzycy. Modyfikacja trybu życia (dieta, wysiłek fizyczny). Leki przeciwcukrzycowe stosowane w leczeniu cukrzycy.	3
Wykl.4	Leczenie cukrzycy. Podstawy insulinoterapii w cukrzycy typu 1 i cukrzycy typu 2. Pompy insulinowe i nowoczesne technologie monitorowania.	5
Wykl.5	Stany zagrożenia życia w diabetologii. Ostre stany hiperglikemiczne: kwasica ketonowa, stan hiperglikemiczno-hipermolalny - przyczyny, objawy kliniczne, diagnostyka i leczenie, z uwzględnieniem odmienności przebiegu klinicznego	8

	śpiączki u osób w podeszłym wieku. Różnicowanie śpiączki ketonowej i hiperosmolarnej. Śpiączka mleczanowa – przyczyny, objawy kliniczne, diagnostyka i leczenie.. Hipoglikemia – przyczyny, objawy kliniczne, zapobieganie i postępowanie.				
Wykl.6	Odległe powikłania cukrzycy o typie mikroangiopatii i makroangiopatii – patogeneza, podział, objawy kliniczne, zapobieganie, diagnostyka i leczenie. Neuropatia cukrzycowa. Zespół stopy cukrzycowej.	5			
Suma godzin		30			
VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE					
1	Rzutnik multimedialny, prezentacje multimedialne				
2	schematy i standardy postępowania w diabetologii				
3	Programy zdrowotne				
VII. METODY DYDAKTYCZNE					
1	Wykład informacyjny				
2	Dyskusja związana z wykładem				
VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)					
P1.	Test sprawdzający opanowanie materiału z wykładu				
IX OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA					
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności			
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)					
Wykłady		30			
Ćwiczenia Ćwiczenia kliniczne		-			
Seminaria		-			
Zajęcia praktyczne		-			
Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)					
Analiza literatury przedmiotu		10			
Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji		-			
Przygotowanie do zajęć		-			
Przygotowanie do zaliczenia		10			
SUMA GODZIN		50			
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU		2			
X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA					
Literatura podstawowa:					
1. Szczeklik A.: Interna Szczeklika. Wydawnictwo Medycyna Praktyczna – nowe wydanie					
Literatura uzupełniająca:					
1. Stanowisko Polskiego Towarzystwa Diabetologicznego: Zalecenia kliniczne dotyczące postępowania u chorych na cukrzycę. Aktualne wydanie					
XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI					
Efekty uczenia się	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny

B.W53	C1	W.1-W.6	1, 2, 3	1, 2	P1
XII ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ					
<p>Przedmiot kończy się <u>zaliczeniem na ocenę</u> w formie testu min 60% odpowiedzi pozytywnych. Student rozwiąże test jednokrotnego wyboru.</p> <p><u>Skala ocen:</u></p> <p>Bardzo dobry – 100 – 95% właściwych odpowiedzi (punktów)</p> <p>Dobry plus – 94 – 88% właściwych odpowiedzi (punktów)</p> <p>Dobry – 87- 78% właściwych odpowiedzi (punktów)</p> <p>Dostateczny plus – 77- 70% właściwych odpowiedzi (punktów)</p> <p>Dostateczny – 69 - 60% właściwych odpowiedzi (punktów)</p> <p>Niedostateczny – 59% lub mniej właściwych odpowiedzi (punktów)</p>					
XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE					
<p>Zajęcia odbywają się w salach WNMiT, budynek nr 3</p> <p>Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.</p> <p>Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT</p>					

26.1**KARTA PRZEDMIOTU**

Nazwa przedmiotu/modułu:	GERONTOLOGIA I ORGANIZACJA OPIEKI GERIATRYCZNEJ						
Nazwa angielska:	GERONTOLOGY AND ORGANIZATION OF GERIATRIC CARE						
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo						
Poziom studiów:	Stacjonarne/Niestacjonarne, II-go stopnia – magisterskie						
Profil studiów	Praktyczny						
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Akademia Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych						
Prowadzący przedmiot:	prof. dr hab. n med. Małgorzata Sobieszkańska						
Status przedmiotu	do wyboru						
I. FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN							
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka Zawodowa	Łącznie	ECTS
1	15	10	-	-	-	25	3
II CEL PRZEDMIOT							
<p>C1 – uaktualnienie, poszerzenie i utrwalenie wiedzy z zakresu gerontologii, kluczowych pojęć i mechanizmów prowadzących do zmian społeczno-demograficznych, starzenia się społeczeństw oraz konsekwencji indywidualnego i społecznego procesu starzenia się jednostki i społeczeństwa oraz organizacji opieki geriatrycznej.</p> <p>C2 – Student potrafił samodzielnie planować i realizować profesjonalną opiekę pielęgniarstwa wobec pacjenta geriatrycznego w różnych sytuacjach</p>							
III. WYMAGANIA WSTĘPNE W KATEGORIACH WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI:							
Znajomość na poziomie studiów pierwszego stopnia							
IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ							
<p>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie: B.W54- zna i rozumie istotę i zakres gerontologii, teorie i skutki starzenia się organizmu B.W55- zna i rozumie kierunki rozwoju gerontologii w Polsce i na świecie oraz role i zadania towarzystw i stowarzyszeń gerontologicznych W zakresie umiejętności potrafi: B.U62- identyfikować odrębności biologiczne, społeczne, kulturowe starzenia się organizmu B.U63 - wybierać działania gerontologiczne adekwatnie do stanu pacjenta W zakresie kompetencji społecznych jest gotów: KS.1. formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu</p>							
V. TREŚCI PROGRAMOWE							
Forma zajęć: wykład							Liczba godzin
Wykl.1	Gerontologia – geneza i przedmiot dyscypliny. Kierunki rozwoju gerontologii w Polsce i na świecie. Polskie Towarzystwo Gerontologiczne – zadania i cele organizacji						

Wykl.2	Charakterystyka procesu starzenia się w aspekcie bio-psycho-społeczno-ekonomicznym	
Wykl.3	Organizacja opieki geriatrycznej w Polsce i na świecie. Holistyczne podejście do opieki nad osobami w wieku podeszłym. Ekonomiczne konsekwencje geriatryzacji	
Wykl.4	Specyfika sytuacji zdrowotnej ludzi starych. Definiowanie zdrowia w starości; wiek czynnościowy (funkcjonalny) jako podstawowe kryterium oceny sytuacji zdrowotnej człowieka starego. Niepełnosprawność a starość – analiza wzajemnych relacji. Wiek starszy i wielochorobowość	
Suma godzin		15
Forma zajęć: ćwiczenia		Liczba godzin
Ćwicz. 1	Narzędzia i skale oceny geriatrycznej pacjentów w wieku podeszłym. Nowoczesne techniki zdalnego monitorowania stanu osób starszych. Profilaktyka w geriatricii i badania przesiewowe	2
Ćwicz. 2	Wielkie problemy geriatryczne: otępienie i depresja wieku podeszłego jako wyzwanie dla zdrowia publicznego, niesprawność funkcjonalna osób w podeszłym wieku, zaburzenia stanu, zaburzenia narządów zmysłów, zaburzenia zwieraczy (przyczyny, skala problemu, sytuacja pacjenta i jego opiekuna, kierunki i możliwości działań prewencyjnych oraz wsparcia w opiece)	2
Ćwicz. 3	Najczęstsze problemy rodzin sprawujących opiekę nad osobami cierpiącymi na zaburzenia otępienne. Analizy przypadków.	2
Ćwicz. 4	Założenia promocji zdrowia w okresie starości: między aktywnością a wycofaniem – w poszukiwaniu uwarunkowań pomyślnego starzenia się. Aktywność fizyczna i społeczna jako warunek pomyślnego starzenia się. Społeczna aktywność ludzi starych w Polsce – próba diagnozy w oparciu o stan badań. Analiza stanu wiedzy gerontologicznej wygenerowanej w światowych rejonach długowieczności.	2
Ćwicz. 5	Rehabilitacja geriatryczna i jej rola w geriatricii. Zasady komunikacji interpersonalnej w kontaktach z osobami starszymi, alternatywne formy komunikacji	2
Suma godzin		10
VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Rzutnik multimedialny, prezentacje multimedialne	
2	Plansze, karty oceny geriatrycznej	
VII. METODY DYDAKTYCZNE		
1	Wykład informacyjny	
2	Metoda sytuacyjna	
3	Studium przypadku	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1	Studium przypadku	
F2	Odpowiedz ustna	
P1	Test wielokrotnego wyboru	
P2	Zadanie podsumowujące tematykę zajęć	
IX. OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		
Wykłady		10
Ćwiczenia		15
Ćwiczenia kliniczne		-
Seminaria		-
Zajęcia praktyczne		-

Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)	
Praktyka zawodowa	-
Studiowanie polecanej literatury	10
Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji	10
Przygotowanie do zajęć	20
Przygotowanie do zaliczenia	10
SUMA	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	3

X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

Literatura podstawowa:

Klaus Hager, Olaf Krause (red.); redakcja wydania polskiego Małgorzata Sobieszcańska Geriatria. Wrocław : Edra Urban & Partner, 2018.

Literatura uzupełniająca:

redakcja naukowa: Andrzej M. Fal, Izabela Witezak, Ewa Kuriata-Kościelniak, Opieka geriatryczna w Polsce. Warszawa : CeDeWu.pl, 2016

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
B.W54	C1	W1, 2,4	1	1, 2	P1
B.W55	C1	W1, 3	1	1,2	P1
B.U62	C2	Ćw. 1,2, 3	1,2	2, 3	F
B.U63	C2	Ćw. 2,3, 4	1,2	2, 3	F, P2
KS.1.	C1, C2	W, Ćw		1,2,3	F, P

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę w formie testu min 60% odpowiedzi pozytywnych.

Student rozwiąże test jednokrotnego wyboru.

Skala ocen:

Bardzo dobry – 100 – 95% właściwych odpowiedzi (punktów)

Dobry plus – 94 – 88% właściwych odpowiedzi (punktów)

Dobry – 87- 78% właściwych odpowiedzi (punktów)

Dostateczny plus – 77- 70% właściwych odpowiedzi (punktów)

Dostateczny – 69 - 60% właściwych odpowiedzi (punktów)

Niedostateczny – 59% lub mniej właściwych odpowiedzi (punktów)

Kryteria zaliczenia ćwiczeń:

- obecność na zajęciach 100%
- testy /sprawdziany ustne z tematyki ćwiczeń sprawdzające przygotowanie do zajęć
- opracowanie studium przypadku

XIII. DODATKOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Zajęcia odbywają się w sali dydaktycznej WNMiT bud. 3 zgodnie z zapisami w planie zajęć
Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.
Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

26.2.

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu/modułu:	Prewencja chorób sercowo-naczyniowych
Nazwa angielska:	Prevention of cardiovascular disease.
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/ Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Akademia Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	prof. dr hab. n. med. Małgorzata Sobieszcańska
Status przedmiotu	do wyboru

I. FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
1	15	10	-	-	-	25	3
Razem							

II. CEL PRZEDMIOTU

C1 - Zapoznanie z etiopatogenezą, patofizjologią i najważniejszymi czynnikami ryzyka rozwoju miażdżycy naczyń, z aktualnym stanem epidemiologicznym chorób układu krążenia w Polsce..
C2 - Zwiększenie świadomości studentów w zakresie znaczenia prozdrowotnego stylu życia, zwłaszcza aktywności fizycznej.
C3 – Nabycie wiedzy dotyczącej stosowania kompleksowych działań prewencyjnych i rehabilitacyjnych w odniesieniu do chorób sercowo-naczyniowych

III. WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Brak wymagań wstępnych.

IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

B.W56 - zna i rozumie związek między czynnikami zaburzającymi stan równowagi procesów biologicznych a zmianami fizjologicznymi i patofizjologicznymi

B.W57 - zna wskaźniki epidemiologiczne chorób układu krążenia i omawia skalę zagrożenia chorobami sercowo-naczyniowymi społeczeństwa, rozumie istotę choroby i zna symptomy chorobowe, sposoby rozpoznawania i leczenia chorób układu krążenia

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

B.U64 - udzielać porad prozdrowotnego stylu życia, planując postępowanie profilaktyczne

B.U65 - przeprowadzić i interpretować ocenę globalnego ryzyka sercowo-naczyniowego przy użyciu karty SCORE

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

KS5 - ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne

V. TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć: WYKŁAD		Liczba godzin
Semestr 1		
Wykl.1	Epidemiologia choroby sercowo-naczyniowej (CVD) w Polsce i na świecie. Charakterystyka, klasyfikacja i znaczenie czynników ryzyka CVD.	2
Wykl.2	Piramida prewencji CVD wg Benjamin i Smitha. Prewencja podstawowa,	2

	pierwotna i wtórna CVD	
Wykl.3	Odmienności chorób sercowo-naczyniowych i prewencja CVD u osób dorosłych w zależności od płci i wieku.	3
Wykl.4	Metody prewencji chorób sercowo-naczyniowych w tym zastosowanie telemedycyny i m-zdrowia	3
Suma godzin		10
Forma zajęć: ĆWICZENIA		Liczba godzin
Semestr 1		
Ćwicz. 1	Rozpoznawanie choroby niedokrwiennej serca za pomocą badania EKG umożliwiające diagnozowanie choroby niedokrwiennej serca na podstawie swoistych nieprawidłowości w zapisie badania elektrokardiograficznego (EKG) - spoczynkowego i wysiłkowego. MCSM	5
Ćwicz. 2	Aktualne obowiązujące rekomendacje amerykańskich, europejskich i polskich towarzystw w zakresie prewencji chorób sercowo-naczyniowych dotyczące redukcji czynników ryzyka: zmiany stylu życia oraz upowszechnianie prozdrowotnej aktywności fizycznej z podkreśleniem korzyści odnoszonych przez chorych w każdym wieku.	4
Ćwicz. 3	Prewencja chorób sercowo-naczyniowych wg Benjamina i Smitha - studium przypadku	6
Suma godzin		15
VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Rzutnik, prezentacje multimedialne	
2	Karty SCORE	
VII. METODY DYDAKTYCZNE		
1	Wykład informacyjny	
2	Dyskusja dydaktyczna	
3	Metoda przypadku	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – FORMUJĄCA, P – PODSUMOWUJĄCA)		
F1.	Studium przypadku	
F2.	Odpowiedz ustna	
P1.	Test wielokrotnego wyboru	
P2.	Zadanie podsumowujące tematykę zajęć	
IX. OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		
Wykłady		10
Ćwiczenia		15
Ćwiczenia kliniczne		-
Seminaria		-
Zajęcia praktyczne		-
Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)		
Praktyka zawodowa		-
Studiowanie polecanej literatury		10
Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji		10
Przygotowanie do zajęć		20
Przygotowanie do zaliczenia		10

SUMA	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	3

X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

Literatura podstawowa:

David Laflamme ; redakcja naukowa Paul Dorian ; redakcja naukowa wydania polskiego Grzegorz Opolski *Kardiologia* : kompendium ; tłumaczenie z języka angielskiego Michał Kowara. - Wyd. 1 - 8 dodruk. Warszawa : PZWL Wydawnictwo Lekarskie, 2021

Literatura uzupełniająca:

Wskazane artykuły z czasopism medycznych

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
B.W56	C1, C3	W 1,3	1	1, 2	P1
B.W57	C1, C3	W 1,2,3,4	1	1,2	P1
B.U64	C2, C3	Ćw. 1,2	1, 2	2, 3	F
B.U65	C1, C2, C3	Ćw.1,3	1, 2	2, 3	F, P2
K.S5	C1-C3	W, Ćw		1,2,3	F, P

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę w formie testu min 60% odpowiedzi pozytywnych.

Student rozwiąże test jednokrotnego wyboru.

Skala ocen:

Bardzo dobry – 100 – 95% właściwych odpowiedzi (punktów)

Dobry plus – 94 – 88% właściwych odpowiedzi (punktów)

Dobry – 87- 78% właściwych odpowiedzi (punktów)

Dostateczny plus – 77- 70% właściwych odpowiedzi (punktów)

Dostateczny – 69 - 60% właściwych odpowiedzi (punktów)

Niedostateczny – 59% lub mniej właściwych odpowiedzi (punktów)

Kryteria zaliczenia ćwiczeń:

- obecność na zajęciach 100%

- testy /sprawdziany ustne z tematyki ćwiczeń sprawdzające przygotowanie do zajęć

- opracowanie studium przypadku

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych WNMiT bud. 3 zgodnie z zapisami w planie zajęć

Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.

Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

27.**KARTA PRZEDMIOTU**

Nazwa przedmiotu/modułu:	PIELĘGNOWANIE PACJENTA W WARUNKACH LECZENIA UZDROWISKOWEGO
Nazwa angielska:	Nursing of a patient in spa conditions
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/Niestacjonarne, II-go stopnia magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Akademia Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	dr n med. Marzena Jaworska-Pełczyńska mgr Beata Dyrz
Status przedmiotu	obowiązkowy

I. FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
1	10	-	-	20	-	30	2

II. CEL PRZEDMIOTU

C1 – Przygotowanie pielęgniarki do sprawowania profesjonalnej opieki nad pacjentem leczonym w warunkach uzdrowiskowych.

C2 – Przedstawienie specyfiki metod leczniczych i pielęgnacyjnych stosowanych w lecznictwie uzdrowiskowym.

III. WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza i umiejętności z podstaw pielęgniarstw specjalistycznych w zakresie programu studiów I stopnia

IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

B.W58- zna podstawy prawne regulujące funkcjonowanie uzdrowiska. Zna zadania i kompetencje pielęgniarki oraz metody leczenia stosowane w lecznictwie uzdrowiskowym

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

B.U66- wdrażać zadania pielęgniarki w sprawowaniu opieki nad pacjentem w warunkach leczenia uzdrowiskowego w tym pacjentem niepełnosprawnym

B.U67- opisywać leczniczy wpływ warunków naturalnych na organizm człowieka oraz przygotowuje pacjentów do badań diagnostycznych i zabiegów stosowanych w lecznictwie uzdrowiskowym

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K.S4- rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań.

V. TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć: WYKŁAD	Liczba godzin
----------------------------	----------------------

Semestr 1		
Wykl.1	Podstawy prawne regulujące funkcjonowanie uzdrowisk i lecznictwo uzdrowiskowe	2
Wykl.2	Zadania i kompetencje pielęgniarki w sprawowaniu opieki nad pacjentem w warunkach leczenia uzdrowiskowego	2
Wykl.3	Sanatoryjne metody leczenia	3
Wykl.4	Badania diagnostyczne i zabiegi stosowane w lecznictwie uzdrowiskowym	3
Suma godzin		10
Forma zajęć: ĆWICZENIA KLINICZNE		Liczba godzin
Semestr 1		
Ćwicz. klin. 1	Struktura organizacyjna zakładu lecznictwa uzdrowiskowego.	2
Ćwicz. klin. 2	Zadania i zakres udzielanych świadczeń w poszczególnych formach lecznictwa uzdrowiskowego.	2
Ćwicz. klin. 3	Wpływ poszczególnych naturalnych czynników leczniczych na organizm człowieka.	2
Ćwicz. klin. 4	Metody lecznicze stosowane w lecznictwie uzdrowiskowym.	2
Ćwicz. klin. 5	Wskazania do wykonywania poszczególnych zabiegów.	2
Ćwicz. klin. 6	Badania diagnostyczne, zabiegi stosowane w uzdrowisku.	2
Ćwicz. klin. 7	Monitorowanie stanu pacjenta po wykonanych badaniach/zabiegach.	2
Ćwicz. klin. 8	Planowanie i realizowanie działań edukacyjnych.	2
Ćwicz. klin. 9	Zdrowy styl życia przy wykorzystaniu walorów leczniczych uzdrowiska.	2
Ćwicz. klin. 10	Uzdrowiskowy zespół terapeutyczny. Podnoszenie poziomu jakości opieki pielęgniarskiej.	2
Suma godzin		20
VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Rzutnik multimedialny, prezentacje multimedialne	
2	Plansze, tablice	
VII. METODY DYDAKTYCZNE		
1	wykład informacyjny	
2	wykład aktywizujący	
3	opis, objaśnienie i wyjaśnienie	
4	metoda sytuacyjna, ćwiczenia	
5	dyskusja dydaktyczna	
6	studium przypadków	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1	Aktywność podczas zajęć	
F2	Ukierunkowana obserwacja czynności wykonywanych przez studenta	
P1	Zaliczenie na ocenę. Test jednokrotnego wyboru	
IX. OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba

		godzin na zrealizowanie aktywności			
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)					
Wykłady					10
Ćwiczenia					-
Ćwiczenia kliniczne					20
Seminaria					-
Zajęcia praktyczne					-
Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)					
Praktyka zawodowa					-
Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji					10
Przygotowanie do zajęć					5
Przygotowanie do zaliczenia					5
				SUMA GODZIN	50
				SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU	2
X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA					
Literatura podstawowa:					
1. Wojciech Kasprzak, Agata Mańkowska Medycyna fizykalna w praktyce klinicznej . Warszawa : PZWL Wydawnictwo Lekarskie, 2020					
2. Wojciech Kasprzak, Agata Mańkowska Fizykoterapia, medycyna uzdrowskowa i SPA . - Wyd. 1 - 2 dodruk. Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2017					
Literatura uzupełniająca:					
1. Val Robertson [et al. ; tł. z jęz. ang.: Katarzyna Ciechanowska et al.]Fizykoterapia : aspekty kliniczne i biofizyczne . - Wyd. 1 pol. / red. Małgorzata Łukowicz. Wrocław : Edra Urban & Partner, 2017					
2. pod redakcją Ireny Ponikowskiej Encyklopedia balneologii i medycyny fizykalnej oraz bioklimatologii, balneochemii i geologii uzdrowskowej /. Warszawa ; Konstancin-Jeziorna : Wydawnictwo Aluna, 2015					
XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI					
Efekty uczenia się	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
B.W568	C1, C2	W1-W4	1	1-3	P1
B.U66		Ćw. klin 1 – Ćw.klin.10	2	3-6	F1, F2, P1
B.U67					
K.S4		Ćw. klin.1 – Ćw. klin.10			
XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ					
Przedmiot kończy się <u>zaliczeniem na ocenę</u> w formie testu min 60% odpowiedzi pozytywnych. Student rozwiąże test jednokrotnego wyboru.					
<u>Skala ocen:</u>					
Bardzo dobry – 100 – 95% właściwych odpowiedzi (punktów)					
Dobry plus – 94 – 88% właściwych odpowiedzi (punktów)					
Dobry – 87- 78% właściwych odpowiedzi (punktów)					
Dostateczny plus – 77- 70% właściwych odpowiedzi (punktów)					
Dostateczny – 69 - 60% właściwych odpowiedzi (punktów)					
Niedostateczny – 59% lub mniej właściwych odpowiedzi (punktów)					

Kryteria zaliczenia ćwiczeń klinicznych:

- przestrzeganie regulaminu ćwiczeń klinicznych
- obowiązkowa 100% obecność na zajęciach
- zaliczenie tematyki ćwiczeń klinicznych
- zaliczenie umiejętności praktycznych przewidzianych programem nauczania - ocena końcowa z ćwiczeń klinicznych

Na ocenę końcową składa się:

30% oceny wiedzy + 45% oceny umiejętności + 25% oceny procesu pielęgnowania

Ocena końcowa:

5,0 – 4,90 – bardzo dobry

4,89 – 4,50 – plus dobry

4,49 – 4,0 – dobry

3,99 – 3,50 plus dostateczny

3,49 – 3,0 – dostateczny

< 3,0 - niedostateczny

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Zajęcia odbywają się w salach WNMiT, budynek nr 3

Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach

Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

Ćwiczenia kliniczne odbywają się w placówkach leczenia uzdrowiskowego

28.**KARTA PRZEDMIOTU**

Nazwa przedmiotu/modułu:	DIAGNOSTYKA LABORATORYJNA W PIELEGNIARSTWIE
Nazwa angielska:	
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/Niestacjonarne, II-go stopnia magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Akademia Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	mgr Małgorzata Bogdan
Status przedmiotu	obowiązkowy

I. FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
2	10	10	-	-	-	20	2

II. CEL PRZEDMIOTU

C1 – Zapoznanie studentów z metodyką rutynowych i wybranych specjalistycznych badań laboratoryjnych.
 C2 – Przekazanie wytycznych dotyczących zasad pobierania materiału biologicznego do badań laboratoryjnych.
 C3 – Zapoznanie studentów z laboratoryjnymi algorytmami diagnostycznymi w rozpoznawaniu, różnicowaniu i monitorowaniu leczenia zaburzeń narządowych i układowych.

III. WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza i umiejętności z podstaw pielęgniarstw specjalistycznych w zakresie programu studiów I stopnia

IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

B.W59 - zna i rozumie podział procesu laboratoryjnego i miejsce współpracy pielęgniarki z diagnostą, zna podstawowe parametry w ocenie stanu zdrowia z zakresu hematologii, biochemii, koagulologii, infekcji, mikrobiologii i immunologii

B.W60 - zna i rozumie procedury właściwego rozpoznania jakości materiału biologicznego i jego charakterystyki pod względem przydatności do badań

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

B.U68 - potrafi definiować, wyjaśniać i omawiać interpretację wyników badań laboratoryjnych z zakresu hematologii, biochemii, koagulologii, infekcji, mikrobiologii i immunologii

B.U69 - potrafi wyjaśnić przyczyny niezgodności wyniku badania ze stanem klinicznym pacjenta

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K.S4- rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań.

V. TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć: WYKŁAD		Liczba godzin
Semestr 2		
Wykl. 1	Materiał biologiczny wykorzystywany do badań laboratoryjnych i przyczyny błędów przedlaboratoryjnych i laboratoryjnych i pozalaboratoryjne.	2
Wykl. 2	Procedury przedanalityczne w różnych rodzajach badań. Diagnostyka laboratoryjna zaburzeń gospodarki wodno-elektrolitowej, równowagi kwasowo-zasadowej, cukrzyca.	2
Wykl. 3	Laboratoryjna diagnostyka ostrych i przewlekłych stanów zapalnych. Białka osocza i markery nowotworowe.	2
Wykl. 4	Diagnostyka laboratoryjna i monitorowanie chorób wątroby i dróg żółciowych, chorób żołądka i dwunastnicy.	1
Wykl. 5	Diagnostyka laboratoryjna chorób układu krwiotwórczego.	1
Wykl. 6	Badania laboratoryjne płynu mózgowo-rdzeniowego i innych płynów z jam ciała.	1
Wykl. 7	Podsumowanie efektów wiedzy uzyskanych podczas kursu.	1
Suma godzin		10
Forma zajęć: ĆWICZENIA		Liczba godzin
Semestr 2		
Ćwicz. 1	Zasady pobierania materiału biologicznego do badań laboratoryjnych. przygotowanie pacjenta do pobierania materiału do badań laboratoryjnych.	2
Ćwicz. 2	Nowoczesna diagnostyka stanów krytycznych i wykorzystanie POCT do rutynowej opieki nad pacjentem.	2
Ćwicz. 3	Diagnostyka laboratoryjna zaburzeń miażdżycy i zaburzeń gospodarki lipidowej, zaburzenia endokrynologiczne.	2
Ćwicz. 4	Diagnostyka laboratoryjna chorób pasożytniczych.	1
Ćwicz. 5	Diagnostyka laboratoryjna i monitorowanie chorób nerek i dróg moczowych.	1
Ćwicz. 6	Interpretacja wyników morfologii krwi, badania moczu, badań biochemicznych, enzymatycznych – podsumowanie kursu.	2
Suma godzin		10
VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Rzutnik multimedialny,	
2	prezentacje multimedialne	
3	-	
VII. METODY DYDAKTYCZNE		
1	wykład z prezentacją multimedialną	
2	wykład problemowy	
3	praca w grupach	
4	rozwiązywanie zadań	
5	dyskusja dydaktyczna	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1	prezentacja multimedialna z wybranego tematu (podawanego na 1 zajęciach)	

P1	Interpretacja wyników badań laboratoryjnych (studium przypadku) - ćwiczenia				
P2	Testy jednokrotnego wyboru - wykład				
IX. OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA					
Forma aktywności					Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)					
Wykłady					10
Ćwiczenia					10
Ćwiczenia kliniczne					-
Seminaria					-
Zajęcia praktyczne					-
Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)					
Praktyka zawodowa					-
Studiowanie literatury					10
Przygotowanie do zajęć					10
Przygotowanie do zaliczenia					10
SUMA GODZIN					50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU					2
X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA					
Literatura podstawowa:					
1. Olga Ciepela Diagnostyka laboratoryjna w pielęgniarstwie i położnictwie. Wyd 1, PZWL 2021					
Literatura uzupełniająca:					
1. redakcja Aldona Dembińska-Kieć, Jerzy W. Naskalski, Bogdan Solnica Diagnostyka laboratoryjna z elementami biochemii klinicznej. Wyd. 4. Wrocław : Edra Urban & Partner, 2017					
XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI					
Efekty uczenia się	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
B.W59	C1, C2	W1-7	1,2	1,2	F, P
B.U60	C3	Ćw. 1-6		3,4,5	
B.U68					
B.U69					
K.S4	C1-C3				
XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ					
Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę w formie testu w semestrze 2.					
Zaliczenie wykładów:					
- zaliczenie testu podsumowującego tematykę wykładów, w skład którego wchodzi pytania: jednokrotnego wyboru, dopasowania oraz uzupełnień – test mieszany, aby uzyskać pozytywną ocenę z testu student powinien udzielić co najmniej 60% poprawnych odpowiedzi. Test obejmuje 30 pytań.					

Bardzo dobry – 94 – 100%
Dobry plus – 85 - 93%
Dobry – 76 - 84%
Dostateczny plus – 68 - 75%
Dostateczny – 60 - 67%
Niedostateczny – 0 - 59%

Kryteria zaliczenia ćwiczeń:

- obecność na zajęciach
- interpretacja wyników badań laboratoryjnych (studium przypadku)

Zaliczenie godzin bez udziału nauczyciela:

Praca własna stanowi pogłębienie zagadnień ujętych w efektach uczenia się przedmiotu.
Do zaliczenia wymagane jest przedstawienie opracowanego tematu w formie prezentacji multimedialnej (min 10, max 15 slajdów). Tematy prac aktualizowane są każdego roku akademickiego i podawane do wiadomości studentów na pierwszych zajęciach.

Kryteria oceny prezentacji:

L.p.	Elementy prezentacji	Liczba punktów
1.	Zgodność z tematem	0-3
2.	Poziom merytoryczna	0-3
3.	Język prezentacji (fachowa terminologia, poprawność językowa)	0-3
4.	Zwiężłość (krótkie zdania, równoważniki zdań, hasła)	0-3
5.	Uporządkowany i logiczny układ prezentacji	0-3
6.	Czytelność (wielkość czcionki, układ)	0-3
7.	Estetyka (kolor, grafika)	0-3
8.	Innowacyjność (praca przyciągająca uwagę, pomysłowa)	0-3

Bardzo dobry (5,0) – 22 - 24 pkt
Dobry plus (4,5) – 20 - 21 pkt
Dobry (4,0) – 17 - 19 pkt
Dostateczny plus (3,5) – 15-16 pkt
Dostateczny (3,0) – 12 -14 pkt
Niedostateczny (2,0) - poniżej 12 pkt

Punktacja:

- 3 pkt. - zadanie wykonane całkowicie poprawnie, zgodnie z wymaganiami
- 2 pkt. – zadanie wykonane z niewielkimi błędami
- 1pkt. – zadanie wykonane z błędami
- 0 pkt. – zadanie wykonane niezgodnie z wymaganiami

Jeśli z jakiegokolwiek elementu oceny student uzyska 0 punktów, otrzymuje ocenę niedostateczną i nie może uzyskać zaliczenia z zajęć.

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Zajęcia odbywają się w salach WNMiT, budynek nr 3
Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach
Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

29.1.

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu/modułu:	JĘZYK MIGOWY
Nazwa angielska:	Signlanguage
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne, II-go stopnia magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Akademia Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	mgr Teresa Gola
Status przedmiotu	do wyboru

I. FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
3	-	45	-	-	-	45	4

II. CEL PRZEDMIOTU

- C1 - Poznanie kultury społecznościowej osób Głuchych oraz Polskiego Języka Migowego
 C2 - Znajomość podstawowych metod komunikacji z osobami z uszkodzonym narządem słuchu, w tym: Polskiego Języka Migowego, Alfabetu palcowego języka migowego oraz Systemu Językowo-Migowego
 C3 - Znajomość elementarnych znaków języka migowego, pozwalających na komunikację z osobą głuchą
 C4 – Przeprowadzenie wywiadów dotyczących stanu chorego oraz przekazywanie niezbędnych wskazówek i zaleceń
 C5 - Umiejętność komunikowania się z osobą głuchą na poziomie podstawowym

III. WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

brak

IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

B.W57. wyjaśnia przyczyny zaburzeń słuchu i mowy w kontekście porozumiewania się i rozumie znaczenie wczesnego ich wykrywania

B.W58. rozróżnia sposoby i środki komunikowania się osób z uszkodzeniem słuchu

B.W59. zna zasady komunikacji z pacjentem niesłyszącym

B.W60. zna zasady porozumiewania się za pomocą znaków daktylograficznych, idieograficznych (statycznych i dynamicznych) w zakresie gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjenta

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

B.U65. nawiązuje kontakt z osobą słabo słyszącą i niesłyszącą

B.U66. posługuje się znakami języka migowego w opiece nad pacjentem głuchoniemym w celu przygotowania do świadomego uczestnictwa w procedurach medyczno-opiekuńczych

B.U67. posługuje się językiem migowym w zakresie terminologii sytuacyjnej: udzielanie pierwszej pomocy, przekazywanie informacji rodzinie

B.U68. porozumiewa się za pomocą języka migowego w sytuacjach codziennych i w sytuacjach związanych z chorobą
W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:
K.S4. rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań.

V. TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć: ĆWICZENIA		Liczba godzin
Semestr 3		
Ćwicz. 1	Wybrane zagadnienia rehabilitacji niesłyszących, wpływ głuchoty na mowę.	2
Ćwicz. 2	Prawidła przekazywania palcowego.	2
Ćwicz. 3	Przekazywanie i odbiór znaków daktylograficznych.	2
Ćwicz. 4	Przekazywanie i odbiór znaków określających liczby.	2
Ćwicz. 5	Łączenie poznanych znaków w zdaniach.	3
Ćwicz. 6	Poznanie znaków grzecznościowych i zastosowanie w zdaniach.	4
Ćwicz. 7, Ćwicz. 8, Ćwicz. 9	Poznanie znaków określających zawody, miejsca pracy oraz miejsca zamieszkania.	8
Ćwicz. 10, Ćwicz. 11, Ćwicz. 12	Poznanie znaków określających badania, sposobów leczenia i rehabilitacji oraz zastosowanie ich w zdaniach.	10
Ćwicz. 13, Ćwicz. 14	Zastosowanie znaków słownictwa podstawowego i specjalistycznego w kontakcie z osobą głuchą.	10
Ćwicz. 15	Podsumowanie wiedzy, umiejętności i kompetencji personalnych uzyskanych podczas kursu.	2
Suma godzin		45

VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE

1	Podręczniki, słownik języka migowego i teksty przedmiotowo-metodyczne
2	Prezentacje multimedialne, filmy, foliogramy. Rzutnik multimedialny, rzutnik pisma
3	Karty kalamburów, karty dialogów. Scenariusze scenek rodzajowych

VII. METODY DYDAKTYCZNE

1	Pogadanka
2	Ćwiczenia
3	Gry dydaktyczne

VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)

F1	Realizacja prostego scenariusza
F2	Indywidualne większe formy wypowiedzi w języku migowym
P1	Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę . Realizacja rozbudowanego scenariusza

IX. OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA

Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	

Wykłady	-
Ćwiczenia	45
Ćwiczenia kliniczne	-
Seminaria	-
Zajęcia praktyczne	-
Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)	
Praktyka zawodowa	-
Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji	-
Przygotowanie do zajęć	30
Przygotowanie do zaliczenia	25
	SUMA GODZIN
	100
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU	
4	

X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

Literatura podstawowa:

Szczepankowski B., Koncewicz I.: Język migowy w terapii, książka + płyta, WSP w Łodzi 2014

Szczepankowski B.: Język migowy pierwsza pomoc, Warszawa CEM 1996

Kosiba P., Grenda J.: Leksykon języka migowego, Silentium, Bogatynia 2011

Literatura uzupełniająca:

Szczepankowski B.: Język migany w szkole. Cz. I, Warszawa WSiP 2000

Szczepankowski B.: Język migowy w zakładzie pracy, Warszawa WSiP 1992

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
B.W57.	C1,C2	Ćw. 1, Ćw. 2, Ćw. 3, Ćw. 4, Ćw. 5, Ćw. 6, Ćw. 7, Ćw. 8, Ćw. 9, Ćw. 10, Ćw. 11, Ćw. 12, Ćw. 13, Ćw. 14	1, 2	1, 2, 3	F1
B.W58.	C2, C3, C4	Ćw. 1, Ćw. 2, Ćw. 3, Ćw. 4, Ćw. 5, Ćw. 6, Ćw. 7, Ćw. 8, Ćw.9, Ćw. 10, Ćw. 11, Ćw. 12, Ćw. 13, Ćw. 14	1,2	1, 2, 3	F1
B.W59.	C2, C3, C4	Ćw. 1, Ćw. 2, Ćw. 3, Ćw. 4, Ćw. 5, Ćw. 6, Ćw. 7, Ćw. 8, Ćw.9, Ćw. 10, Ćw. 11, Ćw. 12, Ćw. 13, Ćw. 14	1, 2	1, 2, 3	F1
B.W60.	C2, C3, C4	Ćw. 1, Ćw. 2, Ćw. 3, Ćw. 4, Ćw. 5, Ćw. 6, Ćw. 7, Ćw. 8, Ćw.9, Ćw. 10, Ćw. 11, Ćw. 12, Ćw. 13, Ćw. 14	1, 2	1, 2, 3	F1
B.U65.	C1, C2	Ćw. 2, Ćw. 4,	2, 3	2, 3	F2
B.U66.	C3, C4	Ćw. 3, Ćw. 4, Ćw. 5, Ćw. 6, Ćw. 7, Ćw. 8, Ćw. 9	2,3	2,3	F2, P1
B.U67.	C5	Ćw.7,8,9,10,11,12,13,14	1, 2, 3	1, 2, 3	F2
B.U68.		Ćw.7,8,9,10,11,12,13,14			

K.S4	C1-C5	Ćw.1-15		1,2,3	F, P
XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ					
<p>Ocena osiągnięcia założonych efektów w zakresie wiedzy i umiejętności: Karta oceny nr1 -zdania z kolejnych lekcji-załącznik 1 Karta oceny nr2-gra dydaktyczna -załącznik 2 Karta oceny nr3-dialogi-załącznik 3 Punktacja "Karty oceny": 23-22- bdb 21-20- db plus 19-18- db 17-16- dst plus 15-14- dst 13 i mniej ndst</p>					
XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE					
<p>W ramach przedmiotu przewiduje się zapraszanie gości, np. takich jak: tłumacza języka migowego lub osobę głuchą- celem sprawdzenia swojej wiedzy oraz zastosowania języka migowego w praktyce. Tematyka samokształcenia do uzgodnienia z prowadzącym. Zajęcia odbywają się w sali 102 WNMiT piętro I, budynek nr 3 Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT</p>					

29.2.**KARTA PRZEDMIOTU**

Nazwa przedmiotu/modułu:	JĘZYK MIGOWY ZAAWANSOWANY
Nazwa angielska:	Signlanguage - advancedlevel
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne, II-go stopnia magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Akademia Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	mgr Teresa Gola
Status przedmiotu	do wyboru

I. FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
3	-	45	-	-	-	45	4

II. CEL PRZEDMIOTU

C 1 – Przeprowadzenie wywiadów dotyczących stanu chorego oraz przekazywanie niezbędnych wskazówek i zaleceń
 C 2 - Zastosowanie zasad komunikowania się z chorym niesłyszącym

III. WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Umiejętności posługiwania się językiem migowym w zakresie podstawowym.

IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ**W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:**

B.W60. zna zasady porozumiewania się za pomocą znaków daktylograficznych, idieograficznych (statycznych i dynamicznych) w zakresie gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjenta

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

B.U67. posługuje się językiem migowym w zakresie terminologii sytuacyjnej: udzielanie pierwszej pomocy, przekazywanie informacji rodzinie

B.U68. porozumiewa się za pomocą języka migowego w sytuacjach codziennych i w sytuacjach związanych z chorobą

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K.S4. rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań.

V. TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć: ĆWICZENIA		Liczba godzin
Semestr 3		
Ćwicz. 1	Informacje dotyczące warunków zaliczenia. Wskazanie literatury. Zapoznanie z	3

	programem ćwiczeń, przypomnienie wiadomości dotyczących wpływu głuchoty na mowę.	
Ćwicz. 2	Poznanie nowych znaków określających zawody, miejsca pracy oraz miejsca zamieszkania i płynny ich przekaz.	6
Ćwicz. 3	Poznanie nowych znaków określających badania, sposobów leczenia i rehabilitacji oraz płynne zastosowanie ich w zdaniach.	14
Ćwicz. 4	Zastosowanie znaków słownictwa specjalistycznego w kontakcie z osobą głuchą.	20
Ćwicz. 5	Podsumowanie wiedzy, umiejętności i kompetencji personalnych uzyskanych podczas zajęć.	2
Suma godzin		45
VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Podręczniki, słownik języka migowego, prezentacje multimedialne, filmy, foliogramy	
2	Scenariusze scenek rodzajowych	
3	Karty kalamburów, karty dialogów	
VII. METODY DYDAKTYCZNE		
1	Pogadanka	
2	Ćwiczenia	
3	Gry dydaktyczne	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1	Realizacja prostego scenariusza	
F2	Decyzyjna gra dydaktyczna	
P1	Realizacja rozbudowanego scenariusza	
IX. OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		
Wykłady		-
Ćwiczenia		45
Ćwiczenia kliniczne		-
Seminaria		-
Zajęcia praktyczne		-
Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)		
Praktyka zawodowa		-
Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji		-
Przygotowanie do zajęć		30
Przygotowanie do zaliczenia		25
SUMA GODZIN		100
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU		4

X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

Literatura podstawowa:

Szczepankowski B., Koncewicz I.: Język migowy w terapii, książka + płyta, WSP w Łodzi 2014

Szczepankowski B.: Język migowy pierwsza pomoc, Warszawa CEM 1996

Kosiba P., Grenda J.: Leksykon języka migowego, Silentium Bogatynia 2011

Literatura uzupełniająca:

Szczepankowski B.: Język migany w szkole. Cz. I., Warszawa W S i P 2000

Szczepankowski B.: Język migowy w zakładzie pracy, Warszawa W S i P 1992

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
B.W60.	C1, C2	Ćw1, Ćw2	1	1	F1
B.U67.	C1, C2	Ćw2, Ćw3, Ćw4	1, 3	2, 3	F1, F2
B.U68.	C1, C2	Ćw2, Ćw3, Ćw4	1, 2	2, 3	F3
K.S4	C1, C2	Ćw.1-5		1,2,3	F,P

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Ocena osiągnięcia założonych efektów w zakresie wiedzy i umiejętności:

Karta oceny nr1-zdania z kolejnych lekcji-**załącznik 1**

Karta oceny nr2-gra dydaktyczna -**załącznik 2**

Karta oceny nr3-dialogi-**załącznik 3**

Punktacja "Karty oceny":

23-22- bdb

21-20- db plus

19-18- db

17-16- dst plus

15-14- dst

13 i mniej ndst

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

W ramach przedmiotu przewiduje się zapraszanie gości, np. takich jak: tłumacza języka migowego lub osobę głuchą- celem sprawdzenia swojej wiedzy oraz zastosowania języka migowego w praktyce.

Tematyka samokształcenia do uzgodnienia z prowadzącym

Zajęcia odbywają się w sali 102 WNMiT piętro I, budynek nr 3

Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.

Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

Nazwa przedmiotu/modułu:	BADANIA NAUKOWE W PIELEGNIASTWIE
Nazwa angielska:	Scientific research in nursing
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Tryb/Poziom studiów:	Stacjonarne/Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	dr n. med. Jolanta Pietras
Status przedmiotu:	obowiązkowy

I. FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka Zawodowa	Łącznie	ECTS
1	10	20	-	-	-	30	3
2	-	15	-	-	-	15	2
Razem	10	35	-	-	-	45	5

II. CEL PRZEDMIOTU

- C1 - Wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności z zakresu metodologii pracy naukowej;
 C2 – Wyposażenie studentów w umiejętności opracowania pracy naukowej, referatów i artykułów naukowych.

III. WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Znajomość zagadnień z podstaw pielęgniarstwa.

IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy zna i rozumie:

- C.W1 – kierunki, zakres i rodzaj badań naukowych w pielęgniarstwie
 C.W2 – reguły dobrych praktyk w badaniach naukowych
 C.W3 - metody i techniki badawcze stosowane w badaniach naukowych w pielęgniarstwie

W zakresie umiejętności potrafi:

- C.U1 – wskazywać kierunki i zakres badań naukowych w pielęgniarstwie
 C.U2 - zaplanować badanie naukowe i omówić jego cel oraz spodziewane wyniki
 C.U3 - przeprowadzić badanie naukowe, zaprezentować i zinterpretować jego wyniki oraz odnieść je do aktualnego stanu wiedzy

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

- K.S3 okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i solidarność zawodową.

V. TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć: wykłady – semestr 1		Liczba godzin
W.I.1	Rola, cele, wyzwania i znaczenie badań naukowych w pielęgniarstwie.	1
W.I.2	Rodzaje, specyfika, kierunki i zakres badań w pielęgniarstwie z uwzględnieniem zasad dobrych praktyk w badaniach naukowych.	2
W.I.3	Zródła dowodów naukowych w praktyce pielęgniarstwie.	2
W.I.4	Paradygmaty badań naukowych w pielęgniarstwie.	2
W.I.5	Najważniejsze metody i techniki badań naukowych stosowane w pielęgniarstwie wynikające z jego specyfiki.	2
W.I.6	Podsumowanie wiedzy, umiejętności i kompetencji personalnych uzyskanych podczas kursu. (P1)	1
Suma godzin		10
Forma zajęć: ćwiczenia semestr 1		Liczba godzin
Ćw.I.1	Badania ilościowe w pielęgniarstwie – rodzaje badań ilościowych (metody z uwzględnieniem stosowanych technik), zasady i etapy.	3
Ćw.I.2	Etap koncepcyjny – podstawowe kroki.	3
Ćw.I.3	Etap projektowania i planowania (organizacji badań).	3
Ćw.I.4	Etap empiryczny – prowadzenie badań (zbieranie danych).	3
Ćw.I.5	Etap analityczny – analiza zebranych danych.	3
Ćw.I.6	Etap rozpowszechniania - charakterystyka poszczególnych kroków.	3
Ćw.I.7	Podsumowanie wiedzy, umiejętności i kompetencji personalnych uzyskanych podczas kursu.	2
Suma godzin		20
Forma zajęć: ćwiczenia semestr 2		Liczba godzin
Ćw.II.1	Badania jakościowe i zasady prowadzenia badań jakościowych w pielęgniarstwie.	3
Ćw.II.2	Fazy badania jakościowego.	3
Ćw.II.3	Schemat projektu badania jakościowego.	3
Ćw.II.4	Przykłady badań.	3
Ćw.II.5	Podsumowanie wiedzy, umiejętności i kompetencji personalnych uzyskanych podczas kursu.	3
Suma godzin		15
VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Prezentacje multimedialne	
2	Teksty źródłowe	
3	Przykładowe prace magisterskie	
VII. METODY DYDAKTYCZNE		
1	Wykład klasyczny, konwersatoryjny	
2	Dyskusja	
3	Projekt	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1	Ocena aktywności	
F2	Uczestnictwo w dyskusji	
P1	Test jednokrotnego wyboru i uzupełnień	
P2	Sprawdzian praktyczny – artykuł naukowy	
P3	Przedstawienie pracy naukowej	
IX. OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie

	aktywności
Semestr 1	
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	30
Przygotowanie do zajęć: analiza literatury przedmiotu, przygotowanie narzędzi do pracy badawczej, przygotowanie wstępnego projektu pracy naukowej	45
SUMA	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU/SEMESTR	3
Semestr 2	
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	15
Przygotowanie do zajęć: analiza literatury przedmiotu, weryfikacja narzędzi do pracy badawczej, weryfikacja hipotez, przygotowanie całościowe pracy badawczej	35
SUMA	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU/SEMESTR	2
Suma godzin	125
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU/OGÓLEM	5

X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

Literatura podstawowa:

1. Uchmanowicz I.: Badania naukowe w pielęgniarstwie i położnictwie tom 1, tom 2, Wyd. Continuo, Wrocław 2014

Literatura uzupełniająca:

1. Lenartowicz H., Kózka M.: Metodologia badań w pielęgniarstwie, PZWL, Warszawa 2011

2. Zenderowski R.: Technika pisania prac magisterskich i licencjackich. CeDeWu, Warszawa 2018

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób ocen
C.W 1	C 1, C 2	W.I.1, W.I.2, W.I 5	1, 2, 3	1, 2	F1, F2,
C.W 2	C 1, C 2	W.I 2	1,2	1	F1, F 2
C.W 3	C 1, C 2	W.I 2, W.I 3, W.I 4, W.I 5	1, 2, 3	1, 3	F1, F2
C.U 1	C 1, C 2	W.I.2	1, 2	1, 2, 3,	F1, F2,
C.U 2	C 1, C 2	Ćw.I. 1 - 6 W.II od 1 - 4 Ćw. II 1 - 4	1, 2, 3	1, 2, 3,	F1, F2,
C.U 3	C 1, C 2	Ćw. I 1- 6 W.II 1 - 4	1, 2, 3	1, 2, 3,	F1, F2,
C.W 1, C.W 2, C.W 3	C 1, C 2	W. I 6	1, 2, 3	1, 2	P1
C.W 1, C.W 2, C.W 3, C.U 1, C.U 2, C.U 3,	C 1, C 2	Ćw. I 7	2,3	3	P2
C.W 1, C.W 2, C.W 3, C.U 1, C.U 2, C.U 3,	C 1, C 2	Ćw. II 5	2,3	3	P2
C.W 1, C.W 2, C.W 3, C.U 1, C.U 2, C.U 3,	C 1, C 2	W. II 5	1, 2, 3	1, 2	P1, P3

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Zaliczenie wykładów

Kurs kończy się zaliczeniem na ocenę.

Ocena formująca: frekwencja na zajęciach, ocena aktywności, uczestnictwo w dyskusji.

Ocena podsumowująca P1 – semestr 1: student rozwiąże test sprawdzający składający się z 30 pytań (zamkniętych i otwartych) obejmujący problematykę: znajomość zasad przygotowywania publikacji do pielęgniarstkich czasopism naukowych, cele, paradygmaty, strukturę pracy naukowej, zagadnienia prawne, zagadnienia opracowania danych statystycznych w ujęciu ilościowym i jakościowym. (Efekty: C.W1, C.W2, C.W3)

Ocena podsumowująca P1 – semestr 2: student rozwiąże test sprawdzający składający się z 30 pytań (zamkniętych i otwartych) obejmujący problematykę: zasady formułowania i rozwijania problemów badawczych oraz hipotez, cena problemów badawczych, hipotezy badawcze i ich funkcje w badaniu jakościowych i ilościowym, formułowanie i testowanie hipotez. (Efekty: C.W1, C.W2, C.W3)

Kryteria oceny:

Bardzo dobry – 30-28 punktów

Dobry plus – 27 punktów

Dobry – 26-22 punktów

Dostateczny plus – 21-19 punktów

Dostateczny – 18-16 punktów

Niedostateczny - 15 lub mniej punktów

Obowiązuje 100% obecność na zajęciach. Dopuszczalna jest 1 nieobecność usprawiedliwiona, którą student winien odrobić w ramach konsultacji z prowadzącym zajęcia.

Zaliczenie ĆWICZEŃ (semestr 1)

Kurs kończy się zaliczeniem na ocenę.

Ocena formująca: student scharakteryzuje etapy postępowania badawczego, opíše metody i techniki badań, określi zasady interpretowania danych empirycznych i wnioskowania, przedstawi podstawowe przepisy z zakresu prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej, uczestniczy w realizacji projektu badawczego, krytycznie analizuje publikowane wyniki badań naukowych, wykorzystuje wyniki badań naukowych w zapewnianiu wysokiej jakości opieki nad pacjentem, uczestniczy w kształceniu zawodowym studentów, analizuje i opracowuje raporty z badań naukowych (np. artykuły naukowe), postępuje zgodnie z zasadami etyki badań naukowych i ochrony własności intelektualnej, systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu, przestrzega praw pacjenta, przestrzega tajemnicy zawodowej, ocena aktywności – uczestnictwo w dyskusji, frekwencja na zajęciach. (Efekty: C.W1, C.W2, C.W3, C.U1, C.U2, C.U3)

Ocena podsumowująca: multimedialne przedstawienie schematu własnego projektu badawczego w ramach badań o charakterze ilościowym. (Efekty: C.W1, C.W2, C.W3, C.U1, C.U2, C.U3)

Kryteria oceny:

Obowiązuje 100% frekwencja na zajęciach, ewentualna 1 nieobecność usprawiedliwiona winna być odpracowana w ramach indywidualnych konsultacji z prowadzącym zajęcia.

Bardzo dobry – student wykaże się znakomitą wiedzą i umiejętnością w zakresie zasad pisania pracy naukowej, samodzielnie skonstruuje narzędzia badawcze i dokona interpretacji zebranych danych badawczych przestrzegając praw pacjenta i tajemnicy zawodowej.

Dobry plus - wykaże się bardzo dobrą wiedzą i umiejętnością w zakresie zasad pisania pracy naukowej, z niewielką pomocą skonstruuje narzędzia badawcze i dokona interpretacji zebranych danych badawczych przestrzegając praw pacjenta i tajemnicy zawodowej.

Dobry – wykaże się dobrą wiedzą i umiejętnością w zakresie zasad pisania pracy naukowej, z pomocą prowadzącego skonstruuje narzędzia badawcze i dokona interpretacji zebranych danych badawczych przestrzegając praw pacjenta i tajemnicy zawodowej.

Dostateczny plus - popełnia niewielkie błędy w zakresie konstruowania narzędzi badawczych, wymaga naprowadzenia w zakresie wnioskowania.

Dostateczny – wymaga znacznego ukierunkowania w zakresie umiejętności sporządzania własnego projektu badawczego o charakterze jakościowym, wykazuje niedostatki wiedzy teoretycznej, które jednak nie uniemożliwiają sporządzenia pracy o charakterze naukowym.

Niedostateczny – wykazuje znaczne niedostatki wiedzy teoretycznej, które mimo ukierunkowania uniemożliwiają sporządzenie własnego projektu badawczego. Nie przestrzega zasady 100% frekwencji na zajęciach dydaktycznych, nie bierze udziału w dyskusji.

Zaliczenie ćwiczeń (semestr 2)

Kurs kończy się zaliczeniem na ocenę.

Ocena formująca: student scharakteryzuje etapy postępowania badawczego, opíše metody i techniki badań, określi zasady interpretowania danych empirycznych i wnioskowania, przedstawi podstawowe przepisy z zakresu prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej, uczestniczy w realizacji projektu badawczego, krytycznie analizuje publikowane wyniki badań naukowych, wykorzystuje wyniki badań naukowych w zapewnianiu wysokiej jakości opieki nad pacjentem, uczestniczy w kształceniu zawodowym studentów, analizuje i opracowuje raporty z badań

naukowych (np. artykuły naukowe), postępuje zgodnie z zasadami etyki badań naukowych i ochrony własności intelektualnej, systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu, przestrzega praw pacjenta, przestrzega tajemnicy zawodowej, ocena aktywności – uczestnictwo w dyskusji, frekwencja na zajęciach. (Efekty: C.W1, C.W2, C.W3, C.U1, C.U2, C.U3)

Ocena podsumowująca: przedstawienie własnej pracy badawczej.
(Efekty: C.U1, C.U2, C.U3).

Kryteria oceny:

Obowiązuje 100% frekwencja na zajęciach, ewentualna 1 nieobecność usprawiedliwiona winna być odpracowana w ramach indywidualnych konsultacji z prowadzącym zajęcia.

Bardzo dobry – student wykaże się znakomitą wiedzą i umiejętnością w zakresie zasad pisania pracy naukowej, samodzielnie skonstruuje narzędzia badawcze i dokona interpretacji zebranych danych badawczych przestrzegając praw pacjenta i tajemnicy zawodowej w realizowanym projekcie – praca dyplomowa.

Dobry plus - wykaże się dobrą wiedzą i umiejętnością w zakresie zasad pisania pracy naukowej, z niewielką pomocą prowadzącego skonstruuje narzędzia badawcze i dokona interpretacji zebranych danych badawczych przestrzegając praw pacjenta i tajemnicy zawodowej w realizowanym projekcie – praca dyplomowa.

Dobry – wykaże się dobrą wiedzą i umiejętnością w zakresie zasad pisania pracy naukowej, z pomocą prowadzącego skonstruuje narzędzia badawcze i dokona interpretacji zebranych danych badawczych przestrzegając praw pacjenta i tajemnicy zawodowej w realizowanym projekcie – praca dyplomowa.

Dostateczny plus - popelnia niewielkie błędy w zakresie konstruowania narzędzi badawczych, wymaga naprowadzenia w zakresie wnioskowania. Przestrzega regulaminu pisania pracy dyplomowej oraz dostosowuje się do tempa pisania pracy nadanego przez prowadzącego.

Dostateczny – wymaga znacznego ukierunkowania w zakresie umiejętności sporządzania własnego projektu badawczego o charakterze jakościowym, wykazuje niedostatki wiedzy teoretycznej, które jednak nie uniemożliwiają sporządzenia pracy o charakterze naukowym. Przestrzega regulaminu pisania pracy dyplomowej, nie zawsze dostosowuje się do tempa pisania pracy nadanego przez prowadzącego.

Niedostateczny – wykazuje znaczne niedostatki wiedzy teoretycznej, które mimo ukierunkowania uniemożliwiają sporządzenie własnego projektu badawczego. Nie przestrzega zasady 100% frekwencji na zajęciach dydaktycznych, nie bierze udziału w dyskusji. Wykazuje problemy w przestrzeganiu regulaminu pisania pracy dyplomowej, nie dostosowuje się do tempa pisania pracy nadanego przez prowadzącego. Nie przestrzega zasady 100% frekwencji na zajęciach seminaryjnych.

XIII. DODATKOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Język wykładowy - polski
2. Przedmiot obowiązkowy

31.**KARTA PRZEDMIOTU**

Nazwa przedmiotu/modułu:	STATYSTYKA MEDYCZNA
Nazwa angielska:	Medical Statistics
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Akademia Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	
Status przedmiotu	Obowiązkowy

I. FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
2	10	20	-	-	-	30	2
Razem						30	2

II. CEL PRZEDMIOTU

C 1 –Zapoznanie z podstawową wiedzą o statystyce i jej roli w działalności badawczej; zagadnieniami ze statystycznymi metodami opisu, analizy i interpretacji danych ilościowych jak również metodami wyciągania wniosków statystycznych;
C 2 – Kształtowanie umiejętności korzystania z dostępnych technik obliczeniowych i narzędzi statystycznych niezbędnych przy statystycznym opracowywaniu wyników badań oraz w rozwiązywaniu problemów statystycznych z dziedziny nauk medycznych, w tym z arkusza kalkulacyjnego oraz interpretowania otrzymanych wyników.

III. WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Znajomość matematyki na poziomie szkoły średniej. Podstawowa znajomość arkusza kalkulacyjnego.

IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ**W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:**

C.W4- zasady przygotowywania baz danych do analiz statystycznych;

C.W5- narzędzia informatyczne, testy statystyczne i zasady opracowywania wyników badań naukowych.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

C.U4- przygotowywać bazę danych do obliczeń statystycznych;

C.U5- stosować testy parametryczne i nieparametryczne dla zmiennych zależnych i niezależnych.

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K.S5- ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne.

V. TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć: WYKŁAD		Liczba godzin
Semestr 2		
Wykl.1	Cele, treści, efekty kształcenia oraz warunki uzyskania zaliczenia. Statystyka w naukach medycznych. Podstawowe pojęcia w statystyce. Prezentacja materiału statystycznego i graficzna prezentacja danych statystycznych.	1
Wykl.2	Metody opisu statystycznego. Opis parametryczny i klasyfikacja parametrów	1

	statystycznych.	
Wykl.3	Miary średnie, miary rozproszenia i miary skośności.	2
Wykl.4	Metody <i>badania</i> współzależności cech. Parametryczne i nieparametryczne miary zależności. Pojęcie i rodzaje korelacji, wykresy korelacyjne. Współczynnik korelacji, współczynnik zależności.	2
Wykl.5	Testowanie hipotez: Pojęcia podstawowe. Hipotezy statystyczne i ich rodzaje. Weryfikacja hipotez parametrycznych. Poziom istotności i testy istotności. Procedury weryfikacji hipotez.	2
Wykl.6	Testowanie hipotez: weryfikacja hipotez nieparametrycznych, testy zgodności. Procedury weryfikacji hipotez.	1
Wykl.7	Test sprawdzający – wykorzystanie metod statystycznych w zagadnieniach medycznych.	1
Suma godzin		10
Forma zajęć: ĆWICZENIA		Liczba godzin
Semestr 2		
Ćwicz. 1	Gromadzenie materiału statystycznego i metody jego prezentacji.	2
Ćwicz. 2	Obliczanie wskaźników struktury, natężenia z wykorzystaniem arkusza kalkulacyjnego.	2
Ćwicz. 3	Obliczanie miar średnich przy wykorzystaniu arkusza kalkulacyjnego EXCEL, interpretacja wyników badań.	2
Ćwicz. 4	Obliczanie miar rozproszenia i skośności przy wykorzystaniu arkusza kalkulacyjnego EXCEL, prezentacja wyników badań.	2
Ćwicz. 5	Test sprawdzający – opis parametryczny w zagadnieniach medycznych.	2
Ćwicz. 5	Metody badania korelacji. Nieparametryczne miary zależności.	2
Ćwicz. 6	Metody badania korelacji. Parametryczne miary zależności.	2
Ćwicz. 7	Parametryczne testy istotności.	2
Ćwicz. 8	Testy nieparametryczne.	2
Ćwicz. 9	Sprawdzian końcowy: badanie zależności i testowanie hipotez w zagadnieniach medycznych.	2
Suma godzin		20
VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Rzutnik i prezentacje multimedialne, tablice	
2	Pokazy przykładów analiz statystycznych	
4	Komputery z oprogramowaniem statystycznym	
VII. METODY DYDAKTYCZNE		
1	Wykład z elementami dyskusji	
2	Dyskusja nad prezentowanymi przykładami	
3	Ćwiczenia praktyczne z wykorzystaniem komputerów	
4	Pokazy przykładowych rozwiązań zadań	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – FORMUJĄCA, P – PODSUMOWUJĄCA)		
F1	Aktywność w czasie zajęć	
P1	Test sprawdzający wiedzę (z wykładów i laboratorium) złożony z 2 – 3 zadań	
P2	Praktyczne umiejętności analizy danych i interpretacji wyników wykonanie określonych zadań na stanowisku komputerowym	
IX. OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		

Wykłady	10
Ćwiczenia	20
Seminaria	-
Zajęcia praktyczne	-
Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)	
Przygotowanie do prezentacji materiałów/danych statystycznych	15
Przygotowanie do zajęć	10
Przygotowanie do zaliczenia	5
SUMA GODZIN	60
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU	2

X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

Literatura podstawowa:

1. Aviva Petrie, Caroline Sabin; tł. Mroczko J.: Statystyka medyczna w zarysie, PZWL, Warszawa 2006
2. Stanisław A.: Przystępny kurs statystyki w oparciu o program STATISTICA PL na przykładach z medycyny, tom 1, StatSoft Polska, Kraków 2006

Literatura uzupełniająca:

3. Stanisław A.: Przystępny kurs statystyki w oparciu o program STATISTICA PL na przykładach z medycyny, tom 2 i 3, StatSoft Polska, Kraków 2007
4. Stanisław A.: Biostatystyka. Podręcznik dla studentów medycyny i lekarzy. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego 2005

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
C.W4.	C1	Wykł.1 Ćwicz.1	1	1, 2	P1, P2
C.W5.	C1, C2	Wykł. 2 – 6 Ćwicz. 2 - 9			P1, P2
C.U4.	C1, C2	Wykł. 2 – 4 Ćwicz. 2 - 6	1, 2, 3, 4	1, 2, 3, 4	F1, P1, P2
C.U5.	C1, C2	Wykł. 5 i 6, ćwic. 7 - 9	2, 3, 4	1, 2, 3, 4	F1, P1
K.S5	C1, C2	Ćwicz		1, 2, 3, 4	F,P

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Zaliczenie na ocenę. W celu pełnej orientacji studenta, co do stawianych mu wymagań oraz zakresu sprawdzania opanowanych przez niego wiadomości i umiejętności, na pierwszych zajęciach przedstawiane są przez prowadzącego zajęcia szczegółowe informacje precyzujące, jaką ocenę można otrzymać w zależności od stopnia opanowania danego efektu

Z uwagi na konieczność zaliczenia zarówno wykładów jak i laboratoriów „na ocenę” zostaną przeprowadzone dwa kolokwia składające się z 2 – 3 zadań, które zostaną ocenione według tradycyjnej skali ocen. Pozytywne zaliczenie przedmiotu wymaga uzyskania pozytywnych ocen zarówno z wykładów jak i laboratoriów.

Ocena	Procent maksymalnej liczby punktów
Niedostateczny	Poniżej 50
Dostateczny	51 - 60
Dostateczny plus	61 - 70
Dobry	71 - 80
Dobry plus	81 - 90
Bardzo dobry	91 - 100

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina/sala) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

32.**KARTA PRZEDMIOTU**

Nazwa przedmiotu/modułu:	INFORMACJA NAUKOWA
Nazwa angielska	RESEARCH INFORMATION
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/ Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Akademia Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	
Status przedmiotu	Obowiązkowy

I. FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
2	-	20	-	-	-	20	2

II. CEL PRZEDMIOTU

C 1 – Zaznajomienie studenta ze źródłami informacji naukowej.

C 2 – Przygotowanie studenta do samodzielnego korzystania ze specjalistycznej literatury naukowej krajowej i zagranicznej, naukowych baz danych oraz informacji międzynarodowych organizacji i stowarzyszeń pielęgniarzkich.

III. WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza z zakresu przedmiotu „Badania naukowe w pielęgniarstwie”.

IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ**W zakresie wiedzy:**

C.W 6 - zna źródła naukowej informacji medycznej;

C.W 7 - zna sposoby wyszukiwania informacji naukowej w bazach danych.

W zakresie umiejętności potrafi:

C.U 6 - korzystać ze specjalistycznej literatury naukowej krajowej i zagranicznej, naukowych baz danych oraz informacji i danych przekazywanych przez międzynarodowe organizacje i stowarzyszenia pielęgniarckie.

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K.S1- dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych.

V. TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć: Ćwiczenia		Liczba godzin
Semestr 2		
Ćw. 1	Źródła informacji naukowej. Hierarchia źródeł naukowych.	3
Ćw. 2	Czasopisma naukowe w pielęgniarstwie – krajowe i zagraniczne. Systemy oceny jakości czasopism (KBN, IC, IF). Wskaźniki oceny publikacji autora. Czasopisma naukowe, a zwykłe – różnice.	4
Ćw. 3	- Bazy danych w naukach medycznych i pielęgniarstwie (m.in. katalog Głównej	

	Biblioteki Lekarskiej, PubMed, Medline, Cochrane, Adisalert, Adisinsight, Nursing Reference Center, Cinahl with Full Text i in.). - Zasady dostępu i korzystania z baz piśmiennictwa naukowego. Ćwiczenia z użyciem komputera.	8
Ćw. 4	Wykorzystywanie wyników badań. Zasady etyczne w prowadzeniu, wykorzystywaniu i upowszechnianiu wyników badań.	2
Ćw. 5	Polskie i międzynarodowe stowarzyszenia i organizacje pielęgniarskie.	2
Ćw. 6	Podsumowanie materiału. Test (P1)	1
Suma godzin		20

VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE

1	Rzutnik multimedialny, prezentacje multimedialne
2	Komputer, Internet
3	Wybrane czasopisma

VII. METODY DYDAKTYCZNE

1	Wykład
2	Dyskusja dydaktyczna
3	Praca indywidualna i/lub praca w grupach

VIII. SPOSOBY OCENY (F – FORMUJĄCA, P – PODSUMOWUJĄCA)

F1	Aktywność, dyskusja
P1	Zaliczenie na ocenę. Test jednokrotnego wyboru i uzupełnień.

IX. OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA

Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	
Wykłady	-
Ćwiczenia	20
Przygotowanie do zajęć: analiza literatury przedmiotu, analiza czasopism, praca z komputerem (Internetem) przegląd baz danych.	40
SUMA GODZIN	60
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU	2

X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

Literatura podstawowa:

Dymmel A., Kotuła S.A. (red.): Czytelnicy – zasoby informacji i wiedzy. Tradycja i przemiany w czasach kultury cyfrowej; Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2017

Literatura uzupełniająca:

Kwerenda czasopism medycznych i pielęgniarskich.

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty uczenia	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
C.W 6	C 1, C 2	Ćw.1 – Ćw. 6	1, 2	1, 2	F1, P1
C.W 7	C 1, C 2	Ćw. 3	1, 2	1, 3	F1
C.U 6	C1, C 2	Ćw. 1, Ćw. 2, Ćw. 3, Ćw. 4, Ćw5	1, 2	1, 2, 3	F1

K.S1	C1, C 2	Ćwicz	1,2,3	F, P
XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ				
<p>W ramach zajęć studenci wykażą się aktywnością, dokonają przeglądu czasopism i samodzielnego przeglądu baz danych, a także będą brać czynny udział w dyskusji na tematy podane na zajęciach F1.</p> <p>Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę (w formie testu) P1.</p> <p>Student rozwiąże test <u>jednokrotnego</u> wyboru i uzupełnień obejmujący zagadnienia teoretyczne z przedmiotu INFORMACJA NAUKOWA składający się z 30 pytań.</p> <p><u>Skala ocen:</u></p> <p>Bardzo dobry – 30 – 28 punktów</p> <p>Dobry plus – 27 – 25 punktów</p> <p>Dobry – 24 – 22 punktów</p> <p>Dostateczny plus – 21 – 19 punktów</p> <p>Dostateczny - 18 – 16 punktów</p> <p>Niedostateczny – 15 lub mniej punktów</p>				
XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE				
<p>Zajęcia odbywają się w salach WNMiT, budynek nr 3</p> <p>Terminy konsultacji podawane są na stronie internetowej.</p> <p>Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT</p>				

33.

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu/modułu:	PRAKTYKA PIELEŃNIARSKA OPARTA NA DOWODACH NAUKOWYCH
Nazwa angielska:	Nursing practice based on scientific evidence
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Akademia Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	dr n. med. Jolanta Pietras
Status przedmiotu	Obowiązkowy

I. Formy zajęć, liczba godzin z planu nauczania

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
1	10	15	-	-	-	25	2
Razem						25	2

II. CEL PRZEDMIOTU

C 1 – Wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności posługiwania się literaturą naukową, interpretacji badań w naukach medycznych w zakresie podstawowym oraz skuteczne przygotowanie do samodzielnego pisanie referatów, artykułów, prac seminaryjnych i pracy dyplomowej.

III. WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Znajomość zagadnień z podstaw pielęgniarstwa.

IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

C.W8 – zasady praktyki opartej na dowodach naukowych w medycynie (*evidence based medicine*) i w pielęgniarstwie (*evidence based nursing practice*);

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

C.U 6 – korzystać ze specjalistycznej literatury naukowej krajowej i zagranicznej, naukowych baz danych oraz informacji i danych przekazywanych przez międzynarodowe organizacje i stowarzyszenia pielęgniarstwa.

C.U7 – przygotowywać rekomendacje w zakresie opieki pielęgniarstwa w oparciu o dowody naukowe.

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K.S1- do dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych.

K.S2- formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.

K.S4 – rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań.

K.S5 – ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne.

V. TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć: WYKŁAD		Liczba godzin
W. 1	Podstawowe pojęcia (EBM, EBP, EBNP, EBCP) – wyjaśnienie skrótów, charakterystyka i ich elementy składowe.	2

W. 2	Źródła dowodów naukowych w pielęgniarstwie (tradycja, autorytet, doświadczenie kliniczne- metody prób i błędów, intuicja, rozumowanie logiczne – indukcyjne – dedukcyjne, łączenie informacji, badania naukowe). Bazy danych w medycynie i pielęgniarstwie.	2
W. 3	Rodzaje badań naukowych w naukach medycznych (retrospektywne, prospektywne, obserwacyjne, interwencyjne [eksperymentalne]) i hierarchia (wiarygodność) źródeł naukowych (aktualne podręczniki zgodne z EBM i wytyczne towarzystw naukowych, metaanalizy badań z randomizacją i przeglądy systematyczne, badania z randomizacją, badania eksperymentalne z grupą kontrolną, przeglądy systematyczne, badania kohortowe, klinicznokontrolne, przekrojowe, opisy przypadków i opinie ekspertów).	3
W. 4	Etapy postępowania – 7 kroków skutecznej realizacji Praktyki Opartej na Dowodach Naukowych (Format PICO) .	2
W. 5	Podsumowanie wykładów.	1
Suma godzin		10
Forma zajęć: SEMINARIUM		Liczba godzin
Ćw. 1	Badania naukowe (uzasadnienie i argumenty za koniecznością ich prowadzenia). - Rola i kierunki badań w pielęgniarstwie.	3
Ćw. 2	Świadomość społeczna odnośnie badań pielęgniarstwa. Znaczenie replikacji badań pod kątem ustalania nowych wytycznych postępowania.	2
Ćw. 3	Formy zaangażowania pielęgniarek w badania naukowe – podstawowe role: konsumenci badań naukowych → funkcje pośrednie → producenci badań naukowych.	3
Ćw. 4	EBP/ EBNP – w praktyce (opracowanie postępowania w odniesieniu do wskazanego przypadku w oparciu o metodę 7 kroków i schemat PICO).	5
Ćw. 5	Podsumowanie ćwiczeń.	2
Suma godzin		15
VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Rzutnik multimedialny, prezentacje multimedialne	
2	Teksty źródłowe	
3	Opisy wybranych przypadków klinicznych	
VII. METODY DYDAKTYCZNE		
1	Wykład informacyjny	
2	Dyskusja	
3	Projekt/raport w zakresie EBP w oparciu o analizę wskazanego przypadku	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1	Ocena aktywności	
F2	Uczestnictwo w dyskusji	
P1	Odpowiedź ustna	
P2	Opracowanie i przedstawienie projektu/raportu w zakresie EBP w oparciu o analizę wskazanego przypadku	
IX. OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		25
Przygotowanie do projektu/raportu w zakresie EBP		10
Samokształcenie		15
SUMA GODZIN		50

X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA**Literatura podstawowa:**

1. Zarzycka D., Ślusarska B. (red. wyd. pol.): Podręcznik diagnoz pielęgniarskich: przewodnik planowania opieki opartej na dowodach naukowych; GC Media House, Warszawa 2011
2. Uchmanowicz I., Rosińczuk J.: Badania naukowe w pielęgniarstwie i położnictwie; tom 1, Wydawnictwo Continuo, Wrocław 2015
3. Uchmanowicz I., Rosińczuk J.: Badania naukowe w pielęgniarstwie i położnictwie; tom 2, Wydawnictwo Continuo, Wrocław 2016

Literatura uzupełniająca:

1. Uchmanowicz I., Rosińczuk J.: Badania naukowe w pielęgniarstwie i położnictwie; Wydawnictwo Continuo, Wrocław 2017, tom 3
2. Uchmanowicz I., Rosińczuk J.: Badania naukowe w pielęgniarstwie i położnictwie; Wydawnictwo Continuo, Wrocław 2018, tom 4

Kwerenda naukowych czasopism medycznych i pielęgniarskich.

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty kształcenia	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
C.W8	C1	W.1 - W.4 W.5	1, 2	1, 2	F1, F2 P1
C.U6	C1	W. 2, W. 3, Ćw. 3, Ćw. 4 W.5, Ćw. 5	1, 2	1, 2, 3	F1, F2 P1, P2
C.U7 KS 1, 2, 4, 5	C1 C1	Ćw.1 - Ćw. 4 Ćw. 5 Ćw.1 - Ćw. 5	1, 2, 3 1, 2, 3	1, 2, 3 1, 2, 3	F1, F2 P2 F1, F2 P1, P2

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ Zaliczenie wykładów i ćwiczeń

Kurs kończy się zaliczeniem na ocenę.

Wykłady – ocena formująca (F1, F2):

Ocena aktywności – uczestnictwo w dyskusji, frekwencja na zajęciach.

Ocena podsumowująca wykłady (P1): odpowiedź ustna z zakresu omawianej tematyki.

Student zna podstawowe pojęcia (EBM, EBP, EBNP, EBCP) - wyjaśni skróty, scharakteryzuje pojęcia i omówi ich elementy składowe. Przedstawi źródła dowodów naukowych w pielęgniarstwie. Wskaże bazy danych w medycynie i pielęgniarstwie. Omówi rodzaje badań naukowych w naukach medycznych oraz hierarchię źródeł naukowych. Zaprezentuje etapy EBP – 7 kroków skutecznej realizacji Praktyki Opartej na Dowodach Naukowych i Format PICO. Zna rolę oraz kierunki badań w pielęgniarstwie, a także znaczenie świadomości społecznej odnośnie badań pielęgniarskich. Zna znaczenie replikacji badań pod kątem ustalania nowych wytycznych postępowania. Omówi formy zaangażowania pielęgniarek w badania naukowe.

Ćwiczenia – ocena formująca (F1, F2):

Student wyszuka źródła dowodów naukowych adekwatnych do wskazanego przypadku oraz opracuje projekt/raport w oparciu o zasady EBP.

Rozumie znaczenie badań naukowych w zapewnianiu wysokiej jakości opieki nad pacjentem, uczestniczy w kształceniu zawodowym, analizie i opracowaniu raportów z badań naukowych (np. artykuły naukowe), postępuje zgodnie z zasadami etyki badań i ochrony własności intelektualnej, systematycznie wzbogaca wiedzę i kształtuje umiejętności, dąży do profesjonalizmu, przestrzegania praw pacjenta oraz tajemnicy zawodowej.

Ocena aktywności – uczestnictwo w dyskusji, frekwencja na zajęciach.

Ocena podsumowująca ćwiczenia (P2): przedstawienie własnego projektu/raportu w oparciu o zasady EBP.**Kryteria oceny**

Obowiązuje 100% frekwencja na zajęciach, ewentualna 1 nieobecność usprawiedliwiona winna być odpracowana w ramach indywidualnych konsultacji z prowadzącym zajęcia.

Bardzo dobry – wykaże się znakomitą wiedzą i umiejętnością w zakresie tematyki EBP, samodzielnie wyszuka adekwatne do wskazanego przypadku źródła dowodów naukowych i opracuje projekt/raport oparty o EBP. Bardzo często uczestniczy w dyskusji/wyraża własną opinię. Przestrzega 100% frekwencji na zajęciach.

Dobry plus - wykaże się bardzo dobrą wiedzą i umiejętnością w zakresie tematyki EBP, z niewielką pomocą prowadzącego wyszuka adekwatne do wskazanego przypadku źródła dowodów naukowych i opracuje projekt/raport oparty o EBP. Często uczestniczy w dyskusji. Przestrzega frekwencji na zajęciach.

Dobry – wykaże się dobrą wiedzą i umiejętnością w zakresie tematyki EBP, z pomocą prowadzącego wyszuka adekwatne do wskazanego przypadku źródła dowodów naukowych i opracuje projekt/raport oparty o EBP. Uczestniczy w dyskusji. Przestrzega frekwencji na zajęciach.

Dostateczny plus – posiada umiarkowaną wiedzę w zakresie prezentowanych zagadnień. Ma trudności w znalezieniu adekwatnych źródeł dowodów naukowych, popełnia niewielkie błędy w zakresie konstruowania projektu/raportu postępowania opartego o EBP. Wymaga naprowadzenia w zakresie wnioskowania. Umiarkowanie uczestniczy w dyskusji. Przestrzega frekwencji na zajęciach.

Dostateczny – wykazuje niedostatki wiedzy teoretycznej, które jednak nie uniemożliwiają zupełnie sporządzenia projektu/raportu opartego o EBP. Wymaga znacznego ukierunkowania w tym zakresie oraz znaczącej pomocy w wyszukaniu adekwatnych źródeł dowodów naukowych. Rzadko uczestniczy w dyskusji. Nie przestrzega 100% frekwencji na zajęciach.

Niedostateczny – wykazuje znaczne niedostatki wiedzy teoretycznej, które mimo ukierunkowania uniemożliwiają sporządzenie własnego projektu/raportu opartego o EBP, nie umie wyszukać adekwatnych źródeł dowodów naukowych. Nie przestrzega zasady frekwencji na zajęciach dydaktycznych, nie bierze udziału w dyskusji.

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Zajęcia teoretyczne odbywają się w salach WNMiT, budynek nr 3

Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.

Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

Nazwa przedmiotu/modułu:	PIELĘGNIARSTWO W PERSPEKTYWIE MIĘDZYNARODOWEJ						
Nazwa angielska:	Nursing in an international perspective						
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo						
Tryb/Poziom studiów:	Stacjonarne/Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie						
Profil studiów	praktyczny						
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Akademia Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych						
Prowadzący przedmiot:	dr n. med. Jolanta Pietras						
Status przedmiotu:	obowiązkowy						
I. FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN							
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka Zawodowa	Łącznie	ECTS
3	10	10	-	-	-	20	2
Razem	10	10	-	-	-	20	2
II. CEL PRZEDMIOTU							
C1 – Opanowanie przez studenta przepisów prawnych dotyczących zawodu pielęgniarki w Polsce, Europie i na świecie oraz poznanie systemów kształcenia zawodu pielęgniarki w Unii Europejskiej i wybranych krajach świata.							
III. WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI							
Wiedza, umiejętności i kompetencje z zakresu podstaw pielęgniarstwa, teorii pielęgniarstwa, zarządzania w pielęgniarstwie, dydaktyki medycznej.							
IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ							
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:							
C.W.9- systemy kształcenia przeddyplomowego i podyplomowego pielęgniarek w wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;							
C.W.10- procedurę uznawania kwalifikacji zawodowych pielęgniarek w Polsce i w państwach członkowskich Unii Europejskiej;							
C.W.11- systemy opieki pielęgniarstwiej oraz współczesne kierunki rozwoju opieki pielęgniarstwiej;							
C.W.12- zasady dostępu obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej do świadczeń zdrowotnych w świetle Unii Europejskiej;							
C.W.13- rolę i priorytety polityki zdrowotnej Światowej Organizacji Zdrowia oraz Komisji Europejskiej.							
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:							
C.U. 6- korzystać ze specjalistycznej literatury naukowej krajowej i zagranicznej, naukowych baz danych i informacji oraz danych przekazywanych przez międzynarodowe organizacje i stowarzyszenia pielęgniarstwiej.							
W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:							
K.S.1- dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych.							
V. TREŚCI PROGRAMOWE							
Forma zajęć: wykłady – semestr 3							Liczba godzin
W. 1	Rozwój pielęgniarstwa na przestrzeni wieków. Struktura i zasoby pielęgniarstwa europejskiego.						2

W. 2	Regulacje prawne dotyczące zawodu pielęgniarki w Polsce oraz krajach wspólnoty europejskiej (dyrektywy europejskie).	2
W. 3	Standardy kształcenia i kwalifikacji zawodowych pielęgniarek w Unii Europejskiej.	2
W. 4	Procedura uznawania kwalifikacji zawodowych pielęgniarek w Polsce i państwach członkowskich Unii Europejskiej.	2
W. 5	Systemy opieki pielęgniarskiej oraz współczesne kierunki rozwoju opieki pielęgniarskiej.	2
W. 6	Zasady dostępu obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej do świadczeń zdrowotnych w świetle prawa europejskiego.	2
W. 7	Rola i priorytety polityki zdrowotnej Światowej Organizacji Zdrowia oraz Komisji Europejskiej.	2
W. 8	Podsumowanie przedmiotu. Test (P1).	1
Suma godzin		15
Forma zajęć: ćwiczenia semestr 3		Liczba godzin
Ćw. 1	Międzynarodowa Klasyfikacja Praktyki Pielęgniarskiej.	2
Ćw. 2	Polskie i międzynarodowe stowarzyszenia i organizacje pielęgniarskie.	2
Ćw. 3	Kształcenie przed- i podyplomowe pielęgniarek w poszczególnych krajach Unii Europejskiej.	3
Ćw. 4	Stan pielęgniarstwa europejskiego na tle pielęgniarstwa światowego.	2
Ćw. 5	Pielęgniarstwo polskie na tle porównawczym Europy.	2
Ćw. 6	Role zawodowe pielęgniarek w krajach Europy Zachodniej a w Polsce.	2
Ćw. 7	Opieka pielęgniarska w różnych krajach i kulturach.	2
Suma godzin		15
VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Rzutnik multimedialny, prezentacje multimedialne	
2	Plansze, tablica	
VII. METODY DYDAKTYCZNE		
1	Wykład informacyjny, problemowy	
2	Praca z podręcznikiem, praca zbiorowa	
3	Dyskusja dydaktyczna	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – FORMUJĄCA, P – PODSUMOWUJĄCA)		
F1	Aktywność studenta- udział w dyskusji/odpowiedź ustna.	
F2	Przygotowanie raportu lub prezentacji multimedialnej.	
P	Student rozwiąże test wielokrotnego wyboru obejmujący zagadnienia teoretyczne z zakresu wykładów i ćwiczeń.	
IX. OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Semestr 3		
Godziny kontaktowe z nauczycielem (wykład, ćwiczenia)		20
Przygotowanie do zajęć: analiza literatury, przygotowanie raportu/projektu/ prezentacji lub dyskusji		10
Przygotowanie do zaliczenia		10
SUMA		50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU/SEMESTR		2
X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA		
Literatura podstawowa:		
1. Majda A., Zalewska- Puchała J., Ogórek- Tęcza B. (red.): Pielęgniarstwo transkulturowe. PZWL, Warszawa 2016.		
2. Zarzycka D., Ślusarska B. (red. wyd. pol.): Podręcznik diagnoz pielęgniarskich: przewodnik planowania		

opieki opartej na dowodach naukowych; GC Media House, Warszawa 2011

Literatura uzupełniająca:

1. Krajewska-Kułak E., Wrońska I., Kędziora-Kornatowska K.: Problemy wielokulturowości w medycynie; Wyd. PZWL, Warszawa 2017

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób ocen
C.W 9	C1	W 3, Ćw. 1, Ćw. 3, W8	1, 2	1, 2, 3	F1, F2, P
C.W 10	C1	W 1, W 2, W 4, W8	1, 2	1, 3	F1, P
C.W 11	C1	W 5, Ćw. 4, Ćw. 5, Ćw. 6, Ćw. 7, W8	1, 2	1, 2, 3	F1, F2, P
C.W 12	C1	W 6, W8	1, 2	1, 3	F1, P
C. W 13	C1	W 7, W8	1, 2	3	F1, P
C. U 6	C1	Ćw. 2, W8	1, 2	2, 3	F1, F2, P
K.S1	C1	W, Ćw.		1,2,3	F,p

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Zaliczenie wykładów i ćwiczeń:

Kurs kończy się zaliczeniem na ocenę.

Ocena formująca: frekwencja na zajęciach, aktywność- uczestnictwo w dyskusji, odpowiedź ustna. W ramach ćwiczeń przygotowuje prezentację multimedialną lub raport.

Ocena podsumowująca P: Student rozwiąże test wielokrotnego wyboru [1pyt. (wszystkie poprawne odpowiedzi) =1pkt.] z zakresu zagadnień przewidzianych programem składający się z 50 pytań.

Skala ocen:

Bardzo dobry – 50 – 46 punktów

Dobry plus – 45 – 40 punktów

Dobry – 39 - 35 punktów

Dostateczny plus – 34 - 30 punktów

Dostateczny - 29 – 25 punktów

Niedostateczny - 24 lub mniej punktów

Obowiązuje 100% obecność na zajęciach. Dopuszczalna jest 1 nieobecność usprawiedliwiona, którą student winien odrobić w ramach konsultacji z prowadzącym zajęcia.

XIII. DODATKOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Zajęcia odbywają się w salach WNMiT, budynek nr 3
2. Terminy konsultacji podawane są na stronie internetowej.
3. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

35.

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu/modułu:	SEMINARIUM DYPLOMOWE
Nazwa angielska:	Master's seminar
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Akademia Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	
Status przedmiotu	Obowiązkowy

I. FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
3	-	-	15	-	-	15	1
4	-	-	15	-	-	15	1
Razem	-	-	30	-	-	30	2

II. CEL PRZEDMIOTU

C 1 – Wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności posługiwania się literaturą naukową, interpretacji badań w naukach medycznych w zakresie podstawowym oraz skuteczne przygotowanie do samodzielnego pisania referatów, artykułów, prac seminaryjnych i pracy dyplomowej.

III. WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Znajomość zagadnień z podstaw pielęgniarstwa.

IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

C.W2 – reguły dobrych praktyk w badaniach naukowych;

C.W6 – źródła naukowej informacji medycznej;

C.W8 – zasady praktyki opartej na dowodach naukowych w medycynie (*evidence based medicine*) i w pielęgniarstwie (*evidence based nursing practice*);

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

C.U.2 – zaplanować badanie naukowe i omówić jego cel oraz spodziewane wyniki;

C.U.3 - przeprowadzić badanie naukowe, zaprezentować i zinterpretować jego wyniki oraz odnieść je do aktualnego stanu wiedzy;

C.U.6 – korzystać ze specjalistycznej literatury naukowej krajowej i zagranicznej, naukowych baz danych oraz informacji i danych przekazywanych przez międzynarodowe organizacje i stowarzyszenia pielęgniarstwa;

C.U.7 – przygotowywać rekomendacje w zakresie opieki pielęgniarstwa w oparciu o dowody naukowe.

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K.S.4 rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań;

K.S.5 ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne.

V. TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć: SEMINARIUM		Liczba godzin
Semestr 3		
S.I.1	Schematy wybranych publikacji medycznych: praca naukowo – badawcza, kliniczna, kazuistyczna – zasady pisania, metody i techniki badawcze, zasady wnioskowania.	4
S.I.2	Schematy wybranych publikacji medycznych: praca pogładowa, kompendium, skrypt, monografia, esej – zasady pisania, metody i techniki badawcze, zasady wnioskowania.	4
S.I.3	Konstruowanie narzędzi badawczych. Badania ankietowe, sondaż, metoda analizy indywidualnych przypadków, metoda monograficzna. Dane o respondencie.	4
S.I.4	Podsumowanie wiedzy, umiejętności i kompetencji personalnych uzyskanych podczas kursu.	3
Suma godzin		15
Forma zajęć: SEMINARIUM		Liczba godzin
Semestr 4		
S.II.1	Schemat pracy magisterskiej. Formułowanie celu pracy. Dobór technik badawczych.	4
S.II.2	Korzystanie z literatury fachowej. Dobór piśmiennictwa. Krytyczne czytanie literatury.	4
S.II.3	Planowanie projektu badawczego zgodnie z procedurą badawczą.	4
S.II.4	Podsumowanie wiedzy, umiejętności i kompetencji personalnych uzyskanych podczas kursu	3
Suma godzin		15
VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Rzutnik multimedialny, prezentacje multimedialne	
2	Teksty źródłowe	
VII. METODY DYDAKTYCZNE		
1	Wykład informacyjny	
2	Seminarium	
3	Dyskusja	
4	Projekt	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – FORMUJĄCA, P – PODSUMOWUJĄCA)		
F1	Ocena aktywności	
F2	Uczestnictwo w dyskusji	
P1	Projekt badawczy	
IX. OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		30
Przygotowanie projektu badawczego		30
SUMA GODZIN		60
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU		2
X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA		
Literatura podstawowa:		
1.	Uchmanowicz I., Badania naukowe w pielęgniarstwie i położnictwie tom 1, Wyd. Continuo, Wrocław 2014	
2.	Uchmanowicz I., Badania naukowe w pielęgniarstwie i położnictwie tom 2, Wyd. Continuo, Wrocław 2015	

Literatura uzupełniająca:

1. Zenderowski R.: Technika pisania prac magisterskich i licencjackich: dyplom: poradnik, Wyd. CeDeWu, Warszawa 2015
2. Watała C. i wsp.: Badania i publikacje w naukach biomedycznych Tom 1-2, Wyd. Alfa Medica Press, Bielsko-Biała 2011

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
C.W.2	C1	S.I.1.-S.I.4; SII.1-S.II.4	1,2	1,2,3,4	F1, F2
C.W.6	C1	S.I.1.-S.I.4; SII.1-S.II.4	1,2	1,2,3,4	F1, F2
C.W.8	C1	S.I.1.-S.I.4; SII.1-S.II.4	1,2	1,2,3,4	F1, F2
C.U.2	C1	S.I.1.-S.I.4; SII.1-S.II.4	1,2	1,2,3,4	P1
C.U.3	C1	S.I.1.-S.I.4; SII.1-S.II.4	1,2	1,2,3,4	P1
C.U.6	C1	S.I.1.-S.I.4; SII.1-S.II.4	1,2	1,2,3,4	P1
C.U.7	C1	S.I.1.-S.I.4; SII.1-S.II.4	1,2	1,2,3,4	P1
K.S4, K.S5	C1	SI, SII		1,2,3,4	F,P

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ**Zaliczenie seminariów** (semestr 6)

Kurs kończy się zaliczeniem na ocenę.

Ocena formująca: student scharakteryzuje etapy postępowania badawczego, opíše metody i techniki badań, określi zasady interpretowania danych empirycznych i wnioskowania, przedstawi podstawowe przepisy z zakresu prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej, uczestniczy w realizacji projektu badawczego, krytycznie analizuje publikowane wyniki badań naukowych, wykorzystuje wyniki badań naukowych w zapewnianiu wysokiej jakości opieki nad pacjentem, uczestniczy w kształceniu zawodowym studentów, analizuje i opracowuje raporty z badań naukowych (np. artykuły naukowe), postępuje zgodnie z zasadami etyki badań naukowych i ochrony własności intelektualnej, systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu, przestrzega praw pacjenta, przestrzega tajemnicy zawodowej, ocena aktywności – uczestnictwo w dyskusji, frekwencja na zajęciach.

Ocena podsumowująca: multimedialne przedstawienie własnego projektu badawczego.

Kryteria oceny:

Obowiązuje 100% frekwencja na zajęciach, ewentualna 1 nieobecność usprawiedliwiona winna być odpracowana w ramach indywidualnych konsultacji z prowadzącym zajęcia.

Bardzo dobry – wykaże się znakomitą wiedzą i umiejętnością w zakresie zasad pisania pracy naukowej, samodzielnie skonstruuje narzędzia badawcze i dokona interpretacji zebranych danych badawczych przestrzegając praw pacjenta i tajemnicy zawodowej w realizowanym projekcie – praca dyplomowa.

Dobry plus - wykaże się bardzo dobrą wiedzą i umiejętnością w zakresie zasad pisania pracy naukowej, z niewielką pomocą prowadzącego skonstruuje narzędzia badawcze i dokona interpretacji zebranych danych badawczych przestrzegając praw pacjenta i tajemnicy zawodowej w realizowanym projekcie – praca dyplomowa.

Dobry – wykaże się dobrą wiedzą i umiejętnością w zakresie zasad pisania pracy naukowej, z pomocą prowadzącego skonstruuje narzędzia badawcze i dokona interpretacji zebranych danych badawczych przestrzegając praw pacjenta i tajemnicy zawodowej w realizowanym projekcie – praca dyplomowa.

Dostateczny plus - popełnia niewielkie błędy w zakresie konstruowania narzędzi badawczych, wymaga naprowadzenia w zakresie wnioskowania. Przestrzega regulaminu pisania pracy dyplomowej oraz dostosowuje się do tempa pisania pracy nadanego przez prowadzącego.

Dostateczny – wymaga znacznego ukierunkowania w zakresie umiejętności sporządzania własnego projektu badawczego o charakterze jakościowym, wykazuje niedostatki wiedzy teoretycznej, które jednak nie uniemożliwiają sporządzenia pracy o

charakterze naukowym. Przestrzega regulaminu pisanie pracy dyplomowej, nie zawsze dostosowuje się do tempa pisanie pracy nadanego przez prowadzącego.

Niedostateczny – wykazuje znaczne niedostatki wiedzy teoretycznej, które mimo ukierunkowania uniemożliwiają sporządzenie własnego projektu badawczego. Nie przestrzega zasady 100% frekwencji na zajęciach dydaktycznych, nie bierze udziału w dyskusji. Wykazuje problemy w przestrzeganiu regulaminu pisanie pracy dyplomowej, nie dostosowuje się do tempa pisanie pracy nadanego przez prowadzącego. Nie przestrzega zasady 100% frekwencji na zajęciach seminaryjnych.

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Zajęcia teoretyczne odbywają się w salach WNMiT, budynek nr 3

Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.

Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

Nazwa przedmiotu/modułu:	EDUKACJA TERAPEUTYCZNA W CHOROBAH PRZEWLEKŁYCH						
Nazwa angielska:	Therapeutic Education in Chronic Diseases						
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo						
Tryb/Poziom studiów:	Stacjonarne/ Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie						
Profil studiów	praktyczny						
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Akademia Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych						
Prowadzący przedmiot:	Opiekun praktyki zawodowej						
Status przedmiotu:	obowiązkowy						
I. Formy zajęć, liczba godzin z planu nauczania							
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyki zawodowe	Łącznie	ECTS
4	-	-	-	-	40	40	2
II. CEL PRZEDMIOTU							
C1 Wykorzystanie w praktyce wiedzy i umiejętności dotyczących rozpoznawania sytuacji zdrowotnej i życiowej pacjentów przewlekle chorych							
C2 Zastosowanie w praktyce nowoczesnych metod prowadzenia edukacji pacjenta i jego rodziny / opiekuna/w przebiegu wybranych schorzeń przewlekłych							
III. WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI							
Wiedza i umiejętności z podstaw pielęgniarstwa, pielęgniarstw specjalistycznych i psychologii w zakresie programu studiów I stopnia. Wiedza i umiejętności z zakresu promocji zdrowia							
IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ							
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:							
B.W26 patomechanizm, objawy, diagnostykę i postępowanie pielęgniarskie w przewlekłej niewydolności oddechowej							
B.W27 technikę badania spirometrycznego							
B.W32 zasady i metody prowadzenia edukacji pacjenta, jego rodziny i opiekuna w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji w cukrzycy, astmie i przewlekłej obturacyjnej chorobie płuc;							
B.W35 zasady leczenia i opieki nad pacjentem z chorobą nowotworową, w tym terapii spersonalizowanej							
B.W36 zasady i sposoby pielęgnowania pacjenta po radioterapii i chemioterapii							
B.W37 metody rozpoznawania reakcji pacjenta na chorobę i leczenie onkologiczne;							
B.W39 nowoczesne metody terapii oraz rolę hiperbarii tlenowej i terapii podciśnieniowej w procesie leczenia najczęściej występujących ran przewlekłych, w szczególności owrzodzeń żylnych, owrzodzeń niedokrwiennych, odleżyn, odmrożeń, zespołu stopy cukrzycowej;							
B.W40 zasady doboru opatrunków w leczeniu ran przewlekłych							
B.W41 zasady przygotowania pacjenta i jego rodziny w zakresie profilaktyki występowania ran i ich powikłań							
B.W44 metody oceny bólu w różnych sytuacjach klinicznych i farmakologiczne oraz niefarmakologiczne metody jego leczenia;							
B.W45 zasady współpracy z zespołem żywieniowym w planowaniu i realizacji metod, technik oraz rodzajów żywienia dojelitowego i pozajelitowego w ramach profilaktyki powikłań;							

B.W46 zasady stosowania nowoczesnych metod tlenoterapii, monitorowania stanu pacjenta leczonego tlenem i toksyczności tlenu
B.W47 wskazania i zasady stosowania wentylacji mechanicznej inwazyjnej i nieinwazyjnej oraz możliwe powikłania jej zastosowania;
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:
B.U22 dostosowywać do rozpoznanych potrzeb zdrowotnych dostępne programy promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej
B.U24 stosować wybrane metody edukacji zdrowotnej
B.U34 wykorzystywać aktualną wiedzę w celu zapewnienia wysokiego poziomu edukacji terapeutycznej pacjentów chorych na cukrzycę, ich rodzin i opiekunów
B.U35 planować i koordynować opiekę nad pacjentem chorym na cukrzycę;
B.U36 motywować pacjenta chorego na cukrzycę do radzenia sobie z chorobą i do współpracy w procesie leczenia
B.U37 planować opiekę nad pacjentami z wybranymi chorobami nowotworowymi leczonymi systemowo
B.U38 stosować metody i środki łagodzące skutki uboczne chemioterapii i radioterapii
B.U39 rozpoznawać sytuację psychologiczną pacjenta i jego reakcje na chorobę oraz proces leczenia, a także udzielać mu wsparcia motywacyjno-edukacyjnego;
B.U40 oceniać i klasyfikować rany przewlekłe
B.U41 dobierać opatrunki z uwzględnieniem rodzaju i stanu rany
B.U42 przygotowywać pacjenta i jego rodzinę do profilaktyki, samokontroli i pielęgnacji rany
B.U45 oceniać natężenie bólu według skal z uwzględnieniem wieku pacjenta i jego stanu klinicznego
B.U46 dobierać i stosować metody leczenia farmakologicznego bólu oraz stosować metody niefarmakologicznego leczenia bólu w zależności od stanu klinicznego pacjenta;
B.U48 prowadzić edukację pacjenta w zakresie samokontroli i samopielęgnacji w terapii bólu
B.U49 wykorzystywać standaryzowane narzędzia w przeprowadzaniu oceny stanu odżywienia pacjenta
B.U50 monitorować stan ogólny pacjenta w czasie leczenia żywieniowego
B.U51 prowadzić żywienie dojelitowe z wykorzystaniem różnych technik, w tym pompy perystaltycznej i żywienia pozajelitowego drogą żył centralnych i obwodowych
B.U53 obsługiwać respirator w trybie wentylacji nieinwazyjnej
B.U54 przygotowywać i stosować sprzęt do prowadzenia wentylacji nieinwazyjnej;
B.U55 zapewniać pacjentowi wentylowanemu mechanicznie w sposób inwazyjny kompleksową opiekę pielęgniarską;
B.U56 komunikować się z pacjentem wentylowanym mechanicznie z wykorzystaniem alternatywnych metod komunikacji
W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:
K.S.1 dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych.

V. Treści programowe

Forma zajęć: PRAKTYKA ZAWODOWA		Liczba godzin
PZ.1	Diagnozowanie potrzeb osób z cukrzycą w zakresie edukacji zdrowotnej i planowania programu, z wykorzystaniem wiarygodnych źródeł informacji (programy autorskie lub wybór istniejących programów). Motywowanie pacjentów do troski o zdrowie do skutecznej i sprawnej samokontroli i samoopieki i wspierania ich w tych działaniach Dieta jako integralna część terapii. Planowanie diety.	10
PZ.2	Edukacja podopiecznych i ich rodzin w zakresie samoopieki i samo pielęgnacji; rozpoznawanie sytuacji niebezpiecznych dla pacjenta oraz stanów zagrożenia życia w przewlekłych schorzeniach układu oddechowego. Problemy edukacyjne pacjentów z POCHP i astmą oskrzelową. Domowe leczenie tlenem, inwazyjna i nieinwazyjna wentylacja mechaniczna, koncentratory tlenowe- obsługa, edukacja chorego i jego rodziny.	10
PZ.3	Diagnozowanie potrzeb pacjenta w różnych fazach choroby nowotworowej z uwzględnieniem wszystkich objawów i problemów chorego. Udział pielęgniarki w żywieniu osób w wieku podeszłym, farmakoterapii, dietoterapii i rehabilitacji pacjentów . Nawiązanie kontaktu terapeutycznego z pacjentem i jego otoczeniem. Ocena deficytu samoopieki pacjenta, planowanie działań pielęgnacyjno – opiekuńczych z uwzględnieniem zespołu terapeutycznego i rodziny. Obserwacja i leczenie bólu.	10

PZ.4	Edukacja zdrowotna w zakresie kompleksowej, specjalistycznej opieki nad chorymi z ranami przewlekłymi. Klasyfikacja i ocena odleżyn, profilaktyka, powikłania odleżyn; opieka nad pacjentem. Inne rodzaje ran: owrzodzenia kończyn dolnych, rany oparzeniowe, odmrożenia, rany pooperacyjne, rany urazowe, stopa cukrzycowa; opieka nad pacjentem. Metody leczenia ran przewlekłych; charakterystyka i zastosowanie specjalistycznych nowoczesnych opatrunków. Udział pielęgniarki w leczeniu ran przewlekłych.	10
Suma godzin		10
VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Dokumentacja placówki medycznej, programy zdrowotne	
2	Konspekt do zajęć	
VII. METODY DYDAKTYCZNE		
1	samodzielne dochodzenie do wiedzy	
2	analiza literatury	
3	projekt	
4	Studium przypadku	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1	Konspekt do przeprowadzenia zajęć w ramach promocji zdrowia	
F2	Przeprowadzenie edukacji zdrowotnej wobec pacjenta i jego rodziny	
P	ZALICZENIE NA OCENĘ	
IX. OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Praktyka zawodowa		40
Analiza przypadku		10
Przygotowanie konspektu do zajęć		10
SUMA GODZIN		60
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU		2
X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA		
Literatura podstawowa:		
Levy D. red. nauk. tł. Karnafel W. Praktyczna opieka diabetologiczna. PZWL Warszawa 2013		
G. Currie red. wyd. pol. Anna Brzecka: ABC przewlekłej obturacyjnej choroby płuc. Wyd. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2013		
Wordliczek J., Dobrogowski J.: Leczenie bólu, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2011.		
Rosińczuk J., Uchmanowicz I.: Odleżyny – profilaktyka i leczenie, Wyd. Continuo, Wrocław 2014		
Szewczyk M. T., Jawień A.: Leczenie ran przewlekłych, Wyd. PZWL, Warszawa 2012		
Literatura uzupełniająca:		
Brodawko B., Mosiewicz J., Czepło C.: Przewlekłe powikłania cukrzycy i świadomość osób z cukrzycą odnosząca się do problemów ich choroby. Medycyna Metaboliczna. 2005, 2, 90-94.		
Kiwerski J.: Praktyka i teoria promocji zdrowia, Wyd. CeDeWu, Warszawa 2011		
Walden-Gałuszko K.: Psychoonkologia w praktyce klinicznej, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2011		
Nguyen Tom C., Abilez Oscar J.: Opieka nad pacjentem leczonym chirurgicznie, Wyd. Edra Urban& Partner 2013		
Walewska E., Ścisło L. (red.): Procedury pielęgniarskie w chirurgii, PZWL, Warszawa 2012		
XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI		

Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
B.W26	C1,C2	PZ	Dokumentacja placówki medycznej,programy zdrowotne, Konspekt do zajęć	1,2,3,4	F1, F2, P
B.W27					
B.W32					
B.W35					
B.W36					
B.W37					
B.W39					
B.W40					
B.W41					
B.W44					
B.W45					
B.W46					
B.W47					
B.U22					
B.U24					
B.U34					
B.U35					
B.U36					
B.U37	C1,C2	PZ	Dokumentacja placówki medycznej,programy zdrowotne, Konspekt do zajęć	1,2,3,4	F1,F2,P
B.U38					
B.U39					
B.U40					
B.U41					
B.U42					
B.U45					
B.U46					
B.U48					
B.U49					
B.U50					
B.U51					
B.U53					
B.U54					
B.U55					
B.U56					
K.S 1	C1,C2			1,2,3,4	F, P
Zasady weryfikacji					
Kryteria zaliczenia praktyki zawodowej:					
1. 100% obecność na zajęciach.					
2. Przestrzeganie regulaminu praktyk zawodowych.					
3. Zaliczenie umiejętności praktycznych w „Dzienniczku umiejętności pielęgniarskich” przewidzianych programem nauczania.					
4. Pozytywna ocena kompetencji społecznych w czasie praktyki zawodowej.					
5. Postawa studenta jest monitorowana przez opiekuna praktyki, pacjenta oraz zespół terapeutyczny					
XIII. DODATKOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE					

Informacje na temat miejsca odbywania się zajęć – oddziały szpitalne, hospicja
Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT
Informacja na temat konsultacji (godziny + miejsce) – informacja w tablicy informacyjnej i na stronie internetowej WNMiT
Na zajęciach obowiązuje „Regulamin praktyk”

38.**KARTA PRZEDMIOTU**

Nazwa przedmiotu/modułu:	OPIEKA ONKOLOGICZNA
Nazwa angielska:	ONCOLOGICAL CARE
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/ Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Akademia Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	Opiekun praktyki
Status przedmiotu	Obowiązkowy

I. FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
3	-	-	-	-	40	40	2

II. CEL PRZEDMIOTU

C 1 – Objęcie profesjonalną opieką pielęgniarską pacjenta z chorobą nowotworową i jego rodzinę.

C 2 – Wykazanie znaczenia oceny jakości życia pacjentów onkologicznych dla planowania opieki pielęgniarskiej oraz samoopieki.

III. WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Sprawne posługiwanie się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami z zakresu programu studiów I stopnia, w zakresie przedmiotów: patologia, psychologia, opieka paliatywna, edukacja zdrowotna.

IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ**W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:**

B.W36 zasady i sposoby pielęgnowania pacjenta po radioterapii i chemioterapii;

B.W37 metody rozpoznawania reakcji pacjenta na chorobę i leczenie onkologiczne;

B.W38 metody oceny ran przewlekłych i ich klasyfikację

B.W39 nowoczesne metody terapii oraz rolę hiperbarii tlenowej i terapii podciśnieniowej w procesie leczenia najczęściej występujących ran przewlekłych, w szczególności owrzodzeń żylnych, owrzodzeń niedokrwiennych, odleżyn, odmrożeń, zespołu stopy cukrzycowej;

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

B.U1 dobierać i przygotowywać zapis form recepturowych leków zawierających określone substancje czynne, na podstawie ukierunkowanej oceny stanu pacjenta;

B.U2 interpretować charakterystyki farmaceutyczne produktów leczniczych

B.U3 ordynować leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne oraz wystawiać na nie recepty lub zlecenia

B.U4 dobierać i zlecać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne w zależności od potrzeb pacjenta

B.U37 planować opiekę nad pacjentami z wybranymi chorobami nowotworowymi leczonymi systemowo

B.U38 stosować metody i środki łagodzące skutki uboczne chemioterapii i radioterapii

B.U39 rozpoznawać sytuację psychologiczną pacjenta i jego reakcje na chorobę oraz proces leczenia, a także udzielać mu wsparcia motywacyjno-edukacyjnego;

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K.S4 rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań.

V. TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć: Praktyka zawodowa		Liczba godzin
Semestr 3		
P.Z. 1	Charakterystyka wybranych chorób nowotworowych.	5
P.Z. 2	Rola pielęgniarki w opiece nad pacjentem w różnych etapach choroby – diagnoza, leczenie, wyzdrowienie, opieka terminalna, nawrót choroby.	10
P. Z. 3	Opieka nad pacjentem objętym leczeniem przeciwnowotworowym – leczenie systemowe, radioterapia.	10
P. Z. 4	Opieka nad pacjentem z założonym portem dożylnym.	5
P. Z. 5	Edukacja pacjenta i jego rodziny w zakresie radzenia sobie z chorobą i leczeniem. Udział osób wspierających i jakość życia pacjenta z chorobą nowotworową.	10
Suma godzin		40
VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Dokumentacja pacjenta	
2	Standardy opieki pacjenta	
3	Dokumentacja oddziału	
4	Sprzęt i aparatura stanowiąca wyposażenie oddziału	
VII. METODY DYDAKTYCZNE		
1	Pokaz, ćwiczenia	
2	Praca zbiorowa	
3	Studium przypadku	
4	Praca własna	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – FORMUJĄCA, P – PODSUMOWUJĄCA)		
F1.	Odpowiedzi ustne	
F2.	Ocena kompetencji społecznych	
P1.	Obserwacja czynności pielęgniarstwa wykonywanych przez studenta/organizacja, przestrzeganie procedur/ inicjatywa studenta	
IX. OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		
Wykłady		-
Ćwiczenia		-
Ćwiczenia kliniczne		-
Seminaria		-
Praktyka zawodowa		40
Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)		
Praktyka zawodowa		
Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji		10
Przygotowanie do zajęć		10
Przygotowanie do zaliczenia		-

SUMA GODZIN	60
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU	2

X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

Literatura podstawowa:

1. Koper A. (red.): Pielęgniarstwo onkologiczne, PZWL, Warszawa 2015
2. Jeziorski A.(red.): Onkologia – podręcznik dla pielęgniarek, PZWL, Warszawa 2015

Literatura uzupełniająca:

1. Deptała A. (red.): Onkologia w praktyce lekarza rodzinnego, AstericaMed, Gdańsk 2016
2. Łuczak M., Szadowska-Szlachetka Z., Ślusarska B.: Standardy i procedury w pielęgniarstwie onkologicznym, PZWL, Warszawa 2019
3. Walden – Gałuszko K. (red.):Psychoonkologia w praktyce klinicznej, PZWL, Warszawa 2015
4. Woźniewski M. (red.): Fizjoterapia w onkologii, PZWL, Warszawa 2012

Czasopisma:

Artykuły w czasopismach medycznych i pielęgniarstkich, np. Współczesna Onkologia, Problemy Pielęgniarstwa

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
B.W 36- B.W 37	C1, C2	P.Z.1 – P.Z.5	1 - 4	1 - 4	F1., F2., P1.
B.W 38- B.W 39	C1, C2	P.Z.2, P.Z.3, P.Z.5	1 - 4	1 - 4	
B.U1 – BU4	C1, C2	P.Z.2, P.Z.3	1 - 3	3 - 4	
B.U37	C1, C2	P.Z.3	1 - 4	1 - 4	
B.U38	C1, C2	P.Z.2 – P.Z.4	1 - 4	1 - 4	
B.U39	C1, C2	P.Z.2, P.Z.5	1 - 3	1 - 4	
K.S4	C1, C2	P.Z.1 – P.Z.5		1-4	

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Kryteria zaliczenia praktyki zawodowej:

1. 100% obecność na zajęciach.
2. Przestrzeganie regulaminu praktyk zawodowych.
3. Zaliczenie umiejętności praktycznych w „Dzienniczku umiejętności pielęgniarstkich" przewidzianych programem nauczania.
4. Pozytywna ocena kompetencji społecznych w czasie praktyki zawodowej.
5. Postawa studenta jest monitorowana przez opiekuna praktyki, pacjenta oraz zespół terapeutyczny.

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT.

Praktyki zawodowe odbywają się w oddziale onkologicznym, oddziale chirurgii onkologicznej.

Na zajęciach obowiązuje regulamin „praktyk”

Nazwa przedmiotu/modułu:	WENTYLACJA MECHANICZNA DŁUGOTERMINOWA W OPIECE STACJONARNEJ I DOMOWEJ (ODDZIAŁ INTENSYWNEJ TERAPII, ODDZIAŁ CHORÓB PŁUC I PORADNIA LECZENIA DOMOWEGO TLENEM)
Nazwa angielska:	Mechanical long-term ventilation in inpatient care and home.
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Akademia Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	Opiekun praktyki
Status przedmiotu	Obowiązkowy

I. FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
2	-	-	-	-	40	40	2
Razem							

II. CEL PRZEDMIOTU

C 1 Opanowanie przez studenta wiedzy i umiejętności niezbędnych do sprawowania opieki pielęgniarskiej nad pacjentem poddanym tlenoterapii ciągłej i wentylacji mechanicznej

III. WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza i umiejętności z podstaw pielęgniarstwa, pielęgniarstw specjalistycznych i psychologii w zakresie programu studiów I stopnia.

IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

B.W46. zasady stosowania nowoczesnych metod tlenoterapii, monitorowania stanu pacjenta leczonego tlenem i toksyczności tlenu

B.W47. wskazania i zasady stosowania wentylacji mechanicznej inwazyjnej i nieinwazyjnej oraz możliwe powikłania jej zastosowania

B.W48. wpływ choroby przewlekłej na funkcjonowanie psychofizyczne człowieka i kształtowanie więzi międzyludzkich

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

B.U52. przygotowywać sprzęt i urządzenia do wdrożenia wentylacji mechanicznej inwazyjnej, w tym wykonywać test aparatu

B.U53. obsługiwać respirator w trybie wentylacji nieinwazyjnej

B.U54. przygotowywać i stosować sprzęt do prowadzenia wentylacji nieinwazyjnej;

B.U55. zapewniać pacjentowi wentylowanemu mechanicznie w sposób inwazyjny kompleksową opiekę pielęgniarską;

B.U56. komunikować się z pacjentem wentylowanym mechanicznie z wykorzystaniem alternatywnych metod komunikacji

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K.S1. dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych

V. TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć: PRAKTYKA ZAWODOWA		Liczba godzin
Semestr 1		
P.Z.1	Badanie fizykalne. Metody utrzymania drożności dróg oddechowych. Stosowanie tlenoterapii.	10
P.Z.2	Techniki i tryby wentylacji. Zabiegi fizjoterapeutyczne.	10
P.Z.3	Wykorzystanie sprzętu do wentylacji mechanicznej inwazyjnej i nieinwazyjnej, opieka nad pacjentem. Utrzymanie higieny.	10
P.Z.4	Monitorowanie pracy respiratora. Edukacja pacjenta i rodziny.	10
Suma godzin		40
VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Dokumentacja pacjenta	
2	Standardy opieki pacjenta	
3	Dokumentacja oddziału	
4	Sprzęt i aparatura stanowiąca wyposażenie oddziału	
VII. METODY DYDAKTYCZNE		
1	Pokaz, ćwiczenia	
2	Studium przypadków	
3	Praca zbiorowa	
4	Praca własna	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1.	Odpowiedzi ustne	
F2.	Ocena kompetencji społecznych	
P1.	Obserwacja czynności pielęgnacyjnych wykonywanych przez studenta / organizacja, przestrzeganie procedur, inicjatywa studenta/	
IX. OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		
Wykłady		-
Ćwiczenia kliniczne		-
Seminaria		-
Zajęcia praktyczne		-
Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)		
Praktyka zawodowa		40
Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji		10
Przygotowanie do zajęć		10
Przygotowanie do zaliczenia		-
SUMA GODZIN		60
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU		2
X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA		
Literatura podstawowa:		
3. Currie G. (red. wyd. pol. Anna Brzecka): ABC przewlekłej obturacyjnej choroby płuc. Wyd. Górnicki, Wrocław 2013		
4. Mason R.J. (red.): Diagnostyka w chorobach <i>płuc</i> . (Wyd. 1 pol. -red. Pierzchała W.). Wyd. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2013		
Literatura uzupełniająca:		
3. Krajewska-Kulań E., Rolka H., Jankowiak B. (red.): Standardy i procedury pielęgnowania chorych w stanach		

zagrożenia życia. Wyd. PZWL, Warszawa 2009

Przybyłowski T., Hildebrand K., Bielicki P.: Atlas badań czynnościowych układu oddechowego. Wyd. Medical Tribune Polska, Warszawa 2015

Zasoby internetowe:

Zalecenie Grupy Roboczej do spraw praktyki w pielęgniarstwie anestezyjologicznym i intensywnej opieki PTPAiO w sprawie wytycznych pielęgnacji dróg oddechowych u pacjentów dorosłych wentylowanych mechanicznie leczonych w oddziale intensywnej terapii. <http://evereth.home.pl/archiwum-pdf/PAIO/2015/1/2.pdf>

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
B.W46	C1	P.Z.1, P.Z.4	1-4	1-4	F1., F2., P1
B.W47	C1	P.Z.2,	1-4	1-4	F1., F2., P1
B.W48	C1	P.Z.4	1-4	1-4	F1., F2., P1
B.U52	C1	P.Z.2,P.Z.3,P.Z.4	1-4	1-4	F1., F2., P1
B.U53	C1	P.Z.3,P.Z.4	1-4	1-4	F1., F2., P1
B.U54	C1	P.Z.3, P.Z.4	1-4	1-4	F1., F2., P1
B.U55	C1	P.Z.1-P.Z.4	1-4	1-4	F1., F2., P1
B.U56	C1	P.Z.1-P.Z.4	1-4	1-4	F1., F2., P1
K.S1	C1			1-4	F,P

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Kryteria zaliczenia praktyki zawodowej:

- 1.100% obecność na zajęciach.
2. Przestrzeganie regulaminu praktyk zawodowych.
3. Zaliczenie umiejętności praktycznych w „Dzienniczku umiejętności pielęgniarzkich" przewidzianych programem nauczania.
4. Pozytywna ocena kompetencji społecznych w czasie praktyki zawodowej.
5. Postawa studenta jest monitorowana przez opiekuna praktyki, pacjenta oraz zespół terapeutyczny.

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT.
 Praktyki zawodowe odbywają się w oddziałach intensywnej terapii, chorób płuc i poradni leczenia domowego tlenem.
 Na zajęciach obowiązuje regulamin „praktyk”.

41.

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu/modułu:	PODSTAWOWA OPIEKA ZDROWOTNA (GABINET PIELĘGNIARKI PODSTAWOWEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ I GABINET LEKARZA PODSTAWOWEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ)
Nazwa angielska:	Primary healthcare (primary healthcare nurse's office and primary healthcare physician's office)
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Akademia Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	Opiekun praktyki zawodowej
Status przedmiotu	Obowiązkowy

I. FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
3	-	-	-	-	20	20	1

II. CEL PRZEDMIOTU

C 1 – Praktyczne przygotowanie do samodzielnego wykonywania zadań z zakresu opieki pielęgniarskiej nad pacjentem i jego rodziną w ramach podstawowej opieki zdrowotnej.

III. WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza i umiejętności z podstaw pielęgniarstwa oraz pielęgniarstw specjalistycznych w zakresie programu studiów I stopnia.

IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy absolwent zna:

B.W14. zasady postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych problemów zdrowotnych

B.W23. procedurę i zakres bilansu zdrowia dziecka i osoby dorosłej

B.W24. badania profilaktyczne oraz programy profilaktyczne finansowane ze środków publicznych przez Narodowy Fundusz Zdrowia

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

B.U11. diagnozować zagrożenia zdrowotne pacjenta z chorobą przewlekłą

B.U12. oceniać adaptację pacjenta do choroby przewlekłej

B.U14. przygotowywać materiały edukacyjne dla pacjenta i jego rodziny w ramach poradnictwa zdrowotnego

B.U15. wykorzystywać zasoby technologiczne dla potrzeb poradnictwa zdrowotnego

B.U16. dobierać i stosować metody oceny stanu zdrowia pacjenta w ramach udzielania porad pielęgniarskich

B.U18. wdrażać działanie terapeutyczne w zależności od oceny stanu pacjenta w ramach posiadanych uprawnień zawodowych

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

KS.3. okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i solidarność zawodową

KS.5. ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne.

V. TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć: PRAKTYKA ZAWODOWA

Liczba godzin

Semestr 1		
P.Z.	Organizacja i funkcjonowanie podstawowej opieki zdrowotnej. Metody sporządzania, przechowywania i udostępniania dokumentacji medycznej pacjenta.	2
	Pielęgniarska ocena stanu zdrowia noworodka i niemowlęcia, siatki centylowe.	2
	Pielęgniarka POZ a opieka nad dzieckiem – realizowanie badań profilaktycznych, bilansów zdrowia, szczepień ochronnych. Zgłaszanie NOP.	2
	Higiena szkolna: pielęgniarska ocena stanu skóry głowy (wszawica), fluoryzacja, mierzenie indeksu masy ciała, analiza i ocena dokumentacji medycznej ucznia.	2
	Wykonywanie świadczeń pielęgnacyjno-higienicznych i zabiegów aseptycznych w opiece doraźnej i długoterminowej w POZ (zmiana opatrunków).	2
	Realizacja programów profilaktycznych w POZ: Edukacja i nadzór nad pacjentem z cukrzycą i jego rodziną, pomiar poziomu cukru za pomocą glukometru.	2
	Misja edukacyjna pielęgniarki POZ wśród pacjentów w różnych grupach wiekowych, osób zdrowych i z wybranymi problemami zdrowotnymi: wydawanie zaleceń z zakresu prawidłowego odżywiania, edukacja pacjenta w zakresie diet: cukrzycowej, trzustkowo-wątrobowej, kardiologicznej.	2
	Opieka pielęgniarki POZ nad pacjentem kardiologicznym, edukacja pacjenta w zakresie samopielęgnacji, przeprowadzanie badania EKG.	2
	Udzielanie świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych: pomiar ciśnienia, płukanie ucha i oka, zakrapianie, usuwanie kleszcza, pobieranie materiału do badań laboratoryjnych.	4
Suma godzin		20
VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Plansze poglądowe, filmy dydaktyczne	
2	Studium przypadku	
3	Metoda sytuacyjna	
VII. METODY DYDAKTYCZNE		
1	Dyskusja dydaktyczna	
2	Prezentacja czynności/projektu	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1.	Aktywność na zajęciach	
F2.	Prawidłowe realizowanie zleconych zadań	
F3.	Odpowiedzi ustne	
IX. OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		
Wykłady		-
Ćwiczenia		-
Ćwiczenia kliniczne		
Seminaria		-
Zajęcia praktyczne		-
Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)		
Praktyka zawodowa		20
Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji		10
Przygotowanie do zajęć		-
Przygotowanie do zaliczenia		-
SUMA GODZIN		30

X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA**Literatura podstawowa:**

Kiliańska D. Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej, T. 1 i 2, Wyd. Makmed 2010

Kózka M., Płaszewska - Żywko L.: Diagnostyka i interwencje pielęgniarstwa, wyd. PZWL Warszawa 2015

Literatura uzupełniająca:

Kawczyńska-Butrym Z.: Rodzina, zdrowie, choroba: koncepcje i praktyka pielęgniarstwa rodzinnego.- Lublin: Wydaw. „Czelej”, 2001

Kózka M., Płaszewska-Żywko L.: Procedury pielęgniarstwa, Wyd. PZWL Warszawa 2015

Ciemierz R., Gibiński M.: Dokumentacja medyczna w praktyce pielęgniarki i położnej, Wyd. PZWL Warszawa 2016

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
B.W14 B.W23 B.W24 B.U11 B.U12 B.U14 B.U15 B.U16 B.U18 K.S3 K.S5	C1	P.Z.	1,2,3	1,2	F1, F2, F3

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ**Kryteria zaliczenia praktyki zawodowej:**

1. 100% obecność na zajęciach.

2. Przestrzeganie regulaminu praktyk zawodowych.

3. Zaliczenie umiejętności praktycznych w „Dzienniczku umiejętności pielęgniarstwa" przewidzianych programem nauczania.

4. Pozytywna ocena kompetencji społecznych w czasie praktyki zawodowej.

5. Postawa studenta jest monitorowana przez opiekuna praktyki, pacjenta oraz zespół terapeutyczny.

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

Praktyki zawodowe odbywają się w POZ.

Na zajęciach obowiązuje regulamin „praktyk”